

BÉKÉSI ÚJSÁG Kalendárium 2007

BÉKÉSI ÚJSÁG

**K
A
L
E
N
D
Á
R
I
U
M**

2007

BÉKÉSI ÚJSÁG

Kalendárium

2007

Kiadja: Csaláért Alapítvány, Békés
Szerkesztő: Szegfű Katalin
Nyomdai munkák: Kentaur Nyomda Hajdú 2000 Kft., Debrecen
Nyomdai előkészítés: Durkó Krisztián
Korrektúrázta: Dávidné Kozma Anna

CIKKSZERZŐK:

Dr. Budur Lajos
Dacziné Dúzs Julianna
Gregor Alexandra
Gurzó Györgyné
Horváth Hajnalka
Dr. H. Kovács Eszter
Jubász János
Keresztesné Molnár Andrea
Mibalik Mátyásné
Mucsi András
Lakatos Gyula
Pap Zsolt
Dr. Pálmai Tamás
Petneházi Bettina
Szegfű Katalin
Szilágyiné Szabó Ágnes
Vas Zoltán

A címlapon és a hátoldalon a „Virágos Békés” címmel kiírt fotópályázat pályamunkáit láthatják.

Címoldalon: Apáti-Nagy Lajos fotója a római katolikus templomról

Hátoldalon: Soós Edit Körös utcában készült fényképe

Belülről: Durkó Krisztián, Apáti-Nagy Lajos és Soós Edit pályázatra érkezett fotói

Köszöntők

Kedves Olvasó!

Egy kalendárium mindig elgondolkodtat bennünket, főleg amikor első alkalommal nyílik lehetőségünk kézbe venni egy ilyen kiadványt.

Találkozásunk az előttünk álló esztendővel mindig megállít bennünket egy pillanatra, gondolataink bekalandozzák a már mögöttünk hagyott és a még előttünk álló hónapokat: a számvetés és a tervezetés pillanatai ezek.

Először ért az a kintünetés, hogy Békés város polgármestereként köszönhetem Önöket. A kalendárium hajdan része volt a családok mindennapjainak úgy mint naptár, de úgy is mint olvasmány a maga bölcsességével, szórakoztató írásaival, tanulságos történeteivel. Akkor járta az a szólás ha valami furcsát hallottak az emberek: „ilyen még a kalendáriumban sincs!”

A Békési Újság Kalendáriumával egy darabka Békést vehet most kezébe, sőt zárhat szívébe az olvasó. Együtt megélt mindennapjaink, hagyományaink elevenednek meg lapjain, sok-sok olyan pillanatot is megvillantva, amelyek mellett talán elmennének a hétköznapok rohanásában.

Fontos, hogy az ünnepnapok elmúltával is találjunk lehetőséget, alkalmat lelki közösségünk, együvé tartozásunk megélésére. Ebben a szellemben született meg ez a Kalendárium és biztos vagyok abban, hogy be is fogja tölteni „küldetését”.

Üdvözlettel:
Izsó Gábor, polgármester

Tisztelt Olvasóink!

Amikor tavaly először megjelentettük a Békési Újság Kalendáriumát, az a cél vezérelt, hogy írásainkkal Önökben a békésiség tudatos vállalása, a városhoz való érzelmi kötődés erősödjön. Ugyanez a célunk az idei kiadvánnyal is. Munkatársaimmal bízunk abban, hogy 2007-ben egyik kedvenc olvasmányuk lesz a Kalendárium, amit érdemes újra és újra fel-lapozni.

Jó olvasgatást kívánok!

Szefű Katalin, szerkesztő

Január

1. Hétfő Újév, Fruzsina
2. Kedd Ábel
3. Szerda Genovéa, Benjámín
4. Csütörtök Titusz, Leona
5. Péntek Simon, Edvard
6. Szombat Boldizsár
7. **Vasárnap** **Attila, Ramóna**
8. Hétfő Gyöngyvér, Keve
9. Kedd Marcell
10. Szerda Melánia
11. Csütörtök Ágota
12. Péntek Ernő, Tatjana
13. Szombat Veronika, Vera
14. **Vasárnap** **Bódog**
15. Hétfő Lóránt, Lóránd
16. Kedd Gusztáv
17. Szerda Antal, Antónia
18. Csütörtök Piroska
19. Péntek Sára, Máriaó
20. Szombat Fábián, Sebestyén
21. **Vasárnap** **Ágnes**
22. Hétfő Vince, Artúr
23. Kedd Rajmund, Zelma
24. Szerda Timót
25. Csütörtök Pál
26. Péntek Vanda, Paula, Titanilla
27. Szombat Angelika, Angyalka
28. **Vasárnap** **Károly, Karola**
29. Hétfő Adél
30. Kedd Martina, Gerda
31. Szerda Marcella

Jelentősebb névnapok a hónapban

Attila

Germán, közelebbről gót eredetű, jelentése: atyuska, apácska.

Gyöngyvér

Arany János névalkotása, jelentése: gyöngytestvér.

Ágota

Görög eredetű név, jelentése: a jó.

Ernő

Magyar nyelvújítási alkotás, jelentése: komoly, határozott.

Veronika

Görög és latin eredetű, jelentése: gyözelmet hozó.

Antal

A római Antonius nemzetségnév rövidüléséből származik. Jelentése: herceg, fejedelem, előljáró.

Piroska

A latinból került a nyelvükbe. Népszerűvé Arany János tette a Toldi szerelme című művével.

Sára

Héber eredetű bibliai név. Jelentése: fejedelemnő, hercegnő, uralkodó asszony. A Sarolta névhez nincs köze.

Ágnes

Jelentése szent, tiszta, szemérmes, szűzies.

A hónap idézete a hónap szülöttétől az életről

Életünk egy olyan mondat, amit nem mi kezdünk, nem mi fejezünk be, mégis rólunk szól.

Kolozsvári Grandpierre Emil (született: 1907. január 15-én)

Február

1. Csütörtök Ignác, Virginia
2. Péntek Karolina, Aida
3. Szombat Balázs
4. **Vasárnap Ráhel, Csenge**
5. Hétfő Ágota, Ingrid
6. Kedd Dorottya, Dóra
7. Szerda Tódor, Rómeó
8. Csütörtök Aranka, Jutocsa
9. Péntek Abigél, Alex
10. Szombat Elvira
11. **Vasárnap Bertold, Marietta**
12. Hétfő Lívia, Lídia
13. Kedd Ella, Linda
14. Szerda Bálint, Valentin
15. Csütörtök Kolos, Georgina, Gina
16. Péntek Julianna, Lilla
17. Szombat Donát
18. **Vasárnap Bernadett**
19. Hétfő Zsuzsanna
20. Kedd Aladár, Álmos
21. Szerda Eleonóra, Norina
22. Csütörtök Gerzson, Zétény
23. Péntek Alfréd, Mirtill
24. Szombat Mátyás, Jázmin
25. **Vasárnap Géza, Alexander**
26. Hétfő Edina
27. Kedd Ákos, Bátor
28. Szerda Elemér

Jelentősebb névnapok a hónapban

Balázs

Latin-magyar eredetű név, jelentése: királyi.

Dorottya és Dóra

Görög eredetű nevek, jelentésük: Isten ajándéka.

Aranka

Magyar név, az arany szóból keletkezett.

Bálint és Valentina

Mindkettő latin eredetű, jelentésük: erős, egészséges.

Julianna

Jelentése: Julius nemzetséghez tartozó, ragyogó.

Bernadett

Germán-francia eredetű, jelentése: erős.

Zsuzsanna

Héber eredetű bibliai név, jelentése: lilium.

Mátyás

Bibliai név, jelentése: Jahve ajándéka.

Géza

Régi magyar személynév, egyben török eredetű méltóságnév, jelentése: herceg.

Edina

Germán eredetű név, jelentése vitatott.

A hónap idézete a hónap szülöttétől az életről

Az élet csak egy kerékfordulat a mind élé vivő véghetetlen úton.

Bolyai Farkas (született: 1775. február 9-én)

Március

1. Csütörtök Albin, Albina
2. Péntek Lujza
3. Szombat Kornélia, Nelli
4. **Vasárnap Kázmér, Zorán**
5. Hétfő Adorján, Adrián
6. Kedd Leonóra, Inez
7. Szerda Tamás, Tomaj
8. Csütörtök Zoltán
9. Péntek Franciska, Fanni
10. Szombat Ildikó, Melissza
11. **Vasárnap Szilárd, Borsika**
12. Hétfő Gergely
13. Kedd Krisztián, Ajtony
14. Szerda Matild, Tilda
15. Csütörtök Kristóf, Krisztofer
16. Péntek Henrietta, Vidor
17. Szombat Gertrúd, Patrik
18. **Vasárnap Sándor, Ede**
19. Hétfő József, Bánk, Józsa
20. Kedd Klaudia, Alexa
21. Szerda Benedek, Napsugár
22. Csütörtök Beáta, Izolda, Lea
23. Péntek Emőke
24. Szombat Gábor, Karina
25. **Vasárnap Irén, Írisz, Irina**
26. Hétfő Emánuel, Larissza
27. Kedd Hajnalka, Alpár
28. Szerda Gedeon, Johanna
29. Csütörtök Augusztá
30. Péntek Zalán
31. Szombat Árpád, Benő

Jelentősebb névnapok a hónapban

Zoltán

Régi magyar személynév, jelentése: uralkodó, fejedelem.

Ildikó

Germán eredetű magyar név, jelentése: harcos.

Krisztián

Latin eredetű, jelentése: Krisztushoz tartozó, keresztény.

Henrietta

Magyar, angol, szláv eredetű, jelentése: körül kerített birtokán uralkodó.

Sándor

A görög Alexander név rövidülésének magyaros alakja.

József

Héber eredetű bibliai név, jelentése: Isten gyarapítson.

Beáta

Latin eredetű név, jelentése: boldog.

Emőke

Régi magyar név, jelentése: anyatejjel táplált újszülött.

Gábor

Héber eredetű bibliai név, jelentése: Isten embere, Isten bajnoka.

Hajnalka

19. századi névalkotás a hajnal községből.

A hónap idézete a hónap szülöttétől az életről

Az életnek nem célja, hanem értelme van. Életünkbe az értelmet magunk helyezzük.

Hamvas Béla (született: 1897. március 23-án)

Április

1. Vasárnap Hugó
2. Hétfő Áron
3. Kedd Buda, Richárd
4. Szerda Izidor
5. Csütörtök Vince
6. Péntek Vilmos, Bíborka
7. Szombat Herman
8. Vasárnap Dénes
9. Hétfő Erhard, Dusán
10. Kedd Zsolt
11. Szerda Leó, Szaniszló
12. Csütörtök Gyula
13. Péntek Ida
14. Szombat Tibor
15. Vasárnap Anasztázia, Tas
16. Hétfő Csongor, Joakim
17. Kedd Rudolf, Kiara
18. Szerda Andrea, Ilma
19. Csütörtök Emma
20. Péntek Tivadar, Odett
21. Szombat Konrád
22. Vasárnap Csilla, Noémi
23. Hétfő Béla
24. Kedd György, Debóra
25. Szerda Márk, Márkó
26. Csütörtök Ervin
27. Péntek Zita, Mariann
28. Szombat Valéria, Nimród
29. Vasárnap Péter
30. Hétfő Katalin, Kitti, Kata

Jelentősebb névnapok a hónapban

Áron

Bibliai név, jelentése: ihletett, tisztánlátó, vagy a bátorság hegye.

Zsolt

Az ótörök „sultan” szóból származik. Jelentése: uralkodó.

Gyula

Régi magyar személynév. A honfoglalás korában az ország második legfőbb méltóságát nevezték így.

Tibor

A Tiborc név rövidülése, ami latin eredetű, jelentése: tiburi.

Csongor

Török eredetű régi magyar személynév, jelentése: sólyom, vadászmadár.

Andrea

Az András férfinév női párja.

Csilla

Írói névalkotás a csillag szóból. Először Dugonics András Etelka című regényében szerepelt.

Béla

Bizonytalan eredetű régi magyar személynév, több királyunk neve.

György

Görög eredetű, jelentése: földműves, gazdálkodó.

A hónap idézete a hónap szülöttétől az életről

*Az élet olyan, mint a cseresznyeévés. Aki a kukacaival sokat vesződik,
– könnyen ében marad!*

Dorosmai János (született: 1886. április 26-án)

Május

1. Kedd Fülöp, Jakab
2. Szerda Zsigmond, Zoé
3. Csütörtök Tímea, Irma
4. Péntek Mónika, Flórián
5. Szombat Györgyi
6. Vasárnap Ivett, Frida
7. Hétfő Gizella, Bendegúz
8. Kedd Mihály
9. Szerda Gergely
10. Csütörtök Ármin, Pálma, Mira
11. Péntek Ferenc
12. Szombat Pongrác, Gyöngy
13. Vasárnap Szervác, Imola
14. Hétfő Bonifác
15. Kedd Zsófia, Szonja
16. Szerda Mózes, Botond
17. Csütörtök Paszkál
18. Péntek Erik, Alexandra
19. Szombat Ivó, Milán
20. Vasárnap Bernát, Felicia
21. Hétfő Konstantin
22. Kedd Júlia, Rita
23. Szerda Dezső
24. Csütörtök Eszter, Eliza
25. Péntek Orbán
26. Szombat Fülöp, Evelin
27. Vasárnap Hella
28. Hétfő Emil, Csanád
29. Kedd Magdolna, Magdaléna
30. Szerda Janka, Zsanett
31. Csütörtök Angéla, Petronella

Jelentősebb névnapok a hónapban

Tímea

Jókai Mór írói névalkotása.

Mónika

Karthágói pun eredetű név, jelentése: istennő. Lehet görög, esetleg latin eredetű is.

Gizella

Ófelnémet eredetű név, jelentése: idegen udvarban nevelkedő leány.

Mihály

Héber eredetű bibliai név, jelentése: Istenhez hasonló.

Gergely

Görög eredetű, jelentése: éberen őrködő.

Ferenc

Latin eredetű név, jelentése: francia.

Pongrác

Görög eredetű, jelentése: mindenható erő.

Szervác

Latin eredetű, jelentése: a megmentett.

Bonifác

Latin eredetű, jelentése: jó sorsot ígérő.

Júlia

Latin eredetű, jelentése bizonytalan.

A hónap idézete a hónap szülöttétől az életről

Az élet minőségét nem az adja, milyen lapot osztott le nekünk a sors, hanem az, hogy miként tudjuk megjátszani a „rossz kártyákat”.

Schirilla György (született: 1939. május 13-án)

Jelentősebb évfordulók a hónapban

1882 óta május elseje a munka ünnepe, a munkavállalók szolidaritási napja.

80 éve, 1927. május 1-jén született Győrben Lorán Lenke Jászai Mari-díjas színésznő.

60 éve, 1947. május 3-án született Górnagy Mária színművésznő.

65 éve, 1942. május 5-én született Bujtor István színész, rendező és vitorlásversenyző.

60 éve, 1947. május 5-én született B. Tóth László rádiós szerkesztő és műsorvezető.

50 éve, 1957. május 7-én született Kováts Kriszta színművésznő.

180 éve, 1827. május 8-án született Vajda János költő.

95 éve, 1912. május 13-án született Várkonyi Zoltán színész-rendező, író.

110 éve, 1897. május 14-én doktorrá avatták az első magyar orvosnőt, Hugonnay Vilmát.

50 éve, 1957. május 15-én született Növényi Norbert birkózó, színész.

185 éve, 1822. május 18-án született Bókai János, a hazai gyermekgyógyászat megalapítója.

30 éve, 1977. május 19-én született Natalia Oreiro uruguayi szappanopera színésznő.

50 éve, 1957. május 20-án született Lucélia Santos brazil színésznő, a Rabszolgasors főszereplője.

100 éve, 1907. május 22-én született Laurence Olivier színész, rendező.

Feljegyzéseim

Június

1. Péntek Tünde, Kund
2. Szombat Kármén, Anita
3. **Vasárnap** Klotild, Kevin
4. Hétfő Bulcsú
5. Kedd Fatime, Ferdinánd
6. Szerda Norbert, Cintia
7. Csütörtök Róbert, Roberta
8. Péntek Medárd, Zaránd
9. Szombat Félix, Annabella
10. **Vasárnap** Margit, Gréta
11. Hétfő Barnabás, Barna
12. Kedd Villő
13. Szerda Antal, Anett
14. Csütörtök Vazul, Herta
15. Péntek Jolán, Vid
16. Szombat Jusztin, Arany
17. **Vasárnap** Laura, Alida
18. Hétfő Arnold, Levente
19. Kedd Gyárfás
20. Szerda Rafael, Dina, Polett
21. Csütörtök Alajos, Leila, Alojzia
22. Péntek Paulina
23. Szombat Zoltán, Édua
24. **Vasárnap** Iván
25. Hétfő Vilmos, Maxim
26. Kedd János, Pál
27. Szerda László
28. Csütörtök Levente, Irén
29. Péntek Péter, Pál
30. Szombat Pál

Jelentősebb névnapok a hónapban

Tünde

Vörösmarty Mihály alkotta a tündér szóból Csongor és Tünde című drámai költeményében.

Anita

A héber Anna név spanyol változatából származik, jelentése: kegyelem, könyörület.

Norbert

Német eredetű név, jelentése: északi fény, híres.

Róbert

Germán eredetű név, jelentése: fényes, hírnév, dicsőség.

Margit

Görög eredetű, jelentése: gyöngy.

Barnabás

Arameus eredetű bibliai név, jelentése: a vigasztalás fia.

Zoltán

Régi magyar személynév, jelentése: uralkodó, fejedelem.

László

Szláv eredetű, elemeinek jelentése: hatalom és dicsőség.

Péter

Héber, görög, latin eredetű név, jelentése: kőszikla.

Pál

Latin eredetű, jelentése: kicsi, kis termetű férfi.

A hónap idézete a hónap szülöttétől az életről

Egy ember életében nem az első és nem is az utolsó szavak a fontosak, hanem amit közben elmond a világnak.

Sütő András (született: 1927. június 17-én)

Jelentősebb évfordulók a hónapban

80 éve, 1927. június 1-jén született Márkus László színész.

70 éve, 1937. június 1-jén született Morgan Freeman am. színész.

65 éve, 1942. június 4-én született Béres Ilona színésznő.

1972 óta június 4-e környezetvédelmi világnap.

65 éve, 1942. június 5-én született Almási Éva színművésznő.

180 éve, 1827. június 6-án tartották az első lóversenyt Pesten.

90 éve, 1917. június 7-én született Dean Martin amerikai színész.

65 éve, 1942. június 10-én született Erneyi Béla színész.

110 éve, 1897. június 13-án született Paavo Nurmi, a finn csodafutó.

60 éve, 1947. június 16-án született Kareem Abdul-Jabbar amerikai kosárlabdázó.

125 éve, 1882. június 17-én született Igor Sztravinszkij orosz zeneszerző.

65 éve, 1942. június 18-án született Sir Paul McCartney, a legendás Beatles alapító tagja.

45 éve, 1962. június 18-án született Kovács Adél színésznő.

80 éve, 1927. június 19-én született Bánffy György színművész.

80 éve, 1927. június 20-án született Dargay Attila rajzfilmrendező, többek között Pom-Pom és Vuk megalkotója.

40 éve, 1967. június 20-án született Nicole Kidman színésznő.

Feljegyzéseim

Július

1. Vasárnap Tihamér, Annamária
2. Hétfő Ottó, Ottokár
3. Kedd Kornál, Soma
4. Szerda Ulrik, Babett
5. Csütörtök Emese, Sarolta
6. Péntek Csaba
7. Szombat Apollónia, Apolka
8. Vasárnap Ellák, Edgár
9. Hétfő Lukrécia, Marina
10. Kedd Amália, Alma
11. Szerda Nóra, Lili
12. Csütörtök Izabella, Dalma
13. Péntek Jenő
14. Szombat Örs, Stella
15. Vasárnap Henrik, Roland
16. Hétfő Valter
17. Kedd Endre, Elek
18. Szerda Frigyes, Kamill
19. Csütörtök Emília, Esztella
20. Péntek Illés
21. Szombat Dániel, Daniella
22. Vasárnap Magdolna, Magda
23. Hétfő Lenke, Borisz
24. Kedd Kinga, Kincső
25. Szerda Kristóf, Jakab, Zsaklin
26. Csütörtök Anna, Anikó
27. Péntek Olga, Liliána
28. Szombat Szabolcs, Alina
29. Vasárnap Márta, Flóra
30. Hétfő Judit, Xénia
31. Kedd Oszkár

Jelentősebb névnapok a hónapban

Annamária

Az Anna és a Mária összekapcsolása. Jelentése megfejthetetlen.

Emese

Magyar eredetű, jelentése: anyácska, szoptató.

Csaba

Török-magyar eredetű, régi magyar személynév, jelentése: pásztor, kőborló.

Nóra

Az Eleonóra rövidülése, jelentése: Isten az én világosságom.

Endre

Német, szláv, magyar eredetű név, jelentése: férfi, férfias.

Dániel és Daniella

Héber eredetű bibliai név, jelentése: Isten a bírám. Női párja a Daniella.

Magdolna

Héber eredetű, jelentése: magdalai vagy torony, bástya.

Szabolcs

Magyar eredetű név, jelentése ismeretlen.

Anikó

Héber, székely eredetű név, az Anna erdélyi magyar becézőjéből származik. Jelentése: bájos, kedves, Isten kegyelme.

A hónap idézete a hónap szülöttétől az életről

Ha az életben van valami érték, az abból van, hogy valamit meg tudunk menteni a gyermekkorunkból.

Bay Zoltán (született: 1900. július 24-én)

Augusztus

1. Szerda Boglárka, Boglár
2. Csütörtök Lehel, Özséb
3. Péntek Hermina, Kira
4. Szombat Domonkos, Dominika
5. **Vasárnap Krisztina, Kriszta**
6. Hétfő Berta, Bettina
7. Kedd Ibolya, Afrodité
8. Szerda László, Eszmeralda
9. Csütörtök Emőd
10. Péntek Lőrinc
11. Szombat Zsuzsanna, Tiborc
12. **Vasárnap Klára, Melícia**
13. Hétfő Ipoly
14. Kedd Marcell, Maximilián
15. Szerda Mária
16. Csütörtök Ábrahám, Rókus
17. Péntek Jácint, Arika
18. Szombat Ilona, Ilonka
19. **Vasárnap Huba**
20. Hétfő István, Vajk
21. Kedd Sámuel, Hajna
22. Szerda Menyhért, Mirjam
23. Csütörtök Bence, Szidónia
24. Péntek Bertalan, Jonatán
25. Szombat Lajos, Patrícia
26. **Vasárnap Izsó, Tália**
27. Hétfő Gáspár
28. Kedd Ágoston
29. Szerda Beatrix, Erna
30. Csütörtök Rózsa
31. Péntek Erika, Bella, Hanga

Jelentősebb névnapok a hónapban

Krisztina

Latin eredetű név, jelentése: Krisztushoz tartozó, kereszténynő.

Ibolya

Magyar névalkotás a hasonló virágnévből.

László

Szláv eredetű, elemeinek jelentése: hatalom és dicsőség.

Zsuzsanna

Héber eredetű bibliai név, jelentése: liliom.

Klára

Latin eredetű, jelentése: világos, ragyogó, híres.

Mária

Bibliai név. Jelentése megfektetlen, valamennyi magyarázata vitatott.

Ilona

A Heléna régi magyarosodott alakváltozata.

István

Görög, német, szláv, magyar eredetű név, jelentése: virágkoszorú.

Lajos

Germán, francia eredetű név, jelentése: hírnév, háború, hangos.

Erika

Germán, latin eredetű név, jelentése: nagyra becsült.

A hónap idézete a hónap szülöttétől az életről

Az életben éppen az a szép, hogy mindenki a maga esze szerint rontja el.

Heltai Jenő (született: 1871. augusztus 11-én)

Szeptember

1. Szombat Egyed, Egon
2. **Vasárnap** Rebeka, Dorina
3. Hétfő Hilda
4. Kedd Rozália, Róza
5. Szerda Viktor, Lőrinc
6. Csütörtök Zakariás
7. Péntek Regina
8. Szombat Mária, Adrienn
9. **Vasárnap** Ádám
10. Hétfő Nikolett, Hunor
11. Kedd Teodóra, Igor
12. Szerda Mária
13. Csütörtök Kornél
14. Péntek Szeréna, Roxána
15. Szombat Enikő, Melitta
16. **Vasárnap** Edit, Ditta, Ludmilla
17. Hétfő Zsófia, Hildegárd
18. Kedd Diána
19. Szerda Vilhelmina, Dorián
20. Csütörtök Friderika
21. Péntek Máté, Mirella
22. Szombat Móric
23. **Vasárnap** Tekla, Lina
24. Hétfő Gellért, Mercédesz
25. Kedd Eufrozina, Kende
26. Szerda Jusztina
27. Csütörtök Adalbert
28. Péntek Vencel
29. Szombat Mihály
30. **Vasárnap** Jeromos, Médea

Jelentősebb névnapok a hónapban

Lőrinc

Latin eredetű név, jelentése: babérkoszorúval díszített.

Viktor

Latin eredetű név, jelentése: győző, győztes.

Adrienn

Latin, francia eredetű név, jelentése: adriai.

Mária

Bibliai név. Jelentése megfejtetlen, valamennyi magyarázata vitatott.

Nikolett

A görög Nikolaosz (magyarul: Miklós) férfinév francia eredetű női változata.

Enikő

Vörösmarty Mihály név alkotása, jelentése: ünő, szarvastehén.

Edit

German eredetű név, jelentése: birtok, örökség, vagyon, harc.

Zsófia

Görög eredetű név, jelentése: bölcsesség.

Diána

Római mitológiai név, jelentése: ragyogó, erdők, vadászat, fény.

Mihály

Héber eredetű bibliai név, jelentése: Istenhez hasonló.

A hónap idézete a hónap szülöttétől az életről
*Haszontalan dolog az élet, ha azt magunk hasznossá tenni
nem iparkodunk.*

Eötvös József (született: 1813. szeptember 3-án)

Október

1. Hétfő Malvin
2. Kedd Petra
3. Szerda Helga
4. Csütörtök Ferenc, Edvin, Zóra
5. Péntek Aurél, Galina
6. Szombat Brúnó, Renáta
7. Vasárnap Amália
8. Hétfő Koppány
9. Kedd Dénes
10. Szerda Gedeon
11. Csütörtök Brigitta, Gitta
12. Péntek Miksa
13. Szombat Kálmán, Ede
14. Vasárnap Helén, Heléna
15. Hétfő Teréz, Terézia
16. Kedd Gál, Aurélia
17. Szerda Hedvig, Hédi
18. Csütörtök Lukács
19. Péntek Nándor
20. Szombat Vendel
21. Vasárnap Orsolya, Orsika
22. Hétfő Előd, Korinna
23. Kedd Gyöngyi
24. Szerda Salamon
25. Csütörtök Blanka, Bianka
26. Péntek Dömötör, Amanda
27. Szombat Szabina, Szabrina
28. Vasárnap Simon, Szimonetta
29. Hétfő Nárcisz
30. Kedd Alfonz, Zenóbia
31. Szerda Farkas

Jelentősebb névnapok a hónapban

Renáta

Latin eredetű név, jelentése. újjá-született.

Brigitta

Régi ír eredetű név, jelentése: erős, erényes, magasztos.

Teréz

Görög eredetű név, jelentése: hőség, forróság, nyár.

Hedvig

Germán eredetű, jelentése: harc.

Nándor

Régi magyar személynév, jelentése dunai: bolgár.

Orsolya

Latin vagy ófelnémet eredetű, jelentése: kis medve vagy ló, paripa.

Gyöngyi

A régi magyar gyöngy szóból származik.

Salamon

Héber eredetű bibliai név, jelentése: békés, szelíd.

Dömötör

Magyar eredetű név, a Demeter név alakváltozata.

Simon

A héber eredetű, jelentése: meghallgattatás.

A hónap idézete a hónap szülöttétől az életről

Nemes szép életbe nem kellene nagy cselekedetek. Csupán tiszta szív és sok, sok szeretet.

Pázmány Péter (született: 1570. október 4-én)

November

1. Csütörtök Marianna
2. Péntek Achilles
3. Szombat Győző, Hubert
4. **Vasárnap** Károly
5. Hétfő Imre, Tétény
6. Kedd Lénárd
7. Szerda Rezső, Csenger
8. Csütörtök Zsombor
9. Péntek Tivadar, Szibilia
10. Szombat Réka, Ariel
11. **Vasárnap** Márton, Martin
12. Hétfő Jónás, Renátó
13. Kedd Szilvia
14. Szerda Aliz
15. Csütörtök Albert, Lipót
16. Péntek Ödön, Edmond
17. Szombat Hortenzia, Gergő
18. **Vasárnap** Jenő
19. Hétfő Erzsébet, Zsóka, Liza
20. Kedd Jolán
21. Szerda Olivér
22. Csütörtök Cecília
23. Péntek Kelemen, Klementina
24. Szombat Emma
25. **Vasárnap** Katalin, Katinka
26. Hétfő Virág
27. Kedd Virgil
28. Szerda Stefánia
29. Csütörtök Taksony, Brenda
30. Péntek András, Andor

Jelentősebb névnapok a hónapban

Marianna

Latin eredetű név, jelentése: Szűz Máriához tartozó.

Károly

Magyar és latin eredetű, két név egybe esése. Jelentése: karvaly, turul vagy legény, fiú.

Imre

Germán eredetű név, jelentése: hatalmas, híres, királyi.

Réka

Török, hun, magyar eredetű név, a mondákban Attila feleségének a neve. Jelentése ismeretlen.

Márton

Latin eredetű, jelentése: Mars hadistenhez hasonló, harcias, bátor.

Szilvia

Latin eredetű név, jelentése: erdő, erdei.

Erzsébet

Héber eredetű bibliai név, jelentése: Isten az én esküm, vagy Isten a teljesség.

Olivér

Latin eredetű név, jelentése: olajfaültető.

Katalin

Görög eredetű, jelentése: mindig tiszta. Másik feltevés szerint egyiptomi eredetű, jelentése: korona.

A hónap idézete a hónap szülöttétől az életről

Mi szükséges a boldog élethez? Egészség, az igazságosan elosztott anyagi és kulturális javak bősége, s kellő szabad idő mindezek élvezésére.

Öveges József (született: 1895. november 10-én)

December

1. Szombat Elza
2. **Vasárnap** Melinda, Vivien
3. Hétfő Ferenc, Olívia, Xavér
4. Kedd Borbála, Barbara
5. Szerda Vilma
6. Csütörtök Miklós, Döniz
7. Péntek Ambrus
8. Szombat Mária, Marion
9. **Vasárnap** Natália, Natasa
10. Hétfő Judit, Loretta
11. Kedd Árpád
12. Szerda Gabriella
13. Csütörtök Luca, Otília, Lúcia
14. Péntek Szilárda
15. Szombat Valér
16. **Vasárnap** Etelka, Aletta
17. Hétfő Lázár, Olimpia
18. Kedd Augusztá
19. Szerda Viola, Violetta
20. Csütörtök Teofil
21. Péntek Tamás
22. Szombat Zénó, Tifani
23. **Vasárnap** Viktória, Niké
24. Hétfő Ádám, Éva
25. Kedd Karácsony, Eugénia
26. Szerda Karácsony, István
27. Csütörtök János
28. Péntek Kamilla, Apor
29. Szombat Tamás, Tamara
30. **Vasárnap** Dávid, Zoárd
31. Hétfő Szilveszter, Darinka

Jelentősebb névnapok a hónapban

Melinda

Francia eredetű név, jelentése ismeretlen.

Miklós

Görög, szláv eredetű név, jelentése: győzelem, nép.

Mária

Bibliai név. Jelentése megfektetlen, valamennyi magyarázata vitatott.

Judit

Héber eredetű név, jelentése: Judeából származó nő.

Árpád

Régi magyar név, az árpa szó -d kicsinyítőképzős származéka.

Gabriella

Héber, latin eredetű név, jelentése: Isten embere, Isten bajnoka.

Tamás

A héber eredetű bibliai név, jelentése: iker.

Ádám

Héber eredetű bibliai név, jelentése: ember.

Éva

Héber eredetű bibliai név, jelentése: élet, életet adó, minden élők anyja.

Szilveszter

Latin eredetű név, jelentése: erdőben élő férfi.

A hónap idézete a hónap szülöttétől az életről

Mindig, mindenkor a jelen az élet, az aktívan cselekvő, küzdő, felismerő jelenvalóság egyetlen esélyünk önmagunk felszabadítására.

Szepes Mária (született: 1908. december 14-én)

Olyan egyszerű

(ÉS MÉGIS OLYAN NEHÉZ)

Igen, első látásra olyan egyszerű volna minden, gondolnánk mi. Hiszen csak egy emberszabású értékrendet kellene elfogadni, néha tétet és fejet hajtani, és ennyi az egész.

Csak bizony, első látásra nem is olyan lehetetlenül nehéz zsinórmértéket kellene követni, és rendben volna minden. Hiszen csak egy vázlatzerű valami, amire mindennapi életünk perceit kellene fölragasztunk, egy fogas, egy edénytartó ágas, amire tetteinket kellene közszemlére tennünk. Tetteinket és gondolatainkat, hogy láthassák: tiszták.

De miről is beszélek?

Természetesen, mint szoktam mindig, unos-untalan, a kereszténységről. Most, mint már annyiszor a történelemben, kisebbségben vagyunk. És látószólag mégis mi akarjuk a többségre erőltetni akarataink, szokásaink, értékrendünk. Mi áskálódunk és törünk orvul istentisztelet, szentmise, gyónás alatt is a hatalomra.

Pedig teljesen másról van szó. Gyökeresen, teljességében és összességében másról.

Egymás ellen szólunk és egymás mellett beszélünk el. Nincs, nem is lehet semmiféle módja a párbeszédnek? Van. És mindig lesz. Mert lennie kell, hisz ez az élet rendje.

Miért? Hogyan?

Úgy, hogy mindenkinek, az előrelépés érdekében először egy lépést hátra kell lépnie az eddigi hadállásaiból.

Nekünk azért, hogy ne fordítsa el látásunkat a vakhit, a túlbuzgóság.

Nektek, hogy ne csak minket, képzelt ellent, a fákat lássátok, hanem az erdőt is. Az erdőt, amelynek lakói vagyunk együtt, mindannyian.

Nekünk el kell fogadnunk azt, hogy nem a hit egyházzsintú gyakorlása az elsődleges, amit tőletek várunk, hanem az alapvető kérdések, a legkisebb közös többszörös, azaz a legkisebb minimum, amiben még egyet tudunk érteni.

Ti pedig bennünk ne a hitbuzgó, térdeplő, bigott, csőlátású deviánst lássátok, hanem azokat az embertársaitokat, akik alapjában olyanok, mint ti, és ama bizonyos kérdésekben egyetértenek veletek. És főleg, végre egyet akarnak veletek, annak reményében, hogy ti is egyet akartok velünk.

Az elkövetkezőkért lehet én is kapok, „saját” oldalamról a fejemre. De most így látom, így gondolom, hogy megoldhatnánk a megoldhatatlannak

Apáti-Nagy Lajos: Húsvét

utat, amelyet kövessünk, előírja, hogyan viselkedjünk, hogyan lehessünk boldogok, hogyan kerüljük el a gonoszság útját, hogyan éljünk szeretetben. Az előírások szigorúak ugyan, ám az ígéretek szeretetteljesek. Egyezzünk meg tehát. Első lépésben az első két parancsolat vonatkozzon csak ránk, katolikusokra, illetve a Károli Biblia első három parancsolata a protestáns testvéreinkre, azaz ránk keresztyénekre, keresztyénekre. A többi mindannyiunkra. Emlékeztetőül:

A protestáns tízparancsolat:

1. Ne legyenek néked idegen isteneid én előttem.
2. Ne csinálj magadnak faragott képet, és semmi hasonlót azokhoz, a melyek fenn az égben, vagy a melyek alant a földön, vagy a melyek a vizekben a föld alatt vannak. Ne imádd és ne tiszteld azokat; mert én, az Úr a te Istened, féltónszerető Isten vagyok, a ki megbüntetem az atyák vétkét a fiakban, harmad és negyediziglen, a kik engem gyűlölnék. De irgalmasságot cselekszem ezeriziglenazokkal, a kik engem szeretnek, és az én parancsolatimat megtartják.
3. Az Úrnak a te Istenednek nevét hiába fel ne vedd; mert nem hagyja azt az Úr büntetés nélkül, a ki az ő nevét hiába felveszi.
4. Megemlékezzél a szombatnapról, hogy megszenteljed azt. Hat napon át munkálkodjál, és végezd minden dolgodat; De a hetedik nap az Úrnak a te Istenednek szombatja: semmi dolgot se tégy azon se magad, se fiad, se leányod, (se) szolgálád, se szolgálóleányod, se barmod, se jövevényed, a ki a te kapuidon belől van; Mert hat napon teremté az Úr az eget és a földet, a tengert és mindent, ami azokban van, a hetedik napon pedig megnyugovék. Azért megáldá az Úr a szombat napját, és megszentelé azt.

-
5. Tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszú ideig élj azon a földön, amelyet az Úr a te Istened ád te néked.
 6. Ne ölj.
 7. Ne paráználkodjál. (Az eredetiben: Ne légy házasságtörő.)
 8. Ne lopj.
 9. Ne tégy a te felebarátod ellen hamis tanúbizonyságot.
 10. Ne kívánd a te felebarátodnak házát. Ne kívánd a te felebarátodnak feleségét, se szolgáját, se szolgálóleányát, se ökrét, se szamarát, és semmit, a mi a te felebarátodé.

A tízparancsolat katolikus megfogalmazása:

1. Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!
2. Isten nevét hiába ne vedd!
3. Az Úr napját szenteld meg!
4. Atyádat és anyádat tiszteld!
5. Ne ölj!
6. Ne paráználkodj!
7. Ne lopj!
8. Ne hazudj, és mások becsületében kárt ne tégy!
9. Felebarátod házastársát ne kívánd!
10. Mások tulajdonát ne kívánd!

Bizonyára elakadtak annál, hogy az Úr napját szenteld meg. Pedig ez lehet az átmenet a két tábor között. Mert kell, hogy legyen legalább egy nap a hétből, amikor pihensz. Amikor a tested megkapja megérdemelt jutalmát. Amikor csak magaddal, a lelkeddel foglalkozol. Amikor elfogadod, hogy a hetedik napi csend megillet téged, családot, szomszédodat és minden embertársadat. Amikor nem zúg a fűnyíró (csak most érek rá!), nem fontos semmi más, csak a bensőd. Amikor nem mész még vásárolni sem a szupermarketbe. Így talán elengedi szabadnapra a főnöke a tétlenül ott ácsorgó embertársadat, az eladót is. Így talán rendet tanul a multi is.

Ugye nem is olyan rettenetesen nehéz az egész. Hiszen alapvető, mindennapi életünkben betartandó erkölcsi értékrendet jelent „csupán”. A jog alapvető törvényeit tartalmazza „csupán”.

Azé a jogét és törvényét, melynek sárba tiprása jelenleg is folyik, ország és világszerte. Pedig olyan kevés paragrafusa van...

Olyan egyszerű volna betartani első látásra. És mégis oly nehéz. De ami könnyen elérhető, az legtöbbször értéktelen is. Értéket alkotni, létrehozni bizony sokszor keserves. De csak így érdemes.

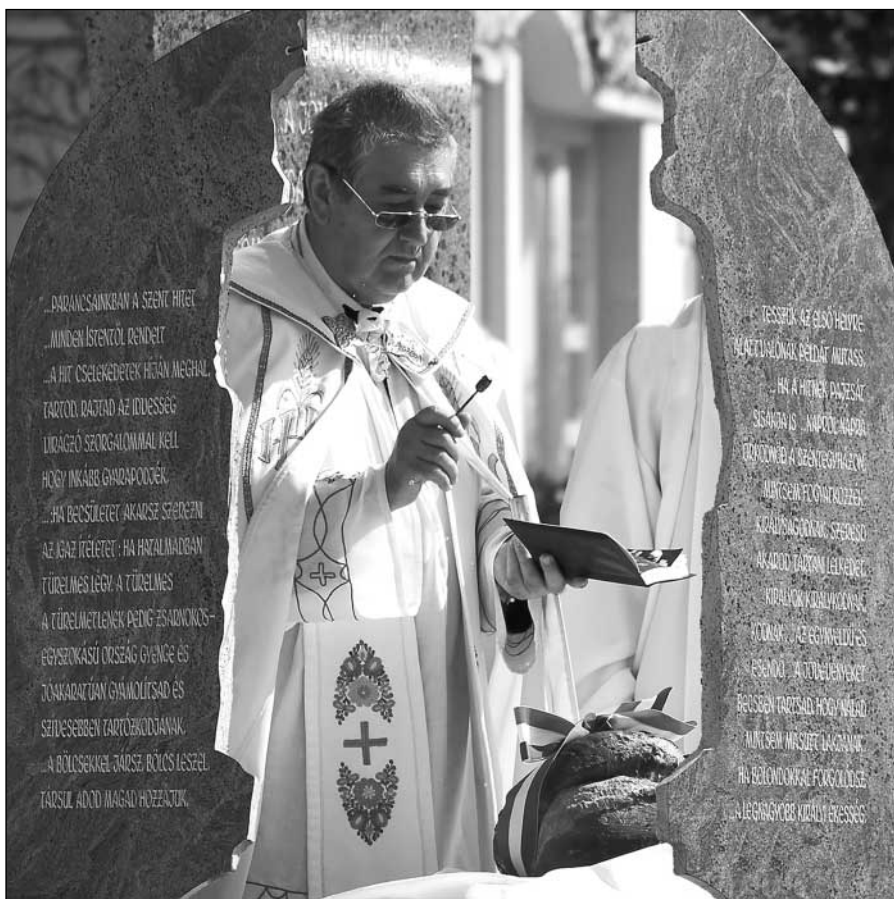
550 éve építjük az új hazát.

550 éve, legutolsó nagy történelmi győzelmünk Nándorfehérvár, Hunyadi János óta csak veszítünk. Azért vagyunk még, mert Mária országa vagyunk, mert bennünk van a csakazértis. A csakazértis élni akarás. Történelemmel, jóslattal, kelettel, nyugattal, izmusokkal szemben dacolva. Csakazértis.

Ám ideje volna, hogy az előbbi piciny sarkalatos pontot megtalálva végre már nem daczból, hanem együttes hitből és akaratból kezdjük el építeni a közöst.

A legkisebb közöst.

Mely szüli a többszöröst.

Apáti-Nagy Lajos: Az áldás cseppje

Fiatal békésiek külföldön

Az utóbbi években, évtizedben egyre több fiatal magyar, köztük sok békési próbál szerencsét külföldön. Sokan, százak és százak vállalnak munkát a világ legkülönbözőbb tájain, nem ritkán Európán kívül is. Néhányukat arra kértünk, hogy valljanak külföldön eltöltött éveikről, eredményeikről, de arról is, hogy amikor hazatérnek (ha hazatérnek), miképpen képzelik el életüket újra Magyarországon.

Török Margit

Anglia, Brighton

Már négy éve, hogy először Angliába utazott munkát vállalni Török Margit, akit a Beach Rádió (később más megyei adók) hírolvasó-műsorvezetőjeként sokan ismerhetnek. Angliában leelőször au-pairként dolgozott. Ismerősök ajánlották egy kedves családhoz, amelynek három kisgyermekére vigyázott több mint két évig. Még mindig tartják a kapcsolatot. Két év elteltével Margit és barátja, a tarhosi Németh Attila, akivel együtt utaztak ki Angliába, egy közeli városban vállaltak munkát egy gyárban. A Nokiának gyártanak konnektorokat egy amerikai központú multinacionális cégnél. *„Fél évig, mint gomb-nyomogató dolgoztam, közben a főnökség felismerte a bennem rejlő potenciát, és azóta műsorvezető vagyok!”* – mondja Margit. Párja ácsként keresi a kenyerét.

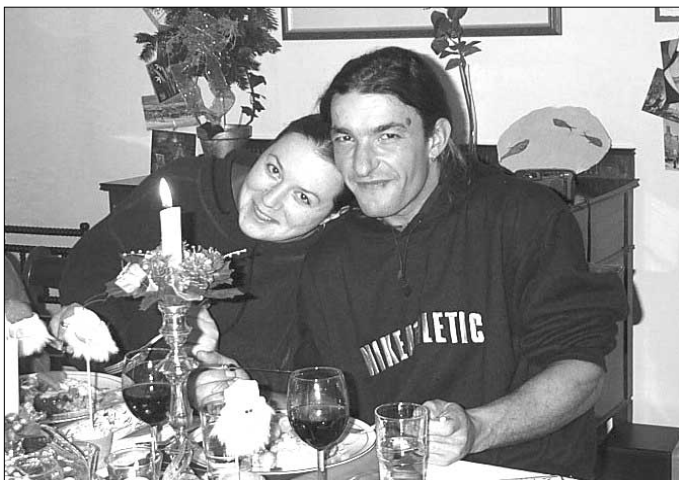
Miért utaztak el? A kihívás miatt, és az angolnyelv tudás csiszolása érdekében. De nem elhanyagolható az sem, hogy jobban keresnek kint és kedvezőbbek az életkörülmények.

Angliában – mivel nagyon sok a kelet-európai bevándorló – általában elfogadják a külföldieket. De vannak, akik nem nézik jó szemmel őket. *„Ami a papírmunkát illeti, minden nagyon szervezeten, és simán zajlott. Nyitottunk bankszámlát, van tb-számunk, és adózunk. Mindent zökkenőmentesen el tudtunk intézni.”*

Török Margit szerint a legfurcsább, amit az angoloknál látott, az az ecetes csipsz. *„Hihetetlen, meg a sült krumplira is ecetet tesznek”* – mondja. Egyébként az angolok nem idegeskednek, nem nagyon kell nekik. Ez

például lemérhető a vezetésükön is. Nagyon előzékenyek. A szupermarketben sem lökdösődnek, nincs tülekedés a pénztáraknál, mindenki szépen kivárja a sorát.

Margitot és barátját néha elkapja ugyan a

honnágy, de általában élvezik a kinti életet. Ugyanakkor nem szeretnék Angliában leélni az életüket, „*abhoz túlságosan szeretjük a magyar tájat, kultúrát és embereket*” – vallják.

Mivel Angliában nagyon sok fiatal magyar él, velük is kapcsolatot tartanak, néha összejönnek egy-egy pohár pálinkára. A legtöbben már régóta kint élnek, gyermekük is született, és ott szeretnék leélni az életüket. Emellett sok diák vállal nyári munkát. „*Abol tudunk, segíünk az újaknak, megosztjuk a tapasztalatainkat.*”

Margit bánatára évente csak 2-3 alkalommal tudnak haza látogatni néhány hétre. Olyankor körbejárják a rokonokat, ismerősöket. Tartják a kapcsolatot az otthoniakkal, általában e-maileznek, iwiw-eznek. A családot minden héten felhívják, és volt már, hogy itthonról látogatták meg Margitékat barátok, rokonok, például párjának az édesanyja.

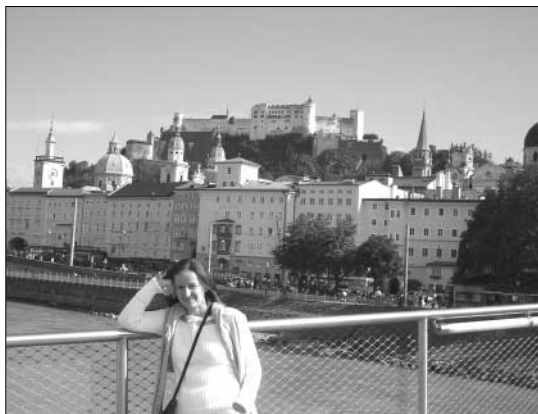
Ahogy telnek az évek, mind gyakrabban van honvágya. „*Egyre többször eszembe jut az otthoni baráti kör, a Körös-parti borgászatok, és sokszor álmodom, hogy rádiózok! Akkor általában valamit mindig elrontok, nem találok a zenéket, rossz gombot nyomok meg, és arra riadok, hogy csend van.*”

Bevallása szerint, amikor eszébe jut Békés, gondolatban mindig nyirkos, hűvös, sáros őszi idő van. Talán azért, mert még az itthoni legrosszabb idő is jó lenne, csak itthon lehetne. Hiányoznak az ismerős arcok, hangok, a kutyaugatás és a tücsökciripelés.

Török Margit azt tervezi, hogy amikor majd hazaköltöznek, szeretné folytatni a rádiózást. Nyugis, csendes életet képzelt el egy kis házban, kutyaival, esetleg 1-2 gyerekkel. „*Akkor persze biztosan majd Anglia fog hiányozni.*”

Csökmei Margit

Ausztria, Salzburg

Már harmadik éve, hogy a salzburgi Mozarteum hallgatója a békési Csökmei Margit. Végleg csak idén költözött Ausztriába, mert az első két évben párhuzamosan végezte a Szegedi Tudományegyetem Zene-művészeti Főiskolai Karán a trombita szakot. Fontosnak tartotta, hogy itthon befejezze a tanulmányait. Egy versenyen különdíjként

egy ausztriai kurzuson való részvételt nyert. Ekkor ismerkedett meg a jelenlegi tanárával, akiről korábban sosem merte gondolni, hogy a növendéke lehet. Hans Gansch évtizedeken át a Bécsi Filharmonikusok szólótrombitása volt, és már több mint tíz éve professzor a Mozarteumban. Általa került Margit az igen neves oktatási intézménybe.

„A békési Zeneiskolában kezdtem trombitálni tíz éves koromban. Sok-sok éven át nagyszerű hobbit jelentett ez számomra. Az általános iskolai „napi robot” után jól esett egy kis kikapcsolódás. A zene mellett sokat jelentett számomra az is, hogy nagyon jó közösség várt ott délutánonként. Bagoly László volt a tanárom, aki nagyon türelmesen elszenvedte azt is, ha éppen nem gyakoroltam az órára (ami igen gyakran előfordult).”

Rengeteget tanult zongorakisérőjétől Fejes Antalné Zsuzsa nénitől is. A legfontosabb alapokat ezekben az években szerezte meg. Bátran építhetett rá a későbbiekben is.

A gimnázium után elvégezte Margit a Debreceni Kodály Zoltán Zene-művészeti Szakközépiskola szakmai tagozatát. *„Mindig voltak nehézségeim a hangszerrel illetően, főleg mert ez az a hangszer, ami fizikailag tényleg nagyon leterheli az embert. Szerencsére a középiskolában nagyon jól felépítettük a szükséges izomzatokat, mert a trombitálás tulajdonképpen egy kemény sport.”*

Debrecenben már sok tapasztalatot is szerzett, több szimfonikus zenekarban játszott, az utolsó éveiben pedig dolgozhatott a színház zenekarában. A szegedi főiskolára gond nélkül vették fel, itt Boros Józseftől kitűnő fúvástechnikát sajátíthatott el.

Margit élete ma már a zenéé. Egy nap általában próbákkal, órákkal, esetleg esténként koncertekkel telik. Mindig jut idő a barátaira, és szeret

sétálni. „Salzburgban a Salzach átszeli a várost, és egy folyóparti séta csodákra képes – kikapcsol, felüdit.”

Hobbinak nevezi, hogy elkezdett barokk trombitán játszani. Ezen a hangszeren nincsenek ventilek, dugattyúk, „csak” egy hajlított cső az egész. Nehezebb rajta játszani, és talán pont ezért találja annyira izgalmasnak. Imádja a barokk zenét.

Az élet Ausztriában nem könnyű. „Sebol sem egyszerű jó álláshoz jutni, pláne pályakezdőként. Remélem az otthoniak nem gondolják azt, hogy itt minden fenékgig tejföl. Külföldi diákként sokat kell küzdeni, hogy megalapozhassuk az életünket.”

A kinti körülmények annyiban mások, hogy ott tényleg megfizetik a komolyzenészek munkáját, és egyáltalán van pénz és kereslet a kultúra ezen válfajára is. Ausztriában az embereknek nem kell a létfenntartásért küzdeniük. Egy középosztálybeli ember is jól él, nem csupán egyik hónapról a másikra, és megengedheti magának, hogy egy héten akár többször is eljárjon koncertekre, színházba, kiállításokra.

Csőkei Margit gyorsan beilleszkedett. A német nyelvet elég jól beszéli, és könnyen szerez barátokat. Lakótársa is osztrák.

Előszörban a Magyarországnál sokkal jobb gazdasági helyzet miatt az embereknek más a mentalitása, mint itthon. Hiszen „számukra nem küzdelem az élet, minden helyzetben tudnak egy kis kedvességet sugározni, máshogy indul így a nap a boltban, a buszon, a hivatalokban, az iskolában. Optimistábban szemlélik a világot, a pozitív dolgokat helyezik előtérbe.”

Margit számára fontos, hogy a Salzburgban élő magyarok egyből befordták. Remek közösségük alakult ki odakerült hazánkfiainak. Vannak, akik hazaköltöznek, de mindig jönnek újak. A békési lány még nem tudja, meddig marad. Egyelőre elégedett az életével, és tanulni szeretne.

„Békéshez leginkább már csak a család köt, illetve a régi zeneiskolai ismerősök. Már kilenc éve, hogy más városokban tanulok, így a barátaim is az ország legkülönbözőbb pontjain élnek. A szorosabb barátságok megmaradtak, és a mai napig is tartjuk a kapcsolatot levélben, e-mailben, telefonon.”

Kéthavonta jön haza, de édesanyjával minden héten beszélnek telefonon. Természetesen gyakran gondol a családra, barátaira. Honvágya azonban nemigen szokott lenni. Részben az itthoni emberek mentalitása miatt, ami kissé pesszimista, depresszív irányba halad. Másrészt pedig azért, mert annyira leköti az egyetem, a koncertek, hogy eszébe sem jut: hiányzik valami. Emellett a kinti magyar barátainak is köszönhető, hogy minden napra jut egy kis „magyar”.

„Békés városát egyébként nagyon szeretem, bár nem ott születtem, hanem a Dunántúlon – és a szívem mindig is dunántúli marad. Nagyon látványosan fejlődött a városkép az utóbbi években, kellemesen lakhatóvá vált. Amikor otthon vagyok mindig jó érzés betérni a zeneiskolába, összefutni rokonokkal, régi ismerősökkel.”

Batiz Norbert és Zita

Ausztria, Bécs (korábban Finnország, Helsinki)

A fiatal házaspár évek óta külföldön él. A férfi 1999. novemberében utazott ki Helsinkibe, Zita 2000-ben követte, és 2004. májusáig éltek Helsinki külvárosában, Espooban. Ekkor Zita költözött el Bécsbe, férje kicsit később követte, de munkája miatt sokszor utazik másfelé.

Batiz Norbert informatikus mérnökként végzett és szoftverfejlesztőként kezdett a Nokianál Helsinkiben, majd különböző projektekben vett részt. Először közvetítőn keresztül dolgozott, majd közvetlen alkalmazottként. Céget alapított Békésen is. Motorhoz és autóhoz gyártanak elektronikai kiegészítőket, és már szinte az egész világon jelen van a termékeivel. Zita Finnországban, mivel még egyetemistaként ment ki, először vendéghallgatóként egy félévet töltött a Helsinki Egyetem német nyelvészet és irodalom szakán. A diplomát Szegeden szerezte meg. Visszatérve Finnországba félévig intenzíven finnül tanult, és fantasztikus tanárokkal és diákokkal ismerkedett meg. Az angolt is erősítette mellette, irodalmat, pszichológiát tanult angolul.

Ilyen nyelvi ismeretekkel, diplomával is annak ellenére, hogy 3 év alatt legalább 150 önéletrajzot adott be, csupán a helyi McDonalds-ban kapott állást. Két hónap gyorséttermi munka után sikeresen jelentkezett egy angol nyelvű Montessori Iskolába (3-6 éves gyerekek mellé), ahol tanárasszisztensként, gyakorlatilag angoltanárnaként dolgozott egy évig. Ezután ismét beült az iskolapadba, és két szemesztert töltött el Business Administration & Marketing szakon a porvoo-i politechnikban, a Heliaban. 2004. április végén Bécsben ajánlottak egy nagyon jó állást a Henkelnél. Egy hónap múlva már ott éltek. Immár két és fél éve a Henkel CEE-nél dolgozik az ellátási lánc fejeinek asszisztenseként.

Finnország mostoha időjárása miatt nem annyira vonzó a magyar munkavállalók számára. *„Nyáron ugyan nem megy le a nap, de ennek nagy ára van, hiszen télen pedig csak néhány órára jön fel, ha egyáltalán feljön, mert sokszor nem látni... A november a legszürkébb hónap, amikor délelőtt 10 óráig még, délután 2 után pedig már sötét van.”*

Zitának a beilleszkedés már könnyebben ment, mint Norbinak, már nem kellett lakást keresni, felfedezni a tömegközlekedést. Bécsbe Zita már egyedül költözött, és sokkal keservesebb volt a beilleszkedés. Rengeteget dolgozott, magára és magánéletre alig maradt ideje. *„A bürokrácia megnehezítette a dolgom, bármit intéztem volna, annak mindig valamely másik dokumentum megléte volt a feltétele.”*

Finnországban a Batiz házaspár szerint nagyon egyenesek az emberek, könnyen elfogadják a külföldieket. Nagy volt a társaságuk, hiszen nagyon

sok magyar élt kinn, és a munka, valamint a tanulás által is sokakkal megismerkedtek. Egy részükkel még mindig tartják a kapcsolatot.

„Ausztriánál már más a helyzet. Mivel én nem érzem teljesen „nem idevalónak” magam, a német származásom miatt, nem tudok magyar szemmel nyilatkozni. A munkahelyemen kedvesen fogadtak és igazából ez az a közeg, amibe én beilleszkedtem. Nekem tetszik az osztrákok mentalitása, tetszik, ahogy élvezik az életet, utaznak, síelni járnak, hétvégenként borospincékben üldögélnek, mulatnak és nem siránkoznak minden apróságon.” Norbinak nehezebb, mert ő nem tud németül, Ausztriában pedig a legtöbben nem tudnak, vagy nem akarnak angolul megszólalni.

Furcsaság, hogy Finnországban a talált tárgyak „szentek”, ha valaki elhagy valamit, és emlékszik rá, hogy körülbelül hol történhetett, akkor nagy eséllyel megtalálja. A sors iróniája, hogy a sok külföldi ezt nem igazán tartja tiszteletben.

„A finnekben az őszinteségüket tiszteltük a legjobban. Ha valaki mond valamit, akkor azt őszintén teszi. Nincs finomkodás, képmutatás, jópofizás. Éppen ezért megbízhatunk bennünk 100 százalékosan, míg Magyarországon sajnos a szavak értéke gyakran nem igazán mérhető.”

A finnek műveltsége is lenyűgöző, minden korosztály minimum három nyelvet beszél, az ifjú generáció pedig már inkább 4-5 nyelvet. Ez nagyon hiányzik még itthon.

Ami igazán kuriózum, az a finnek köpködése. Ez alól egy korosztály sem kivétel: a nők, férfiak, gyermekek, idősek egyaránt teszik. Először szörnyű

volt, illetlennek tartottuk, de ezt el kell fogadni, hiszen ők vannak otthon. Az alapja a köpködésnek az egészséges életmód, a letapadt nyálkát ki kell köpni – akárhol is legyen éppen az ember. Az is vicces, mikor szipogtak a finnek a buszban, munkában, egyetemen. Nem veszik jó néven, ha zseb-kendőt gyújtanak nekik, hiszen ők nem fújnak orrot.

„Semmi esetre sem bántuk meg, hogy külföldön élünk, a nebezségek ellenére sem. Örüliünk, hogy volt bátorságunk hozzá. Ha nem mentünk volna, elvágódnánk, így hogy elmentünk, haza vágyunk.” – filozofál Zita.

A Batiz házaspár most már egyre nehezebben tudja elképzelni, hogy huzamosabban külföldön éljenek. Meg is fogalmazták, hogy szeretnének letelepedni amikor megtudták, hogy Zita gyermeket vár. Ezért hazaköltöznek. „Jó lesz a babával a család közelében lenni, elkel a segítség. Kicsit sajnáljuk, hogy angol nyelvterületen nem élünk, Ausztrália, Új-Zéland, USA, Írország, Anglia még szóba jöhetett volna, de ami késik, nem múlik...”

Eddig Zita csak ritkábban járt haza, úgy kéthavonta, Norbi gyakrabban. Mindkettejük családja többnyire Magyarországon él, Zita anyai nagyszülei Németországban. Nagyon sok barátjuk megmaradt itthon és kitart mellettük. Nehéz volt tartani a kapcsolatot külföldről, de sikerült.

Amikor Békés kerül szóba, akkor nosztalgiáznak. Egész iskolás éveiket Békésen töltötték, de már nem tudnák elképzelni az életüket Békésen. „Már csak a megélhetés miatt sem, hiszen én nem tudnék megfelelő állást találni magamnak a régióban. Azt tudjuk, hogy teljesen másképpen alakult volna az életünk, ha Békésen maradunk, és ha bármikor újrakezdhetnénk, akkor sem tennénk semmit másképpen.”

Ennek megfelelően, amikor majd hazajönnek, várhatóan 2007 tavaszán, Pest megyében fognak élni. Zita tervezi, hogy két évig mindenképpen a babával marad otthon, befejezni a megkezdett közgazdasági tanulmányait, Norbi pedig hatékonyabban tudja majd a céges munkáját végezni. Békés is csak kétórányi autót lesz majd...

Rózsa Anna
Anglia, London

Rózsa Anna 2004. januárja óta él és dolgozik Angliában, Londonban. Egyértelműen az volt a célja a kiutazással, hogy minél jobban megtanulja az angol nyelvet. A nyelvvizsgára a diplomája megszerzéséhez is szüksége volt. Anna diplomás ápoló. Mint mondja, az egészségügyben dolgozók ott is szeretnek panaszkodni.

Számára nem kis gondot jelent, állandó koncentrációt igényel, hogy a mindennapi kommunikációban az angollal jól elboldoguljon, hiszen nagy

felelősséggel járó munkát végez. Ezen kívül sok utánajárást igényel a különböző jogszabályok megismerése, ami a munkájához kapcsolódik. Egy ápoló feladatköre Angliában egészen más. A legfontosabb a gyakorlat megszerzése.

Anna mindig is az egészségügyben szeretett volna dolgozni, és döntését egyetlen percre sem bánta meg. Magyarországon négy különböző osztályon, három városban volt ápoló. Most egy rendelőintézetben heti 37 órát dolgozik. Ez két műszakban történik. Három nővér és öt orvos kollegája van.

A legfurcsább, amit Angliában tapasztalt az az étkezés. Irigylésre méltó viszont a közlekedési hálózat. Londonban nagy távolságra is el lehet jutni viszonylag rövid idő alatt.

Anna igyekszik a szabadidejét jól kihasználni. Eljár futni és konditerembe is. A hétvégéket a barátaival tölti: mozi, múzeum, utazások. Egy szobát bérel egy kertés házban, ahol öt másik emberrel és egy kutyával él együtt. Nagyjából 6-7 Londonban élő magyarral tartja a kapcsolatot, van köztük békési is. Haza évente háromszor jön, hogy szüleit, testvéreit és barátait meglátogassa.

Mindenképpen szeretne egyszer hazaköltözni, de még nem tudja, hogy mikor. *“Igazi otthonom mindig is Békés marad.”*

Dr. Domokos László

Hollandia, Amszterdam

Egészen pontosan 1996. október 2-án kezdett el tanulni a hollandiai twentei egyetemen (University of Twente) a kutató továbbképzésen a kémiai technológia fakultáson (Faculty of Chemical Technology) a katalízis csoportban.

Négy év után sikeresen megvédte a doktori dolgozatát, asszisztens kutatóként kezdett el dolgozni a Shell amszterdami központi kutató és fejlesztési intézetében. Jelenlegi beosztása: tudományos kutató. A különböző olajfinomításban használatos katalizátorok fejlesztéséhez

szükséges alapkutatót irányítja. A gyártáselőkészítést a gyártásvezető mérnökökkel együtt végzi, ezeken kívül a legyártott katalizátorok minőségbiztosításában is részt vesz. *„Katalízisben, katalizátorfejlesztésben a mostani munkahelyem az egyik csúcs: a Shell a három legnagyobb olajvállalat egyike, az olajfinomításban használatos katalizátorokat a három közül egyedül a Shell fejleszt a vállalaton belül.”*

László nagy felelősségnek érzi, hogy amikor bárki külföldön vállal munkát akkor, akarva-akaratlanul is, de mindig a szülőhazáját képviseli és a róla kialakított véleményt könnyen az országgal azonosítják.

A beilleszkedés neki sem volt gondtalan. Amikor Hollandiába került, még csak alapfokon beszélt angolul, hollandul pedig egyáltalán nem, kellett néhány hónap, hogy belerázódjon. Hollandia híres nyitottságáról, ami azt is jelenti, hogy jobban odafigyelnek az országban tartózkodó külföldiekre.

László munkahelye is nemzetközi, van a munkatársak között ír, japán, mexikói, angol, amerikai, francia, holland, olasz, indiai. Többükkel baráti kapcsolatot ápol.

Amit a hollandoktól megtanulhatunk, az a természet szeretete, főleg a vizeket szeretik, legyen az eső, talaj-, folyó- vagy tengervíz. *„A legfurcsább amit láttam, az két egymásra merőlegesen álló egymás felett átívelő csatorna, amin fölül egy uszály ment el éppen, mi meg alatta egy vízibuszon. Nem mindennapi élmény volt.”*

Szembetűnő még az országban a rengeteg autópálya, de nagyon ötletek a téglás utak is, amiről gyorsan elszivárog a víz, így sokkal kevesebb tócsa van eső után, mint itthon, pedig ott sokkal többet esik. Irigylésre méltó a vonatközlekedés kiépítettsége, a rengeteg virágos előkert, a tej és a sajt, de még a holland krumplinak is más az íze. Hollandiában a postás, az újságárus, vasutas, mindenki beszél angolul, ebben annak is szerepe van, hogy a külföldi filmeket nem szinkronizálják, pont azért, hogy a nyelvtanulást segítsék.

László 2003 óta holland állampolgár is, kettős állampolgársága van, felesége is holland: Fiona C. M. Woudenberg-Domokos. Két kisgyermekük van, Vincent és Nándor. Miattuk mostanában már ritkábban járnak haza Magyarországra, nem minden nagy családi ünnepen. László úgy tekint Magyarországon élő családjára, mint arra a háttérre, amelynek nagyon sokat köszönhet.

Békésről már korán elkerült, hiszen a középiskolát Szegeden végezte. De mindig szívesen emlékezik a Békésen eltöltött boldog évekre. *„Érdekes, hogy még mindig visszaemlékszem a Petőfi utcai óvoda játszóterére, a zeneóvodai órákra Fejesné Zsuzsa néniel még annak idején az Ady utcán. Ugyanilyen jó emlékekkel gondolok vissza az általános iskolára Babi néniel és Klári néniel a Bíróság épületében (zeneosztályba jártam az 1. sz. általános iskolában), azután a Petőfi utcán”.*

Szívesen emlékezik még a napközire, nyári szünetekre, a Zeneiskolára, a próbákra, az Feneketlen tó operára, annak a próbáira, a koncertekre, a Békés-Tarhosi Zenei Napokra, a nyári zenekari táborokra.

Középiskolás éveiben nyaranta a Ciao Ciao Discoban dolgozott, a Baiczter zenekarral zenélt lakodalmakban Békésen, Békéscsabán és a környéken.

Az itteni magyarok közül kevéssel tartja a kapcsolatot, a családon belül (a felesége révén) van egy '56-os nagybácsi.

Talán hidegen hangzik, Lászlónak nem hiányzik Magyarország. Bár nagyon színes a történelme, és büszke arra, hogy elmondhatja, magyarnak született és beszéli ezt a csodálatos nyelvet, az évek során mint annyi másnak is, akik külföldre kerültek, ott egy egészen másik világ nyílt meg.

Török Zoltán

Ausztrália, Sydney

A békési születésű Török Zoltán három éve él Ausztráliában. Előbb Brisbane-ben vállalt munkát, most már Sydney-ben él. Olyan brigádnál dolgozik, amelynek tagjai általában magyarok és kórházi ágyakat hegesztenek. Eredeti szakmája géplakatos, hegesztő. Ez ott egy keresett és jól megfizetett szakma. Magyar a főnök és 20 magyar sráccal dolgozik együtt. Ez a cég készíti az egész ország kórházai számára az ágyakat. Természetesen a legmodernebb eszközökkel és technológiával dolgoznak.

Rengeteg honfitársunk él Ausztráliában, mindenfelől jöttek. Vannak magyar klubok, magyar nyelvű újság és nem kevesen nézik a műholdról elérhető Duna Tv-t. Abban a házban, ahol Zoli lakik, még a házinéni is magyar, '56-os emigráns.

Zoli szinte a kontinensnyi ország egészét bejárta, korábban ugyanis egy cirkusznál volt minden: szerelte a sátrakat, vezette a kamiont, de beugrott mint jegyszedő is. Az tetszik neki a legjobban Ausztráliában, hogy szabadabbak az emberek, a szabadság egyben nyugodtsággal is jár. Korábban két éven át dolgozott Németországban is, ma már ott sem élne, mert ezt a lelkületet ott sem lehet megtalálni.

A békési születésű Török Zoltán sosem gondolta, hogy ilyen messzire eljut és ennyire fog tetszeni neki. Korábban két évente egy hónapra hazajött, de éppen legutóbbi látogatásakor határozta el, hogy ezután ritkábban teszi ki magát a hosszú repülőútnak és nagy időeltelődésnek.

Amikor először kiment, vele tartott az ikerbátyja is, de neki családi okok miatt haza kellett jönnie, és később már nem tudott újra munkavállalási engedélyt szerezni, mert azt időközben megszigorították.

Ausztrália talán az egyetlen európai hagyományú ország, ahol nyomai-ban nincs idegen gyűlölet, hiszen lényegében mindenki bevándorló, a legváltozatosabb háttérrel. Sokféle ember él Ausztráliában, és mindenkit egyenrangú embernek tartanak, nincs kivételezés.

„Nagyon nyugodtak a helyiek, hiszen mindenkinek jut mindenre. Munkanélküliségről alig hallani.”

Zoli félévig szenvedett a honvágtyótól, aztán már gyorsan teltek-telnek a napok. Fontos számára a sport. Itthon is kajakozott, bokszt, a vízi sportok iránti szenvedélye ott is megmaradt.

Zoli javasolja, hogy aki külföldre készül, előtte tanuljon meg angolul, sokkal könnyebben fog boldogulni. Ő egy szót sem tudott, nehezebben is ment a beilleszkedés, pedig könnyen alkalmazkodó és konfliktuskerülő típus.

Furcsaság az ausztráloknál, hogy gyorséttermekben, vagy más éttermekben étkeznek, szinte senki sem pepecsel azzal, hogy otthon főzzön.

Amikor például Zoli egyszer-egyszer gulyáslevest főzött, annak valósággal a csodájára jártak.

*„Ausztráliában so-
sincs hideg, fűteni nem
kell. Karácsonykor tető-
zik a hőség, gyakran
40 fokot mérünk.”*

További érdekesség Ausztrália állatvilága. A kengururól mindenki hallott, ez az ország jelképe. És tényleg látni mindenfelé amint az út szélén állnak, mint ha csak a buszra várnának. A táj is változatos, sokféle van sivatag sok kígyóval, pókokkal. Vannak farmok is, ahol lovakat tartanak.

Török Zoltán nem szeretne már itthon élni. *„Aki egyszer belekóstol ebbe az életbe, nem akar visszatérni”* – mondja. Ráadásul elkeseríti az a széthúzás és kicsinyesség, amit itthon tapasztal, miközben az ország csak toporog, nem halad előre. Szerinte sajnos Békésen is ez van. Pedig nagyon szeretné, ha itt is gondtalanabban és boldogabban élnének az emberek.

Természetesen a szakmunkát ott megfizetik. Hetente kap fizetést, *„annyit, hogy nem tud elfogni a következő hétig”*. Első keresetéből vett egy használt autót.

Zoltán szeretne saját vállalkozást indítani, erre akkor van lehetősége, ha megszerzi az állampolgárságot, úgy 1-2 év múlva. Az egyik magyar srác ismerőse nemrégiben nyitott egy lángossütődét és bejött neki. Az ausztrálok erre is nyitottak.

Tervezi, hogy körbelátogatja Új-Zélandot és a környező szigeteket. Nem szeretné csak a pénzt gyűjtögetni, nem költeni semmire, mint egyesek, akiknek *„élni nem marad idejük a nagy takarékoskodásban”*. Ő olyan alkat, aki szeret élni. Ismerkedős típus, sok haverja van.

Szerinte az ausztrál lányok nem túl szépek és nem érdekli őket, hogy néznek ki. A magyar lányok ilyen szempontból igényesebbek önmagukra, és sokkal szebbek is.

Nóvé Ágnes
Norvégia, Bergen

Nóvé Ágnes ez év január 4-én érkezett először Norvégia második legnagyobb városába, Bergenbe miután történelem-pedagógia szakos diplomája megszerzését követően nem tudott elhelyezkedni Békés megyében.

Lényegében ez a szomorú ügy segítette, hogy valóra váltsa régen dédelgetett álmát, hogy világot lásson, megismerjen egy merő-

ben más országot, nyelvet, kultúrát, életformát, mint a magyar. Norvégia mellett döntött. Ebben segítségére volt egy barátja és annak családja, akiknek első munkahelyét is köszönheti. Ezen kiadványon keresztül mond nekik köszönetet Ágnes a rengeteg jó tanácsért és biztatásért.

Az első időkben egy 2 éves kislányra vigyázott napközben, amíg a szülei dolgoztak. Jelenleg egy 10 éves kislány, egy 6 és egy 14 éves fiú van a gondjaira bízva. Mindannyian iskolások, így Ágnes segítségére reggelente, illetve az iskola után van szüksége a családnak.

Később szeretne valamilyen szakképzést szerezni, és annak megfelelő munkát találni, de az első a nyelvtanulás.

A beilleszkedés zökkenőmentesen ment. A családok, ahol dolgozott (dolgozik) nagyon kedvesek, közvetlenek, empátikusak.

„Az első időkben persze nagyon egyedül éreztem magam, hiányozott a családom (ők Békésen élnek) és hiányoztak a barátaim is. Aztán lassacskán, ahogy megismertem a nyelvet, már egyre otthonosabban mozogtam az új környezetben, és egyre jobban megszerettem azt.”

Azóta is érez honvágyat, szenved a szerettei hiányát, de segítséget jelent, hogy a számítógép segítségével napi kapcsolatban áll a számára fontos emberekkel.

A norvégok ellentétben a róluk kialakult téves képzetekkel, nagyon barátságosak, segítőkészek, kedvesek, mosolygósak, *„és még az időjárás sem olyan zord, mint sokan hiszik!”*

A táj egyszerűen csodálatos! Könyvekben vagy fényképeken mutogatnak ilyet, de Agnes már maga is átélte, hogy milyen érzés egy hegy tetejéről belátni a csodálatos vidéket vagy átmenni egy vízesés mögött.

„Nem csoda, hogy rengeteg magyar van, aki itt találta meg a boldogságát, boldogulását. Sokukkal olyan jó barátságba kerültem, hogy gyakran összeülünk egy jó kis beszélgetésre.”

Kezdetben sok minden furcsa volt Ági számára, felfigyelt több olyan jelenségre, ami követendő példa lehet nekünk magyaroknak. Például, hogy Norvégiában a fiataloktól az idősekig mindenki beszél idegen nyelveket, angolul mindenképpen. Ez szinte második nyelvük, aminek az oktatására nagy gondot fordítanak. „Norvégia rengeteg pozitívuma ellenére, mégis Magyarország, Békés maradt, és lesz az igazi otthonom. Onnan erednek a gyökereim, ott él a családom, és ott élnek a barátaim is. Ezért, igyekszem a nyár egy részét és a karácsonyokat otthon tölteni. Békéshez fűződnek gyerekkori, kamaszkori emlékeim, amelyek, visszagondolva rájuk, mindig mosolyra fakasztanak. Sosem felejttem el, honnan jöttem.”

Vincze Csaba

Anglia, Henley-on-Thames

Angliában, egy Henley-on-Thames nevű városkában több, mint két évet dolgozott felszolgálóként Vincze Csaba, 26 éves békési fiatalember. 2001-ben végezte el a kereskedelmi szakiskolát, de azután évekig nem találta helyét a nagyvilágban, végül Nagy-Britanniában próbált szerencsét.

Az állásajánlatot egyik legjobb barátja buzdítására fontolta meg, és az ő segítségével az elbeszélgetésen is megfelelően szerepelt. Így juthatott el 2004 augusztusában egy kisebb méretű, bár annál jobb nevű és elegáns olasz étterembe. Az idegen környezetbe való beilleszkedés hamar lezajlott: a Temze mellett elterülő kisvárosban közel 20 magyarral ismerkedett meg, akik többnyire szintén felszolgálóként vagy au-pair-ként dolgoztak. Az itthon megtanult angol alapfok nem sokat segített a kommunikációban, ezért lakótársai – egyben jó barátai – minden tekintetben a támaszai voltak.

„Együtt béreltünk a városban egy tömbházban lakást, és az elbeszélgetés előtt is adtak tippeket: alapkifejezések, kiejtés, stb. Miután megkaptam az állást, pár hónap alatt belerázódtam a folyékony beszélgetésbe.”

Azon kívül, hogy világot is látott, Csaba arra is rájött, hogy legkönnyebben angol nyelvet beszélők környezetében gyarapíthatja szókincsét. Ma pedig, kétévi brit tartózkodása után középfokra tehető nyelvtudása.

Henley-on-Thames egy körülbelül akkora város, mint Békés, de természetesen vannak eltérések. Ez Anglia egyik leggazdagabb városa, és ebből adódóan a lakosság nagy része tehető. Legalább 30 étterem van, híres konyhájukat több kilométerről is eljönnek kipróbálni, és ezzel rengeteg munkalehetőséget kínál a szakképzetteknek. Ezenkívül az is mindennapos, hogy hírességekbe botlik az ember, ha csak kilép az utcára. Csabának volt szerencséje találkozni az Iron Maiden ex-gitárosával, George Michaellel és még olyan együttesek tagjaival, mint az ABBA, vagy az egykori Spice Girls.

Az étterem, ahol Csaba dolgozott, összesen 12 tagú személyzettel működött.

„Olasz étterem révén sokan azt hinnék, hogy csak olasz munkatársaim voltak, de lengyel, spanyol, portugál, egyetlen olasz és magyar tagból állt a csapat.”

A bérüket egyfajta pontrendszer szerint kapták, Csaba „hárompontos felszolgálóként” kezdte, majd két év után már hatpontosnak járó fizetést kapott. A rendszer szerinti a bér attól függ, hogy mennyit és milyen posztban dolgozik az alkalmazott (a menedzser, vagyis az üzletvezető tízpontos). A kellemes légkört hamar megteremtették az új ismerősök, de a napi hajtás mégis komoly stresszt okozott. Ez nem is meglepő.

„A hét napból öt és felet végig dolgoztunk, egész napos munkabeosztásban, sokszor hajnalokig. Nem volt idő a magánéletre, szórakozásra. Szinte csak aludni jártunk baza.”

Ezért jutott arra az elhatározásra, hogy otthagya az éttermet.

„Szeretek itthon, Békésen lenni, szeretek hazajárni a családomhoz, barátokhoz, de azt vallom, hogy nekem munkavállalási szempontból Nagy-Britannia a megfelelő ország.”

Ha akár Henley-on-Thames közelében, vagy egy másik angol városban állást talál, bizonyára előnyére szolgál az a két év, ami már mögötte van. A jövőben az lesz az elsődleges szempont a munkavállalásnál, hogy több szabadideje legyen és könnyebb munkát találjon. Nem feltétlenül étteremben.

Egy biztos, sosem telepedne le külföldön, és itthon szeretne családot alapítani. *„Nagyrészt türelmesek, toleránsak az angolok, bár én úgy érztem, lenézik a más országból jötteket. Henley-on-Thamesben érthető is, mivel sok a gazdag ember. Sosem fognak elfogadni egyenrangú polgárként, hisz te csak egy külföldi vagy kint.”*

Egy másik rossz tulajdonságuk, hogy sokat isznak (főleg bort), néha mértéktelenül, és felelőtlenek is, italozás után nem félnek volán mögé ülni.

Habár az angliai életnek voltak hátulütői, Csaba legszebb élményét mégis a kint robotolt két évnek köszönheti:

„Itthonról soha nem jutottam volna el a Dominikai Köztársaságba. Nagyon sokat kellene ahhoz itthon dolgozni. Mivel a fizetésem kielégítette az igényeimet, sőt még félre is tudtam tenni belőle, kéthavi spórolásból a barátaimmal együtt elmehettünk egy gyönyörű nyaralásra a Karib-tenger partjaihoz. Nagyszerű volt.”

Az interjú elkészülte óta Csaba ismét Angliában vállalt munkát.

Takács Margit

Szingapúr

2002. júniusa óta él külföldön Takács Margit. Első útja Új-Zélandra vezetett, ahol másfél évig élt. Közben három csodálatos hetet tölthetett el Indonéziában. Ekkor döbbsent rá, hogy Ázsia mennyire színes és hogy szeretné jobban felfedezni. Így szakmai gyakorlati helyét már ebben a régióban kereste. Egy srí lankai és egy szingapúri ajánlatot kapott, és végül az utóbbi mellett döntött.

Jelenleg egy nemzetközi logisztikai és expressz szolgáltató cég regionális emberi erőforrás-menedzsment osztályán dolgozik.

Sokat kell dolgoznia, naponta körülbelül tíz órát. Ebédidőben hetente háromszor edzőteremben mozog, tanulja a tai chit és karate-elemeket, vagy fut.

Tánc-tanfolyamra is eljár minden héten. Emellett tanul is, egy nemzetközi egyetem távoktatási programjában. Természetesen nagyon szeret utazgatni a régióban, minden ilyen út újabb és újabb felfedezéseket rejt magában.

Kiterjedtek a személyes kapcsolatai. Amikor három évvel ezelőtt hét másik frissen végzett diákkal Szingapúrba került, mindannyian más és más országból érkeztek, volt köztük indiai, német, hongkongi, argentin, bolgár, kenyai, és ő maga az egyetlen magyar. A beilleszkedés nehézségeit együtt élték át, így már nem is volt olyan nehéz.

Az ázsiai kultúra természetesen alapvetően eltér az európaiétól így a magyartól is. A vallások, a hiedelmek és a mindennapok szokásait nehéz megérteni, de könnyű befogadni. Gitti bevallása szerint ezek élete részévé váltak már. Sosem bánta meg, hogy ilyen messzire utazott. Annál is kevésbé, hiszen a saját döntése volt, és nem szokott a döntéseiből visszakozni.

A békési lány élvezi a munkáját, szereti a baráti körét, és a jelenlegi tanulmányai is Szingapúrhoz köti még legalább két évig. *„A jelennek élek, és jelenleg nem tervezem, hogy máshova, vagy akár haza költöznék”* – vallja. A hönvág, ami az első félév során gyakran gyötörte, ahogyan beilleszkedett, munkájában és baráti kapcsolataiban kiteljesedett, eltűnt. A „haza” persze továbbra is Magyarország, ahol szerettei élnek.

Általában évente van módja hazautazni. A szülei, valamint a nagynénje és egy unokatestvére él Békésen. Még az óvodai évei alatt alakult ki az a baráti köre, melynek tagjai éveken át együtt ünnepeltek minden karácsonykor, de jellemző, hogy az öt egykori ovisból immár három külföldön él.

BÉKÉS KERÁMIA

Csempeszakbolt és építőanyag kereskedés

Olasz, spanyol csempék, padlólapok, német csaptelepek,
zuhany kabinok, hidromasszázs kádak,
Térburkolók, fugaanyagok
Óriási választékban!

**Most nagyobb alapterületen,
növekvő árukészlettel!**

Figyelje a
BÉKÉSI ÚJSÁG-ban
aktuális akcióinkat!

150 fajta laminált
parketta!

A megyében a
legnagyobb választék
15 ÉV garanciával!!!

**Számítógépes
látványtervezés,
ingyenes
tanácsadás.**

Békés, Tóth u. 1.
(a Tóth és a
Kossuth u. sarkán)

www.bekeskeramia.atw.hu

Tel: 417-294

HIDEG-MELEG

ITALAUTOMATÁK

ÉS

**TÖLTŐANYAGAIK
FORGALMAZÁSA**

WITTENBORG

HOT & COLD

ITALAUTOMATÁK

Békés, Telcky u. 17. Telefon/fax: (66) 411-313, (30) 967-1971

Szöllősi Attila - Tel: (70) 312-9508

Web: www.kardhal.hu. E-mail: kardhal@kardhal.hu

**Kardhal Számítástechnikai
Szaküzlet és Szervíz**
5630 Békés, Erzsébet Liget pavilionsor 9.
Tel/fax: 06 66 416 924
Nyitvatartás: Héf: 09.00 - 17.00, Szó: 09.00 - 12.00

Mosella*Trabucco*Sensas*Ultimate*Middy*Owner*Spro

SZEKI HORGÁSZBOLT

Pergető felszerelések Hagyományos pontyozó
Bojlis botok, orsók Bojlipadok
Bojlik, pelletek Feederbotok, orsók
Feeder kiegészítők Match botok, orsók
Bolognai botok Harcsázó botok, orsók
Rakós- és spiccbotok Étetőanyagok
Aromák - folyékony és por Horgászruházat

Mosella termékek márkaboltja

Szaktanácsadás!!! Könyvek, videók, DVD-k

Békésen, a Penny mellett!

Nyitva: hétfőtől péntekig 8-18 óra,
szombaton 8-12 óra között.

Telefon: (30) 431-91-65

www.szekihorgasz.uw.hu

Shimano*Garbolino*Sert*X-2*Berkley*Pelzer*Okuma

Dam*Daiwa*Storm*Nash*Fox*Esp

Lipcsei Imre bútorasztalosnál

- hajópadlók
- lambériák
- OSB-lemezek
- Cserépléc normál és Bramac
- Rétegelt lemezek
- Előszárított Borovi
- Fenyő fűrészáru
- HDF lemezek több színben
- Lambéria és padlószegőlécek, valamint
22 féle fenyőbútor termelői áron
- Rendelésre épületfa

BÉKÉS, MÓRICZ ZSIGMOND UTCA 16.

**Telefon: 06/66-417-071,
06/70-336-4620**

ÖREG GUMIS ÉS TSA KFT.

Békés, Kossuth u. 35. Tel.: 415-031 és 06 (20) 953-5298

A benzinkúttal szemben, a mosó mellett

Gumiszerelés, javítás, centrírozás, új és felújított gumik forgalmazása, utánfutó kölcsönzés, olajak, adalékok, akkumulátorok árusítása, rendszám gravírozása a szélvédőbe! Metabond termékek forgalmazása!

www.oreggumis.atw.hu

ÖREG GUMIS ÉS TSA KFT.

hamarosan

újabb szolgáltatásokkal

a biztonságos autózásért!

Susi

Árnyékolástechnika

A BÉKÉSI redőnyös mester

Garancia! Megbízhatóság!
Referenciamunkák!

*Akiós redőny és árnyékolás-technikai
termékek, harmónika ajtó, szalagfüggöny,
hevederzár közvetlenül a gyártótól.
Régi relaxához alkatrészt biztosítunk!*

Telefon: 415-731 • 415-092 • 30/851-39-73

Személyes megrendelés: Békés, Piac tér – Borszaküzlet

SZÁM-TECH

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKÜZLET ÉS SZERVIZ

Számítástechnikai eszközök, alkatrészek, kellékek széles választéka!

- ◆ Vállaljuk régi, elromlott számítógépének gyors és szakszerű javítását, fejlesztését, bővítését.
- ◆ Folyamatos akciók komplett konfigurációkra, óriási árengedménnyel!
- ◆ Multimédiás eszközök, nyomtatók nagy választékban!
- ◆ Vásárlási hitel a legkedvezőbb feltételekkel.
- ◆ Számítástechnikai eszközök karbantartása, üzembe helyezése, a számítógépes problémák elhárítása a helyszínen.

Ön ezáltal jelentős időt, pénzt takaríthat meg!

Békés, Piac tér 1-4. Telefon: 06 (66) 415-263

SZÁM-TECH - AMIRE MINDIG SZÁMÍTHAT!

Lagzi Cukrászat és Szivárvány Cukrászda

Békés, Teleky u. 24.

Tel.: 510-980, 06 (30) 244-2469

Nyitva: mindennap 9 és 19 óra között

Mini Cuki

**Békés, Piac téri
pavilonsor**

**Nyitva: keddtől péntekig 8-17 óra,
hétvégén 8-12 óra között**

**Alkalmi torták minden családi alkalomra, szeletelt tejszínes
és joghurtos sütemények, édes és sós teasütemények nagy választékban.**

Lakodalomra, eljegyzésre komplett süteményszállítás!

www.lagzicukraszat.atw.hu

Auto Eza - Nyugati Autóalkatrész bolt

Telefon: 411-626 • mobil: 30/349 -06-17

Villámgyors
autóalkatrész
rendelés,
minden típusú
nyugati kocsihoz,
akár már aznap
délutánra is!

Békés,
Kossuth u. 26.
- a benzinkútnál!

BÉKÉSI DÍSZFAISKOLA

Várjuk kedves
vásárlóinkat egész évben!

Minőség – Pontosság – Garancia

Kínálatunkban: örökzöldek,
díszfák, díszcserjék, sziklakerti
évelők, egynyári virágok,
virágföldek, gyümölcsstermők,
továbbá
kerti kiegészítők, fagyálló
keramiák, alu létrák, akác
kerti bútorok, dekomádák, kerti
grillsütők és szobrok.
OASE tótechnikai felszerelések!

Békés, a 47-es főút mellett
Telefon: 30/279-27-89

Juhos Foto

Békés Békéscsaba Vésztő

- ⇒ digitális fotólabor és műterem
- ⇒ divatfotók, portfólió
- ⇒ esküvői sorozatok
- ⇒ gyermek sorozatok
- ⇒ tablóképek
- ⇒ digitális képkidolgozás bármilyen adathordozóról

Békés, Kossuth u. 1.

Tel.: (66) 413-107

E-mail: bekes@juhosfoto.hu

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 8–18,
szombaton 9–12 óra között, vasárnap zárva

Békéscsaba,

Andrássy u. 37-43.

E-mail: center@juhosfoto.hu

Nyitva tartás: hétfőtől szombatig 9–20,
vasárnap 10–16 óra között

www.juhosfoto.hu

Cintia Szalon

Mirella Brial-Art és olasz,
spanyol, holland legdivatosabb
esküvői és alkalmi
ruhakülönlegességek
megérkeztek!

Szépség, minőség
és modern elegancia!

Kölcsönzési
díjak már
30.000 Ft-tól!

Békéscsaba, Jókai u. 23.

Nyitva H-P délután,
Szo 9-12 óráig

Telefon:
66/4 12-032
66/325-296

Bejárat a Luther
utca felől.

Békés, Bánát u. 6.

Nyitva
H-P 9-11 óráig

Telefon:
66/4 12-032
66/325-296

A bejelentkezést megköszönöm!

Pankotai Eszter

Amerikai Egyesült Államok, New York

Idén március óta él New Yorkban Pankotai Eszter. A New Jersey-i orvosi egyetemen tanul. Eszter Szegeden biológusként szerzett diplomát, aztán a fővárosban a Semmelweis Egyetem doktori iskolájába vették fel. Ott másfél évig tanult és kutatott, amikor a magyarországi témavezetője a New Jersey-i orvosi egyetemen alapított egy kutatólaboratóriumot, és így Eszter most ott folytatja a munkát. Korábban élt már az Egyesült Államokban, Hawaii-n 2003-ban, amikor féléven át az ottani egyetem rákkutató központjának egyik kutatólaboratóriumában ösztöndíjasként tanult és dolgozott.

Jelenlegi munkája szerint emberi sejt növesztésével foglalkozik, magas cukorszintű anyaggal kezeli őket, hiszen az a pályázat, aminek a keretében ott tartózkodik, a cukorbetegséggel foglalkozik. Ez a kutatás tölti ki a napjait, esténként sportol: kickbox, jóga, aerobic. Minden héten jut idő egy-két-három baráti sörözésre egy ír pubban, hétvégeken szeret kirándulni a hegyekbe, vagy az óceánpartra, vagy botanikus kertbe. Ha rossz idő van, akkor irány a mozi, múzeum, színház.

Amerika munkamániás – így tartja a közvélemény. Az országban hivatalosan hét óra a napi munkaidő, viszont kevesebb szabadságuk van, mint itthon. Eszter tapasztalata szerint van, hogy három ember végzi egynek a munkáját. Magyarországon három év elkészíteni a doktori disszertációt (PhD), erre az Államokban öt évet kapnak a diákok.

Eszter esetében nem volt gond a beilleszkedéssel, ebben már rutinja van, hiszen korábban egy évet Londonban is élt. Ráadásul a jelenlegi munkahelyén három magyarral dolgozik együtt, egykori szegedi csoporttársa is odakerült. A magyaroknak van iskolájuk, néptánc csoportjuk, Magyar Ház működik, szóval aki hazai szóra és ízekre vágyik, nem kell messzire mennie. Sok ismeretséget kötött Eszter a Magyar Tanya elnevezésű helyen (Pennsylvania környékén), ahol nyaranta többnapos „sátras bulikat” rendeznek csakis odaszakadt hazánkfiainak. Itt lehet enni töltött káposztát, gulyáslevest, palacsintát, lángost, sült kolbászt, pont úgy, mint itthon is.

Eszter elmesélte, hogy van magyar szórakozóhely New Yorkban, két debreceni srác működteti. Vannak magyar diszkósok, koncertek, Eszter legutóbb a Dolly Roll koncerten járt, mint mondja, „*nagyon vicces volt*”.

New York valóságos metropolisz. Ebben a forgatagban egy idő után semmit sem tart furcsának az ember, mindenféle nemzetiségű ember él ott, színes kavalkád az egész város.

Eszter szerint néha olyannak tűnnek az amerikaiak, mintha kóla és csipsz elég lenne a boldogságukhoz. Most készült egy felmérés, amiből kiderült, hogy az amerikaiaknak több mint fele nem tudja megmutatni a világtérképen, hol van a saját országa!

Ezen kívül iszonyatos a pazarlás, a környezetszennyezés, ami a legtöbb európai számára rémisztő. Persze vannak jó dolgok is: sok minden olcsóbb (!) mint itthon és a fizetések tízszer akkorák.

Ezen a karácsonyon hazajön Eszter Békésre. Nagyon várja az utazást, hiszen itt él az egész családja, akik hiányoznak neki. Bár igazából nincs ideje unatkozni, mindig történik valami érdekes, azért a vágyódás a család után néha előjön. „*Hiányzik Békés. Szeretek otthon lenni, kiülni a kertbe, sétálni, bicajozni. Sohasem szerettem a nagyvárosokat, aztán mégis ide sodort a véletlen New Yorkba. Lelkes résztvevői vagyunk a barátaimmal a Madzagfalvi Napoknak, a hétpróbában három éve rendszeresen indulunk, a főzésen az idei volt az első próbálkozás.*”

Eszter nosztalgiával emlegeti azokat az éveket, amikor naphosszat az utcában tollaslabdázott és nem kellett félnie, hogy elüti az autó. Édesanyjával a Körös-parton biciklizett, édesapjával horgászni járt. „*Ott lenni a legjobb, ahol a szeretteink vannak.*” Amikor Szegeden és Budapesten tanult, akkor majdnem minden hétvégén hazajött, mert a baráti találkozások, borozgatások és családi kerti sütögetések hazacsalogatták.

Olyan erős a kisvárosokhoz, és persze mindenekelőtt Békéshez való kötődése, hogy nem is kérdés számára, Magyarországon fog élni. „*Lehet, hogy még pár évet külföldön töltök, sajnós a piszkos anyagiak miatt megérni (bár jobb lenne Európában), aztán majd hazamegyek. Akárbová kerülök az életben, mindig vidéki, békési maradok.*”

Williams Emese (szül. Pusztai Emese)

Amerikai Egyesült Államok, Miami

– *Mióta élsz külföldön?*

– Ot éve.

– *Miért pont az USA-t választottad?*

– Nem tudom. Talán mert olcsó volt a repülőjegy, és jó messze van.

– *A nevedből következtetek arra, hogy amerikai a férjed.*

– Az, hogy a férjemnek angol a neve, még nem azt jelenti, hogy amerikai. Brit származású, és egy Karib-szigetről származik, ami brit gyarmat volt.

– *Mivel telnek a napjaid?*

– Ülök a számítógép előtt, és nézem a képernyőt, mivel egész nap dolgozok. Egyébként a saját vállalkozásunkban dolgozok, mint könyvelő (irodakucac).

– *Okozott-e bármilyen nehézséget megalapozni az életedet külföldön?*

– Nem. Ha igen, akkor már rég nem lennek itt. Mindenhol be lehet illeszkedni, csak akarni kell.

– *Mi volt a legfurcsább, amit az Egyesült Államokban láttál?*

– A toronyházak, pálmafák, óceán, hatsávós autópályák, akkora város, mint otthon egy megye, könnyebb megélhetési lehetőség, stb.

– *Mi az, amit esetleg irigyelsz tőlük, vagy ajánlanád nekünk, akik itthon élünk?*

– Igazán semmit.

– *Volt-e már, hogy megbántad az elutazást?*

– Sohasem volt ilyen. Talán, hogy miért nem jöttem ki korábban.

– *Már eldöntötted, hogy végleg ott fogsz élni?*

– Már réges-régen eldöntöttem. Amúgy már rég otthon lennék. Nem hiszem, hogy valaha hazaköltözünk. Minek? A munkanélküliségbe, a nincstelenségbe?!

– *Van-e kapcsolatod kint élő magyarokkal?*

– Igen, de csak néhányal. Ha magyarokkal akarok kapcsolatot tartani, akkor felesleges külföldön élni.

– *Milyen gyakran jössz baza, egyáltalán milyen szálak maradtak itthon Magyarországon, és konkrétan Békésen?*

– Még nem voltam otthon, mivel nem olcsó mostanság a repülőjegy, és senki nem fizeti ki nekünk. Az édesanyám és rokonaim élnek Békésen. Na meg néhány barátom.

– *Milyen érzésekkel gondolsz vissza Békésre?*

– Csak annyi, hogy ott éltem 29 évig, és az a szülővárosom.

Az interjúkat készítette: Szegfű Katalin és Petneházi Bettina

Az új éra Ludas Matyija

„Férfiuról szólj...” – vagy fiu volt csak a hősi szereplőnk,
Múzsám, ő? Aki Döbrögi úron törte a pálcát,
sőt: ülepén! Ám el ne rohanjunk (in medias res),
fölcsapván közepütt könyvünk, inkább legelőlről
halljátok, hogy esett mindez – s mi esett meg.

Künn, a kies Józsefvárosban, s annak a szélén
élt Lúdas Mátyás anyjával, s úgy nyomorogtak,
hogy folton-folt gúnyját utcára se vitte,
állást sem keresett, röstellve a kínai holmit.
Ám egy nap leosont kosarával a sarki vegyesbolt
pultjához, libamájkrémért, pazarolta segélyét.
Lenszőkén ott állt, szeme bízón várta az aprót,
mígnem két idegen fickó, szekrénnyi tahó jött,
talpig bőrbn, a tar koponyában a csöppnyi kis elme
– híg – lötyögött, látszott, hogy a fitness tartja csak össze
porhüvelyük, s szép plázacicaik rátetoválva
festettek karukon. Matyi elbújt balra a kassza
mellé, s ők léptek, libamájért, éppen a polchoz.
Ám az utolsó kis tégely mi Matyink kosarában,
ráförmedtek hát: adná oda rögtön a cuccot,
nagy-sebesen: míg szépen van, mert hogyha a főnök
csúnyán néz, hát lesz nemulass, citerázhat a lelke.
Vérebként várták, mit akar, s izmuk mutogatták,
állkapcsuk befesült, a szemük szűkült, dobogott a
Martens lábaikon. Matyi megdermedve figyelte,
hogy lesz most, rémülten bámult szerte a boltban,
elpárolgott mind a vevő, mint Nap sugarára
felszívódik a köd, ha a gyöngyszín Hajnal előtör.
Báván állt ott csak, s amikor kosarát kiragadták
markából, akkor vinnyant fel a hangja szegénynek:
„Vissza az ételemet, férgek, kifizettem az árát,
édesanyám mit szól, ha se pénz, se a májkrém?”
Felröhögött a pribék, ocsmány, primitív baromember:
„Jöjjön, Döbrögi úr, a kománk packázni szeretne
Önnel, tán elhúzzuk a nótáját a kölöknek?”

Felnégyeljük, a bélét ontjuk, a húst le a csontról
vígán fejtjük, s meglapogatjuk, hogyha akarja.”
Döbrögi erre kiszállt, autója rugója nyikorgott,
dupla tokáján tripla aranylánc nyomta a testét:
„Harminchármat rá, fiaim, hadd tudja meg ő is,
Józsefvárosban ki az úr, aki elvehet, adhat!”
Mint a becses hegedű nyí, hogyha satukba szorítják,
úgy rítt Matykó is, vergődve a durva kezekben.
Meggyomrozták, szertepofozták, földre teperték,
ráugrottak mind, rugdalták, folyt le a járdán
vére patakban, a csontja törött, arcán legurultak
könnyei, egy kirakatba bedobták, s próbababával
rakták el, s az üvegcserepek belemartak a húsba.
„...Hősvértől pirosúlt gyásztér, sóhajtva köszöntlek”:
nincs tán szó, ami elmondná, hőünk hogy is érzett,
még távoztak, s már így szólt: „Háromszor akarja?!
Háromszor veri ezt kenden Lúdas Matyi vissza!”

Nap hullt napra. Az évek lassanként odalettek.
Mátyás is megnőtt, komolyult, s rájött: aki rejtve
él, jól él, s tervezte a bosszút szőke fejében.
Férfiu lett, végül a szakáll rejtette az arcát,
s várta az alkalmat, hogy most már jönne kapóra.

Újsághírt látott, hogy a híres Döbrögi Művek
belsőépítészt szerződött aranypalotához.
Rögvest írt e-mailt, és ebben sorra vezette,
mit tervez: nagy kert és benne a kerti medence,
nappali, márványkandalló, s mellette jacuzzi,
házimozik, szaunák, sok fény s elegáns panoráma.
Minden csap szinaranyból, vastag szőnyeg a lábnak,
antik bútor, az autóknak jó dupla garázs jár.
Port hintett, és várta a választ bő levelére.
Néhány nap múltán felhívta a Döbrögi Művek,
bársonyhangú titkárnő kapcsolta a gazdát:
kérté Matyit, mennének egy építési szalonba,
ott válasszon csempét, kádat s jót szaniterből.
Bőséges fizetést ígért, sőt: át is utalta,
számláján díszlett Matyinak. Hát eljön a másnap:
Döbrögi ott parkolt, és véle a lomha kopói.
Elkezdtek sétálni: a készlet szörnyü sok, erre:

„Mindegy, csak jó drága legyen” – mondotta a gazda.
Ám Matyi lassan ment, unták már rég a pribékek,
gondolták, otthagyják őket az árusorokban.
Ez kellett Matyinak! Teli kádba belökte „barátját”,
száját felpeckelte, a hátsóját kiemelte,
s jól elverte a mérórúd, döngetve, erősen.
„Még kétszer veri ezt kenden Lúdas Matyi vissza!”
– kurjantotta Matyink, s elinalt, mielőtt lefülelnék.

Hej, szomorú sors jött ezután: rejtőznie kellett,
mert a pribékek városszerte keresték.
Persze hamis néven, váltott külsővel akarta
Döbrögit elpáholni Matyink, s így falragaszokra
más nevet írtak, s más orcáját tette a gép is.
Várt, költötte a rablott bért: befizette az anyját
jó nyaralásra, s a pincelakást szépen kipofozta.

Egy napon éppen a Döbrögi-villa előtt kerekezővén
feltűnt: benn jóval több strázsa vigyázza a házat,
Döbrögi kinn hűsölt, koktélt hörbölve, vigyázva,
kémlélvén a kaput: be ne törjön az ifju erőszak.
Jól mulatott Mátyás. Másnap meg látta: egy orvos
jött, s vizsgálta, a Döbrögi úr ülepén van-e hurka.
S így ment nap mint nap. Matyi rájött, hogy
cselekedjen:

pont akkor felhívta az orvost: menne ki Vácra,
mert súlyos baleset történt: sebesültek az úton.
Ő maga orvosi bőrtáskát belekapva kezébe
már ott is termett „a szerény kis villanegyedben”.
Természetgyógyász, azt mondta, az inga világa
feltárult számára, a feng shuit érti erősen,
s kristállyal, fűvel gyógyít. Orrán okuláré,
álbajusz és öltöny leplezte valódi mivoltát.
Döbrögi rögvest jobban lett: „Hozzátok, amit kér!”
– véletlen se hiányozzon számára a gyógyszer.
Hát Matyi aztán kért! Taplót (a virág a virágnak...),
jó kaukázusi varjúháját, rezedát, ölszámra a perjét,
rissz-rossz vadfüveket, mételyt s csemegéül a hadnak
szúrós árvacsalánt. Mikor eltűnt szerte az őrség,
így szólott: „Kezelés! Hadd lássam a testrészt!”
Egy perc sem kellett, s már Döbrögi sírva mutatta,

hol páholták el, s hogy fáj – iszonyúan – a sebhely.
Nádpálcát rántott Mátyás, megcsapta erősen,
harminchármat vert botjával a rótszinü húsra.
Már csupasz arcával megmondta, miért cselekedte:
„Még egyszer veri ezt kenden Lúdas Matyi vissza!”
– s köddé vált hamarost, eltűnt, nyoma sem volt.

Eltelt néhány hét, Matyi fel sem jött a lakásból,
tudta: pribékek járják most őerte az utcát.
Meghúzódtott lenn: feltörte a Döbrögi Bankház
kódját, és elvitte a pénzt, számlára tetette.
Tudta azonban, az élete kockán, jobb, ha időt nyer,
s addig vár, míg lankad az őrség, s újra mehet majd.

Elfolyt már egy év: a tavaszból nyár libegett, és
ősz öltözte magára a tél szép hószinü burkát.
Tettetársra talált Mátyás, két pulykatojás sem
húz egymásra, amint a fiúk: két szőke kölyök csak.
Eljött végül az EXPO. Döbrögi úr kiterelte
ocsmány hordóját, mert új autóra akarta
költeni pénzét. És be is ült egy jókora Buickba
(bőrpárnás az ülés, márkás festmények az ajtón,
antennáján gyémántvég, Chippendale stílus a kormány,
bárpult és követő, s ha a csikk teletömte a tartót,
vásárolj újat, mert pénz mozgatja világod).
Bent ült Döbrögi hát: húsos karjával a kormányt
megmarkolva, amint éppen meglátja: a szomszéd
autóból vigyorog Matyi képe – legott odaküldi
killereit, már tépnék fel Mátyásra az ajtót,
ámde amaz mosolyogva csak int, füstölve az abroncs
meglódul, felbőg a motor, s nyoma sincsen a hősnek.
Ordít Döbrögi is: „Hozzátok vissza a selymát!
Főtestőröm lesz, aki elkaphatja a frakkját!”
Lett nagy csődület! Egyik megrántotta a másik
vállát, az sarkat taposott, fellökte komáját.
Mindnek kellett volna a bér, és vérre szagoltak,
mint a nemes vadat úzó mocskos korcs kotorékok.
Mind autóba nyomultak, s elporzottak a sztrádán.
Döbrögi úr meg a járdán ült, várván az eredményt,
Hirtelen ott termett Matyi is: „Lám, itt az idő, hogy
azt, mi adósságom kendnek, rendezzem utolszor.

Mert a barátom, akit kergetnek az ostoba fickók,
jól elcsalja a bandáját, s otthagyja az erdőn.
Én elküldtem a gazdát, nincsen senki a standon,
meg nem hallja üvöltését, ha suhog ma a pálcám!”
Majd annak rendjén megkente a Döbrögi-hátsót,
és közben kacagott, míg háján verte a taktust.
Nem dühből (érzéssel csak!) csipkézte e tájat,
mert ami jár: az jár, másrészt szép szó az ígélet.

Órák teltek el addig, amíg megjöttek a fickók:
főnöküket cifrán: padlón fetrengve találták:
„Mélybuta sintérek! Hova lett szemetek hát?
Tőletek – úgy látom – felfordulhatna az ember!
Küldjetek orvost vagy felcsert, szanitécet – akárkit! –
mert a halálom jó, a dühöm tán szétveti elmém!”
-így szólt Döbrögi úr, majd elkergette a bandát,
egy se maradt meg köztük, ment, hova lábai vitték,
csúfosan eltűnt mind. S a medencés és kacsalábon
forgó szép kastély megürült: megütötte a szél a
rosszszívű gazdáját, felirat hirdette a sírján:
„Döbrögi úr pihen itt, népnyzó s durva erőszak
jobbkeze, álma se légyen jobb, mint másnak alatta
élete volt: keserű s félelmekkel teli, kínos.”

Honnan lett ez a tábla? Ugyan ki tehetette a sírra?
Senki se tudja, csak azt, hogy a józsefvárosi házak
pincelakásaiban kicsivel jobban megy az élet.
S megkérdeznéd tán, hogy Mátyás sorsa ezentúl
merrefelé vezetett? Rablott pénzét odaadta
mindannak, ki szegény, s ő eltűnt messze e tájról,
hogy kipihenje magát, ám eljön, hogyha a gazdag
üldözné a szegényt, és így szól majdan a gazhoz:
„Háromszor veri ezt kenden Lúdas Matyi vissza!”

/A szerző latin-magyar szakos tanárnő. Ezt a pályamunkát a Szabad Föld című folyóirat felhívására írta

Békési közterület-kvíz

Itt most kiderül, hogy ki mennyire ismeri Békés városát.

1. Melyek Békés „fa” elnevezésű utcái?
(Négy ilyen utcánk van.)
2. Melyek Békés „vízinövény” elnevezésű utcái?
(Három ilyen utcánk van.)
3. Melyek Békés „foglalkozás-mesterség” elnevezésű utcái?
(Tizenegy ilyen utcánk van.)
4. Melyek Békés „kéziszerszám” elnevezésű utcái?
(Három ilyen utcánk van.)
5. Melyek Békés „hangszer” elnevezésű utcái?
(Kettő ilyen utcánk van.)
6. Hány „é” kezdőbetűs utca van Békésen és melyek ezek?
7. Hány „i” kezdőbetűs utca van Békésen és melyek ezek?
8. Hány „ny” kezdőbetűs utca van Békésen és melyek ezek?
9. Hány „híres nőről” van Békésen utca elnevezve és melyek ezek?
10. Melyek azok a békési utcanevek, amelyek „kis mennyiségre” utalnak?
(Három ilyen utcánk van.)

- Válaszok:
1. Akácfa, Harsfa, Tölgyfa és a Zöldfa utca
 2. Gyékény, Nád és a Sulyom utca
 3. Halász, Hegedűs, Jobbágy, Katona, Kötélverő, Kubikos, Nevelő, Pákász, Pásztor, Révész és a Summás utca.
 4. Fűrő, Kasza és a Sarló utca.
 5. Kürt és a Síp utca
 6. Kettő. Név szerint: az Ek és az Ekés utca.
 7. Három. Név szerint: az Igloi, az Irányi Dániel és az Iskola utca.
 8. Négy. Név szerint: a Nyár, a Nyereg, a Nyíl és a Nyíri utca.
 9. Kettőtől. Karacs Tereztől és Lovánffy Zsuzsannától.
 10. Darab, Kurta és a Rövid utca.

Készítette: Vas Zoltán

A békési református templom története

A város egyik jelképe lehetne a református templom, melynek kecses fehér tornyát messziről észreveszi az utazó. 2005-ben emlékezett meg a békési reformátusság a torony megmagassításának 100. évfordulójáról.

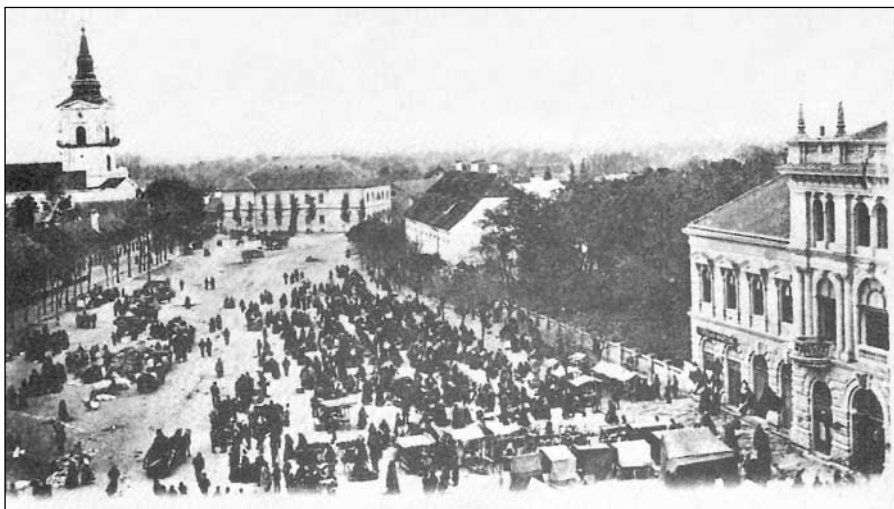
Molnárné Bányai Sára fényképe

A „Virágos Békés” címmel kiírt fotópályázatra érkezett pályamunka

István, András vagy I. László korában létrehozott bihari püspökség főesperessége volt, emellett vármegyei központként is funkcionált, így minden bizonnyal temploma is volt, de mivel még a vár helyét sem tudjuk pontosan, a hozzá tartozó templom helyét sem lehet meghatározni. Annyi biztos, hogy az oklevelek tanúsága szerint a Mária tiszteletére szentelt kápol-

Egy templom története mindig összefügg az azt használó közösség történetével. Bár sokan az 1530-as évektől számítják a békési protestáns egyház létét, amely először evangélikus-lutheránus, majd református lett. Nézetem szerint a békési református egyház története ezer éves, amelynek van egy katolikus, rövid lutheránus és 450 éves református korszaka, lévén, hogy a békési katolikus egyházat soha fel nem számolták, egész egyszerűen az történt, hogy a közösség a templommal és a hozzá tartozó birtokokkal csatlakozott a reformációhoz.

Az államszervezéssel egy időben kialakították első királyaink az egyház szervezetét is. Békés az

Békés főtere a századforduló táján. Balról a református templomon látszik, hogy tornya még alacsonyabb volt. Végleges formáját 1905-ben nyerte el

nánk volt, de a Szent Pál sor is egy templom, valamint a köré telepített temető emlékét őrzi, minden bizonnyal a reformáció előtti korból, tekintve, hogy a protestánsok nem nevezik el templomaikat szentekről. Az is biztos, hogy a protestánsok általában nem építettek új templomokat, hanem a katolikusokét alakították át saját céljaikra. Az immáron protestáns, pontosabban református templomot a török kor végéig használta a lakosság, ekkor az épület a várossal együtt romba dőlt.

Ahol 1711 után ismét megtelepedett a lakosság, az ősi romok alapjaira építette fel a templomot, így volt ez Békésen is, bár egyesek szerint a régi békési templom a mai Teleki utca 3. szám alatt volt, az új ettől északabbra épült fel. Ennek ellentmond némileg, hogy a földrengés során megsérült templom renoválásakor meszesgödröket ástak a református templom körül, melynek során nagy mennyiségű csont került elő: a középkori korújkori temető sírjaira letek. Érdekes kérdés az is továbbá, hogy egy olyan hatalmas gyülekezet, mint Békés, amelynek 1949 előtt is 20.000 feletti taglétszáma volt, miért nem épített második templomot? Tény, hogy tervek készültek, de végül nem valósultak meg. Mindenesetre, az a tény, hogy egy 3000 főt befogadni képes templom elég volt Békésnek, sokat elárul a hívek lelki buzgóságáról.

A török kiűzésének korában, a 17. század végén Békés is elpusztult, vele együtt a református templom is. 1711-ben települt újra Békés, ebben az évben Kabai Dániel személyében lelkészt hívott magának a gyülekezet. Ő kénytelen volt egy fatemplomban tartani istentiszteleteit, amely 1714-ben

készült el. 1732-ben Szikszai Györgyöt választották lelkésszé a hívek, aki emellett, hogy anyakönyvet kezdett vezetni, gyűjtést hirdetett egy téglából és fából álló templom építésére. A költségekhez e sorok írójának ősei is hozzájárultak. Az új Istenháza 1743-ra készült el a korábbi helyére. Falai téglából készültek, a tetőt zsindelel fedte, a mennyezet fából volt, az épületet sövény vette körbe. A toronyba 1749-ben egy új harang költözött, szám szerint a harmadik. A lakosság – és ezzel együtt a református egyház tagjainak – száma rohamosan növekedett (negyven év alatt 1800-ról 7000-re), ezért a közösség kinőtte templomát – újat kellett építeni. 1773-ban adta be Szikszai lelkész a kérelmet az építés tárgyában. A munkálatok 1775-81 között zajlottak.

Az új református templom 21 öl hosszú és 9 öl széles volt, a templomhajó magassága 6 öl, a toronyé pedig 10 öl volt. A kőkerítést 1794-ben építették meg. Az épület állaga negyven év alatt erősen leromlott, ezért Sípos József lelkipásztorsága idején, a 19. század elején ismét renoválni kellett. A mennyezet beszakadással fenyegetett, ezért restaurálni kellett az épületet. A költségeket adakozásból és egyházi adóból teremtették elő. 1820-ra bádoggal borították be a templom tetejét. A templomhajó közepén elbontották az oszlopsort, a falakat másfél öllel megemelték, körben pedig erős kőoszlopon álló karzatot létesítettek. Ekkor képezték ki a boltíves mennyezetet. A munka 1823-ra lett kész.

A szabadságharc után ismét szépült templomunk: 1852-ig rézzel borították be a toronysisakot, vaslemezzel a tetőt, 900 új ülőhelyet létesítettek, illetve a falak bővítésével a tornyot is belefoglalták a templom épületébe. Ekkor épült meg a ma is látható négyoszlopos előcsarnok a főbejáratnál. Ekkoriban még nem volt orgonája az istentiszteleti helynek, ezért 1869-ben megbízást adott a presbitérium Saskó Mártonnak a hangszer elkészítésére. A maga nemében egyedülálló, sokáig Magyarország legnagyobb orgonájaként számon tartott hangszer 1872-ben készült el. A református templom mai alakját 1905-ben nyerte el. A presbitérium határozata alapján az elkorhadt tetőszerkezetet kicserélték, a tornyot pedig 61,5 méterre magasították meg. Az első világháború során mindhárom harangot elvitték, de ezeket a háború után pótolták.

Az utóbbi időszak legjelentősebb munkálatai a békési földrengést követően folytak, majd pedig két évvel ezelőtt kezdődött meg a templom teljes körű külső-belső felújítása.

Mucsi András, *református presbiter*

Szellemes hasonlatok

Mint a bolha, úgy ugrálnak a gondolatok emberről emberre. Csak nem mindenkibe csípnek bele.

Stanislaw Jerzy Lec

Az élet olyan, mint a cseresznyeévés. Aki a kukacaival sokat vesződik, könnyen éhen marad!

Dorosmai János

A házasság olyan, mint a drótból font egérfogó. Az egér csak a csemegéjét látja.

Gárdonyi Géza

Az ígéret olyan, mint a botanika: olyan tudomány, amiben sok fűt, fát emlegetnek.

Zolinyus

A politika olyan, mint az ablakmosás. Mindegy, melyik oldalon vagy, a piszok mindig a másik oldalon található.

Ismeretlen

A könyvre adott pénz látszólag eldobott pénz. Mint a vetőmag.

Gárdonyi Géza

A nő olyan, mint a versfordítás; ha szép, nem hű, ha hű, nem szép.

George Bernard Shaw

A férfi olyan, mint a nejlonharisnya: biztos, hogy szalad, ha szükséged van rá.

Ismeretlen

A szerelem semmihez sem hasonlítható érzés. Olyan, mint a szerelem.

Feleki László

A barátság olyan, mint a madzag: ha erősen húzod, elszakad, ha gyengén, felbomlik.

Ismeretlen

A hasonlatok a Vas Zoltán szerkesztette „Szellemes hasonlatok példatára” című (még ki nem adott) könyvből származnak.

Cigányokról dióhéjban

A CIGÁNY NEVEK EREDETE ÉS A FOGLALKOZÁSOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK

A cigányoknál ősi szokás, hogy mindenkinek cigány neve is van. Ezek megkülönböztető nevek, és már kiskorukban megkapják, egy-egy tulajdonság, vagy valamilyen cselekvés, valamelyik ős neve lesz a névadó. Ezek a nevek ragadvány nevek. Ilyen nevek például a férfi nevek közül: Párno, Bango, Lolo, Nani, Tontos, Basir, Tilta, Hegli, Dilo, Joka, Kuslo, Kálo, Vörös, Basno, stb. Használatos női nevek: Vorzsa, Cini séj, Céna, Muca, Babus, Babori, lusa, Pinka, stb. Használatos kislány nevek: Ána, Pische, Lina, Gyémánt, Pulyka, stb.

Párno vagyis fehér, mert fehérebb volt a bőre színe. Kálo ha feketébb volt a bőre. Bango mert görbén járt. Vagy akár Kuslo, ha netán kopasz volt. Ha például később kezdett beszélni, akkor Mutonak nevezték. A vezetéknevek egy része a foglalkozásokból adódott. Ilyen ismertebb vezetéknevek: Kolompár, Reszelő, Ásós, Hegedűs, Faragó, Lakatos, Kovács, Kanalas, Kalányos, Rézműves, Rostás, Fazekas, Bogdán, Bognár. Természetes vezetéknevek keletkeztek a cigány megkülönböztető nevekből is. Bangó (görbe), Balogh (balkezes), Lólé (piros), Jákó (szem), Koté (ott), Pulya (pólyás), Loso (pohár), Czinka (cigány, kicsi). A magyar nyelvű foglalkozás mellett néhány cigány nyelvű foglalkozási név is fennmaradt: Lavotta (lavutra=hegedű), Csurár (churi=kés, churo=rosta.)

Milák Brigitta festménye

Az 1910-ben az erőszakos állami anyakönyv vezetés során a foglalkozásoknak megfelelően adtak vezetéknevet a cigányoknak. Így az is előfordult, hogy egymástól idegen családok is kaphattak hasonló nevet, de egy családban több vezetéknev is lehetett.

A CIGÁNY ZENÉLÉS ÉS ÉNEKLÉS MESTERSÉGE

Öröklött tehetség, született ritmusérzék, tovább élő hagyományok. A zenész cigányok „úri” cigányoknak tartják magukat. Önmagukat romának, kohánynak nevezik. Az autentikus cigány népzene napjainkban már ritkábban zenélik. Egyre inkább teret hódít az újabb keletű népies magyar műzene, amit a nem cigány lakosság cigány zenekén ismer. (A hosszú fekete haj című dalt például Deák Bill Gyula írta.) Bár azt sokan cigány mulatós zeneként tartják számon. Sőt a világ számos részén a zeneileg műveletlen közönség a cigányzenét véli magyar népzeneének.

A cigányok ismertebb hangszerei: hegedű, cimbalom, klarinét, nagybőgő, brácsa. Az oláh cigányok általában csak maguknak muzsikálnak, hangszereik a tambura, citera, és ritmuskíséretnek kanalak, kanna illetve a szájbőgőzés a divatos. Egyébként többnyire ők játsszák a valódi cigány népzeneét. A cigány népzene nagyon különbözik attól, amit a cigányzenészek a zenés szórakozóhelyeken játszanak.

Európa nagyobbik részében ma már fontosnak tartják, hogy a kisépek is megőrizhessék a maguk kultúráját, zenéjét, hagyományát, nyelvét, így gazdagítva a világ kultúráját. A különböző iskolák mindenhol a nagy kreatív zenei egyéniségekhez kötődnek. Minden nép meghatározza a maga kiválóságait, így beszélhetünk a brit szaxofonosról, a francia gitárosokról, az amerikai néger zene legkülönbözőbb műfajairól. Magyarországon itt a cigányzene. Vajon mi indítja el az emberekben azt a folyamatot, hogy megkeressék a gyökereiket, azonosságot vállaljanak egy néppel, tovább vigyék annak hagyományaiban őrzött zenéjét, kultúráját?!

HAGYOMÁNYTISZTELŐ SZOKÁSOK

Szép hagyomány a romáknál az idősek tisztelete. Megvárják, amíg az idősebb elmondja amit akar, nem vágnak a szavába. Tanácsot is az idősebbtől kérnek. Bensőséges viszony a családban az egyműiek között alakul ki. Az anya többnyire a lányokkal foglalatoskodik a ház körül, az apa a fiúkkal dolgozik együtt a jószágok körül, vagy a kézműves munkáknál. Az anya tanítja a lányait a házi munkában főzésre, takarításra gyerekgondozásra. Az anya nem magyaráz semmit, a gyerekeknek figyelni kell mindenre, és amikor ő csinálja, nem szabad tévesztenie. A fiú az apjától lesi el a szakmai fogásokat, fortélyokat, a lóval kapcsolatos dolgokat, a hangszer használatát. A gyerekek korán magukra vannak utalva, mikor a szülők nincsenek otthon, nekik kell mindent megcsinálni.

A betegek, gyengék iránt is nagy a tisztelet. A beteget sűrűn látogatják, minden kívánságát teljesítik. Általában a kórházakban fekvő beteget az egész család meglátogatja. A fiúk az anyjukért, leánytestvérükért mindenre képesek. Ha az anyjukat valaki szidja, egyből ugranak, és olyankor semmit sem néznek. A gyerekek az anyjukkal vannak többet együtt, és érzelmileg is jobban kötődnek hozzá. A roma családok lakásaiban többnyire vallásos szobrok, szentképek is találhatóak.

Lakatos Gyula

Milák Brigitta festménye

A szellemes elme értelmező szótára

ANATÓMIA

Az anatómia olyasmi, ami mindenkinek van, de a nőknél sokkal jobban látszik!

BABONÁS EMBER

A babonás ember az, aki, ha meglát az úton egy lócitromot, nem bírja megállni, hogy páros lábbal bele ne ugorjon.

BEVÁSÁRLÓSDI

A bevásárlósdí a nők kedvenc játéka.

BORSCS

A borscs erőscsen fűszerescs levescs, egy kevéscs húscsal.

CSINOS RUHA

A csinos ruha olyan ruha, amiben sohasem fáznak a nők.

DIÉTA

A diéta lényege: annyit ehetsz, amennyit szeretsz, persze abból, amit nem szeretsz.

DZSUNGEL

A dzsungel az a hely, ahol minden ehető. Még te is!

FAISKOLA

A faiskola facsemetéket nevelő telep, azzal a céllal, hogy a csemetékből ne legyen tuskó.

FIZETÉS

A fizetés a hónap vicce.

GRILLCSIRKE

A grillcsirke az az állat, amely halála után még százat pördül.

HOLNAP

A holnap a hét legzsúfoltabb napja.

JÁTÉKPROGRAM

A játékprogram egy olyan vírus, amelyik a felhasználót támadja meg.

KÉTELKEDÉS

A kételkedés Magyarország nemzeti sportja.

KISKAPU

A kiskapu ügyes-bajos dolgaink elintézésének vészbejárata.

SZENILITÁS

A szenilitás az, amikor elfelejtjük a mondatokat befe

*Az aforizmák a Vas Zoltán szerkesztette
„Újabb 888 humoros aforizma” című könyvből származnak.
Amennyiben te is ismersz ilyeneket, kérlek oszd meg velem: olinymus@freemail.hu*

Két elfeledett színművész békési kötődéssel

FÁY SZERÉNA ÉS KÜRY KLÁRA FELLÉPÉSEI VÁROSUNKBAN

Arról, hogy két magyar, igencsak jó nevű színésznő rendszeresen vendégszerepelt Békésen a múlt század első évtizedében, ma már alig tudunk valamit. Pedig Fáy Szeréna és Küry Klára, akik mindketten családjuk révén kötődtek településünkhez, többször léptek fel a Bérházban.

FÁY SZERÉNA 1865-ben az Arad vármegyei Erdőhegyen született. Korán árvaságra jutott, és Budapestre költözött. Szép hangja és előadásmódja révén, valamint Jókaiék segítségével bejutott az országos Színészeti Iskolába (feltételezik, hogy Laborfalvy Róza unokahúga lehetett), ahol tehetségével és szorgalmával tűnt ki. Tizenöt évesen lett a Nemzeti Színház tagja. Mélyrengésű hangja, szép kiejtése, drámai ereje vezető szerepekben sikerek sorozatát biztosította számára. Az ember tragédiájában Évaként 265 alkalommal lépett fel. Játszotta Melinda és Gertrudis szerepét a Bánk bánban, Margit királynét a III. Richard-ban, Erzsébetet a Stuart Máriában.

Jó humorérzéke volt, így komikus jellemszerepeket is sikerrel alakított. Filmszerepei közül kiemelkedik a Korda Sándor által rendezett, a korai magyar némafilmkorszak legkiemelkedőbb alkotása, 1918-as Az aranyember, melyben Tereza mamát alakította. Később még néhány filmben kapott szerepet: Matyólakodalom (1920); Leánybecsület (1923).

1918-ban lett a Nemzeti Színház örökös tagja, 1925-től tanított a Színiakadémián drámai és vígjáték gyakorlatot. Élete nagy fájdalma, hogy kortársa volt Jászai Marinak, így nem kapott komoly tragikai szerepeket, az mind a „Nagyasszony” szerep-tulajdona volt. Egy éven át dolgozott Bécsben, majd Kolozsvárra szerződött. 1885-ben Farkas-Ratkó-díjjal tüntették ki.

Elsősorban a drámai hősnő szerepkörében aratott nagy sikereket. Játéka a klasszikus hagyományokat követően patetikus, ugyanakkor igen erőteljes és lendületes volt.

Békéshez fűződő kapcsolata az, hogy itt volt kereskedő a testvére, aki egyben hosszú időn át az Ibrányi Olvasókör jegyzője is volt. Szeréna sokszor időzött Békésen rokonainál. Nyári szabadságát szinte mindig itt töltötte férjével együtt. A Décséri kert. 1. számú ház volt a kedvenc tar-

tózkodási helye. Amikor Békésen fellépett, volt hogy Küry Klárával együtt, honoráriumát mindig jótékony célra juttatta. 1934-ben a fővárosban halt meg.

KÜRY KLÁRA öt évvel volt fiatalabb Fáy Szerénánál, 1870-ben Jászkiséren született. Apja Küry Oszkár Pest vármegye főügyésze volt, tekintélyes földbirtokos, édesanyja a békési születésű, megye szerte ismert szépség, nemesi család sarja. Klárának Békésen is voltak közeli rokonai, a Kosztha-család.

Családja ellenezte pályaválasztását, így első szerepeit „Hajnal Klárka” álnéven alakította. Az Operaház énekmesterétől tanult énekelni, majd Kolozsvárott kezdte színésznői pályafutását. A 19 éves lány tehetségével és személyes varázsával rövid idő alatt a közönség kedvence lett.

Családja csak akkor békült meg „munkájával”, amikor Budapesten a Népszínházban a „Nebántsvirág” címszerepében aratott fergeteges sikert. Ezután használta eredeti nevét az évtizedeken át tartó, kiemelkedően sikeres operett- és prózai színészi pályafutása során. Külföldre is szerződött: Bécsben, Prágában, sőt New York-ban is fellépett, később a Király Színházban lépett színpadra. Minden premierje esemény volt és zajos siker jegyében zajlott le.

Kora szépségideálja volt, 1906-ban a Magyar Színpad című folyóirat olvasói megválasztották a legszebb magyar színésznőnek. 1900-ig sikere töretlen volt, főleg a könnyed, mosolygós, aranyos operettekben nem volt párja, de a műfaj klasszikus darabjaiban nem volt otthon. A századfordulón tűnt fel Fedák Sári, akivel osztoznia kellett a babérokon.

Népszínmű szerepeket is játszott. Belső intrikák miatt 1904 elején megvált a Népszínházról, és aztán már csak szerepekre szerződött a Víg-színházhoz, a Király és a Magyar Színházhoz. A színpadon csak a darabnak élt. Egyszerű, választékos, a hangulatokat mélyen érző, tűzzel, szenvedéllyel játszó művész volt. Daloskönyv címen 55 eredeti dalt is írt.

Békési rokonságát sohasem feledte, gyakran megfordult a településen. Ilyenkor vidéki színtársulatok alkalmi vendégszereplőjeként jótékony célú rendezvényeken is fellépett.

1915-ben állt színpadon utoljára, élete utolsó éveit magányosan élte le a fővárosban, ahol 1935-ben halt meg.

Szegfű Katalin

Vicces találós kérdések

- Mi az: vidám és kopogtat?
- Megjött a kedvem.

- Melyik a legjobb vicc?
- Amit az ember a beosztottjainak mesél.

- Milyen pályát választ a madzag?
- Kötélnek áll.

- Melyik állatnak a legvidámabb a neve?
- A juhé!

- Mit őriz a parkban az őr?
- A szökőkutat.

- Mi a különbség a kutya és a disznó között?
- A kutyaából nem lesz szalonna.

- Mi az, piros és hullámon siklik?
- Málnaszörf

- Milyen az orosz törpe?
- Óóriáási!

- Miért megy a skót négykézláb vásárolni?
- Mert keresi a legalacsonyabb árakat.

- Hogy támad a medve?
- Förmedve!

- Hogy lehet kákán csomót keresni?
- Olcsón kell venni, és drágán kell eladni.

- Mi az: hosszú, kivilágított folyosó, végén két ajtó?
- Bonyolult labirintusrendszer szőke nők számára.

Összeállította: Vas Zoltán

Fakanál

GYÜMÖLCSÖS ÉTELEK

Almaleves

/minden gyümölcsleves így készül!

Az almát megtisztítjuk, vékony lapos szeletekre vágjuk, gyengén sózott, cukrozott vízben puhára főzzük. Ízesíthetjük egész fahéjjal, szegfűszeggel, kevés citromlével. Ha megfőtt a gyümölcs, behabarjuk. A habarás tejföl és liszt sima keveréke.

30-40 dkg gyümölcshez 1 tojássárgájából, 1 dl tejfölből kevés cukorral és 1 kávéskanál liszttel habarást készítünk. A gyümölcs forró levét állandó keverés közben ráöntjük erre a tejfölös keverékre, az egészet visszaöntjük a gyümölcsre, és egyszer felforraljuk. A tüzet elzárjuk, és a leveshez használt gyümölcsök közül a puhábbakból (málna, eper, ribizli) egy-egy kis adagot nyersen is tehetünk a levesbe.

Egresmártás

Hozzávalók: 25 dkg egres, 2 tojássárgája, 1 kávéskanál margarin, 1 kávéskanál liszt, cukor, só, csontlé, 1 dl tejföl.

A megmosott, letisztított egrest rátesszük a felforrósított margarinra, fedő alatt 2-3 percig pároljuk, majd kevés vízzel puhára főzzük. Tejfölből és lisztből a csontlével habarást készítünk, ráöntjük az egresre, megsózzuk, ízlés szerint cukrozzuk, és jól átforraljuk.

Kajszibarackos csirke

Hozzávalók: 1 csirkéhez egy citrom, 50-60 dkg érett kajszibarack, 1 kiskanál cukor, 1 dl fehérbor, 2 evőkanál olaj, víz, só, graham liszt.

A feldarabolt csirke húsos részeit besózzuk, egy-két óráig állni hagyjuk, majd graham lisztbe forgatva a

forró olajon mindkét oldalukat 1-2 percreg elősütjük. A tüzet takarékra tesszük, és fedő alatt kevés vízzel és borral puhára pároljuk a csirkét. Ha a hús puha, zsírjára sütjük. Kicsit megpirítjuk a zsírban a cukrot, belekeverjük a szeletekre vágott kajszibarackot és 1 citrom reszelt héját. Hozzáöntünk még bort, és még egy-két percreg forraljuk, hogy a gyümölcs nyers maradjon, de átforrósodjon. Citromlevet csak tálaláskor teszünk a csirkére.

Gyümölcs omlett

Hozzávalók: idénygyümölcs, palacsintatészta.

2 tojásból palacsintatésztát keverünk, a tészta feléből vastag palacsintát csinálunk. Ha egyik oldalra megsült, átfordítjuk, ráteszünk egy réteg vékonyra szeletelt almát, vagy kimagozott cseresznyét, meggyet, szilvát, és ráöntjük a palacsintatészta másik felét. Ha a tészta alsó fele megsült, tálra csúsztatjuk, majd megfordítva ismét visszatesszük a serpenyőbe, és úgy is átsütjük.

Bundás gyümölcs

Hozzávalók: alma, barackfélék, körte, szilva, cseresznye, meggy, sárgadinnye, palacsintatészta.

A gyümölcsöket jellegüknek megfelelően előkészítjük. A nagyobb fajtákat szeleteljük, hámozzuk, a szilvát magozzuk, szétnyitjuk. Csöpögtessünk a gyümölcsre kevés rumot, vagy konyakot és citromlevet, legalább egy órát állni hagyjuk. Két tojásból, lisztből, egy evőkanál

olajból, csipetnyi sóból, egy kávéskanál konyakból sűrű palacsintatésztát készítünk. Végül a tésztába keverjük a tojások felvert habját. Az előkészített gyümölcsöket forgassuk meg a tésztában, és bő forró olajban süssük meg. Az olajat csöpögtessük le és a bundás gyümölcsöt meleg tálon vaníliás cukorral megszórva tálaljuk.

DISZNÓTOROS

Orjaleves

Hozzávalók: 1 kg sertés orja, karajcsont, 25-30 dkg leveszöldség (2-3 sárgarépa, petrezselyem, karalábé, zeller, vöröshagyma, 1-2 gerezd fokhagyma, zöldpaprika, 1 kisebb szem burgonya), só, szemes bors.

A húst feltesszük főzni hideg vízben. Ha félpuhára főtt, hozzá tesszük a megtisztított zöldségeket.

Addig főzzük, amíg a hús könnyen lejön a csonttól. A levest leszűrjük, cérnametéltet főzünk bele. A csontos húst külön tálaljuk ecetes tormával.

Töltött káposzta

Hozzávalók: 40 dkg darált sertésbú, 30 dkg sertés oldalas, ízlés szerint 25-30 dkg füstölt hús, 10 dkg rizs, 8-10 db savanyú káposzta levél, 1 kg apró savanyú káposzta, 5 dkg zsír, bors, só, piros-paprika, hagyma, tejföl, 3 dkg liszt.

A darált húshoz hozzáadjuk a rizst, a kevés zsíron fonnyasztott vöröshagymát, sót, pirospaprikát, borsot, és jól összekeverjük, összegyúrjuk. Tehetünk bele egy nyers tojást is. A 8-10 káposztalevelet ereitől megtisztítjuk, és a hússal megtöltjük úgy, hogy a tenyerünkre helyezük a leveleket és a közepére teszünk egy evőkanálnyi húst. A levél alsó felét felhajtjuk, két oldalát szorosan összecavarjuk és a levél felső szélét lazán benyomkodjuk.

Egy lábosban a zsiradékban megpirítjuk az apróra vágott vöröshagymát, meghintjük pirospaprikával, ráteszük a vágott káposzta felét, majd az összeaprított oldalt (esetleg füstölt húst), erre helyezük a tölteléseket és a tetejét befedjük a maradék vágott káposztával. Annyi vizet öntünk rá, hogy ellepje, és befedve csendes lángon főzzük, kb. 2 óra hosszat, míg jól megpuhul. Utána a húst és a tölteléseket kiszedjük, a káposztára ráöntjük a tejjel elkevert liszttel és pár percig főzzük.

Tálaláskor a tetejét tejjel meglocsoljuk.

Házi disznótoros reszelt burgonyával és párolt káposztával

Hozzávalók: májas és véres hurka, friss kolbász, párolt káposztához 1 kg édes káposzta, 5 dkg zsír, ecet, só, cukor. A reszelt burgonyához: 1 kg burgonya, zsír, vöröshagyma, só.

A frissen elkészített májas, véres hurkát és a kolbászt tepsibe helyezük, kevés olvasztott zsírral meglocsoljuk és lassú tűzön ropogósra sütjük. A káposztát vékonyra szeljük, lesózzuk, majd fél óra múlva kicsavarjuk. Zsíron fedő alatt puhára pároljuk. Tálalás előtt ecetes, cukros levet készítünk és ráöntjük. A burgonyát héjában megfőzzük, megtisztítjuk. Tojásnyi zsírban egy fej apróra vágott vöröshagymát megfonnyasztunk, megsózzuk, és a karikára vágott főtt burgonyát beleforgatjuk.

SALÁTÁK

Majonézes zellersaláta

Hozzávalók: 20 dkg zeller, 1 mokkáskanál só, 1 citrom leve, 2 kis jonatán alma [kb. 20 dkg] 1 csomó hónapos retek, 5 dkg dió, 6 evőkanál kész majonéz, 3 evőkanál tejszín.

A zellert megtisztítjuk, gyufaszállyal csíkokra vágjuk, és enyhén sós, citromos vízben 5 percig főzzük, majd a levében hűlni hagyjuk. Az almát félbevágjuk, kicsumázzuk, majd a zellerhez hasonló gyufaszállyal csíkokra vágjuk, ugyanígy a

meztisztított retket is. A diót durvára vágjuk. A majonézt a tejszínnel hígítjuk, végül az előkészített anyagokat összekeverjük, hűtőben legalább fél óráig érleljük.

Gyümölcsös, joghurtos sárgarépa saláta

Hozzávalók: 30 dkg sárgarépa, 3 alma, 2 evőkanál 5 %-os almaecet, 2-3 evőkanál méz, só, kávéskanálnyi reszelt torma, 5 dkg dió, 3 dkg mazsola, 2-3 dl joghurt.

A sárgarépát meztisztítjuk, az alma magházát kivágjuk, majd mindkettő húsát gyufaszálnyi csíkokra vágjuk. Az almaecetet a mézzel simára keverjük, megsózzuk, reszelt tormával ízesítjük, majd belekeverjük az almát és a sárgarépát. Rászórjuk a durvára vágott diót és mazsolát, végül megöntözzük joghurttal.

Tavaszi saláta

Hozzávalók: 1 kis kemény fej saláta, 1 kígyóborka, 1 csokor hónapos retek, 1 csokor zöldhagyma zöldjével, 4 db keményre főtt tojás, 4 evőkanál zabpehely, 2 dl majonéz, 1 dl száraz fehérbor, 2 dl tejföl, só, törött feketebors.

Az uborkát megmossuk, és héjastul vékony szeletekre gyaluljuk. A meztisztított retket ugyancsak héjastul legyaluljuk, a megmosott, leszárított salátát laskára tépjük, a meztisztított zöldhagymát pedig karikára vágjuk. Az összes felaprított zöltséget a salátástálba tesszük. Ráreszeljük a kemény tojásokat, majd a tálát befedve a hűtőbe

tesszük. A mártáshoz a majonézt simára keverjük a borral, tejföllel, beleforgatjuk a zabpelyhet, és sóval, borssal fűszerezük. A mártást külön edényben a hűtőben lehűtjük és közvetlenül a tálalás előtt öntjük a salátára.

Gyümölcssaláta narancsba töltve

Hozzávalók: 4 db szép narancs, két db banán, 1 doboz ananászkonzeru, kis üveg meggybefőtt, 10 dkg porcukor, fél dl rum, egy egész citromlé, 2-3 dkg mandula.

A narancsot keresztben kettévágjuk, és egy kis késsel óvatosan körülvágva kiszedjük a gyümölcsöt a héjából úgy, hogy ne sértsük fel a héját és mint egy kis csészébe, a gyümölcssaláta betölthető legyen. Néhány szép szeletet egészben hagyunk a díszítéshez, a többit éles késsel kis szeletkébe vágjuk. Keverőtálba tesszük, hozzáteesszük a narancslevet is. Meghámozunk két banánt és szeletkékre vágva a

narancshoz tesszük. A fél kilogrammos ananászkonzervet hozzászűrjük, végül a kis üveg meggyet kimagozva, leszűrve hozzákeverjük. Megsórjuk 10 dkg porcukorral, meglocsoljuk fél dl rummal, egy kevés ananászlével, és egy egész citrom levével. Óvatosan összekeverjük, és egyenletesen elosztjuk a narancshéjakba. A levet is egyenletesen elosztjuk, egy-két szép narancs szelettel, meggyzemmel és banánnal díszítjük, rászórjuk a durvára vágott mandulát. Két-három órára hűtőbe tesszük.

KELT TÉSztÁK

Életünkben fontosak és szükségesek a kelt tészták. A kelt tészták lazító anyaga az élesztő, amely a tésztában erjedési folyamatot indít el.

Az erjedés alatt a lisztben levő keményítő először cukorrá, majd szénssavvá és alkohollá alakul át. A fejlődő szénssav a tésztát rugalmasá, likacsossá teszi. Minél likacsosabb a tészta, annál könnyebb, könnyebben emészthető.

A kelt tészták készítése sok figyelmet igényel. Jól ki kell dolgozni, vigyázni kell, hogy egész idő alatt a kellő hőmérsékleten tartsuk. Fontos a hozzávalók hőfoka, ha túl forró a tej, amiben az élesztőt kelesztjük, azt leforrázzuk, ha túl hideg, nem kel meg, keletlen marad.

A kelt tésztákat kelesztés után két-féleképpen süthetjük: zsiradékban, vagy sütőben.

Mivel máris a farsang időszaka van, a zsiradékban sült tészták közül tekintsük át a farsangi szalagos fánk készítését.

A legkényesebb kelt fánktészta

Hozzávalók /28-30 db-boz/: fél kg liszt, 2 dkg élesztő, 5 dkg porcukor, 5 dkg vaj, 2 tojás sárgája, egy pohárka rum, késhegynyi só, fél liter tej, 1 liter olaj /a süítéshez/.

Elkészítés: a lisztet langyosítsuk meg, a helyiség, ahol dolgozunk egyenletes meleg legyen, a takaró kendő, a gyúródeszka szintén meleg legyen.

2 dl langyos tejjel, egy kanál porcukorral, 3 kanál liszttel az élesztővel kovászt készítünk. A többi porcukorral elkeverjük a tojássárgáját, és a felfutott kovászhoz adjuk, majd jól elkeverve hozzáadjuk a langyos vajat, a lisztet, és

a többi tejet, amivel a sót elkevertük és a pohárka rumot. Fakanállal 20 percig verjük, hogy jó hólyagos legyen, majd a tetejét megszórkjuk liszttel, letakarjuk, és langyos helyen jó másfélszeresére kelesztjük. Amikor megkelt, lisztezett deszkára kiborítjuk, kezünkkel ujjnyi vastagra szétnyomkodjuk, fánkszűrővel kiszaggatjuk, és a lisztezett deszkán még fél óráig kelesztjük.

A fánkot középforró bő zsiradékban, egyenletes tűzön sütjük. A megkelt fánk felső része kerüljön a sütéskor alulra. Egyszerre csak annyit süssünk, amennyi kényelmesen elfér a lábasban, hogy legyen helyük a növekedésre. A sütés kezdetén az edényt befedjük, majd ha átfordítjuk, fedő nélkül sütjük tovább. Szűrőkanállal kiszedjük tiszta papírra, és még forrón meghintjük vaníliás cukorral.

Csöröge /forgácsfánk/

Hozzávalók: 25 dkg liszt, 5 tojássárgája, egy kevés citromlé, diónyi puha vaj, pohárka rum.

Elkészítés: a hozzávalókat összedolgozzuk, egy kanál tejfölt is adhatunk hozzá. A jól kidolgozott tésztát késfok vékonyra kinyújtjuk, tenyérnyi téglalapokat vágunk belőle és ezek közepét derelyevágóval, vagy késsel szalagokra vágjuk. Sütéskor ezeket a szalagokat lazán összefonjuk, és a tésztákat bő forró olajban szép pirosra sütjük. Még melegen meghintjük vaníliás porcukorral.

Rózsafánk

Hozzávalók: 25 dkg finomliszt, 2 egész tojás, 2 tojás sárgája, 2 evőkanál tejföl, kevés porcukor és csipetnyi só.

Elkészítés: a hozzávalókat összekeverjük és jól kidolgozzuk /hólyagosra/. Késfoknyira kinyújtjuk, és fánkszűrővel korongokat készítünk. A lapocskák széleit késsel bevagdossuk. Három-három tésztalapot egymásra fektetünk, a közepüket ujjunkkal jól összenyomjuk.

Bő forró olajban pirosra sütjük, sütés közben a lapocskák rózsafarmára szétnyílnak. A zsiradéktól lecsepegtetett megsült tésztát még forrón beszórkjuk vaníliás cukorral.

KARÁCSONYI ÜNNEPI ÉTELEK

Gesztenyével töltött karácsonyi pulyka

Hozzávalók: 1 bébipulyka, 25 dkg füstölt szalonna, kb. 2 dl olaj, a töltelékhez 50 dkg gesztenyemassza, 50 dkg darált sertéshús, 2 szikkadt zsemle, kb. 2 dl tej, 2 egész tojás, 2 tojás sárgája, 1 dl tejföl, őrölt bors ízlés szerint.

A tejben áztatott, enyhén kinyomkodott zsemléket a gesztenyemasszával, a darált hússal, a tojásokkal és a tojás sárgákkal, egy kevés sóval és borssal összegyúrjuk és tejföllel lazítjuk.

A megtisztított, megmosott, leszártított pulyka hasüregét a töltelékkel megtöltjük. A vékony csíkokra vágott, lehetőleg fagyos szalonnával megtűzdeljük a pulyka mellét és combját. Az így előkészített szárnyast szalonnaszletekkel kibélelt sütőformába tesszük, forró olajjal leöntjük, 2 dl vizet öntünk alá és alufóliával lefedjük. Előmelegített sütőben lassan gyakran locsolgatva szép pirosra sütjük, ez kb. 2-2,5 órán át tart.

Tipp: a pulykát néhány nappal korábban vegyük meg, tegyük hűtőszekrénybe, így porhanyósabbá válik a húsa. Ha nem akarunk egész pulykát venni, a konyhakész, kicsontozott pulykamellet is megtölthetjük. Ebben az esetben felvágjuk,

kiteregetjük és kissé kiverjük. Szalonnacsíkokkal megtűzdeljük, a töltelékkel rásimítjuk és mint egy roládot összecsavarjuk. Hústüvel megtűzzük vagy cérnával összekötjük. Ugyanúgy sütjük, mint az egész pulykát. Mandulás rizzsel, kompóttal, burgonyapürével, sült almával tálalhatjuk.

A mandulás rizs a következő képpen készül.

Hozzávalók: 20 dkg rizs, 2 evőkanál olvasztott vaj, 5 dkg héjától megtisztított, vékony szeletekre vágott mandula.

A rizst 2 dl sós vízben puhára főzzük, összekeverjük az olvasztott vajjal. A szeletelt mandulát egy kevés vajon aranypirosra pirítjuk, a rizsre szórjuk és összekeverjük.

Mézes puszedli

Hozzávalók: 60 dkg liszt, 30 dkg cukor, 20 dkg méz, 4 tojás, vaníliás cukor, 1 citrom reszelt héja, szódabikarbóna.

A tésztát kikeverjük, egy napig hűtőben állni hagyjuk, másnap kinyújtjuk és kis karikákat szaggatunk belőle. A tepsiben tojásfehérjével megkenve cukros dióval meghintjük. Azután kisültjük. Néhány napig állni hagyjuk, míg megpuhul.

Hájas tészta

Hozzávalók: 70 dkg liszt, 40 dkg háj (kapart), 2 kanál tejföl, egy egész tojás, fél citrom leve, 1 dl szódavíz, 1 dl fehérbor (vagy egy evőkanál ecet), 1 csapott kávéskanál só, ugyanannyi cukor.

A hájat 10 dkg liszttel jól eldolgozzuk és hideg helyre tesszük. A megmaradt liszttel és a többi előírt

anyaggal rétestésztát készítünk, amit a deszkán jól kidolgozunk és 15 percet pihentetünk.

Utána a tésztát vékonyra kinyújtjuk és a lisztes hájat egyszerre a tésztára kenjük. Az egészet felcsavarjuk, és a nyújtófával előbb kissé ellapítjuk, majd téglalap alakúra kinyújtjuk és a négyszeresére összehajtogatjuk, ahogy a vajos tésztánál szokás. 20 percig pihentetjük, majd még háromszor megismételjük a hajtogatást. A kidolgozott hájas tésztát fél cm vastagra kinyújtjuk, 6 cm-es négyzeteket vágunk belőle, közepére sűrű szilvalekvárt teszünk. Háromszögletűre összehajtogatjuk, a szélét bevagdossuk, jó forró sütőben rózsaszínűre sütjük.

SZALONCUKOR HÁZILAG

Szaloncukor (karamelles)

Fél kilogramm kristálycukrot ép zománcú tálba tesszük, három evőkanállal visszaveszünk belőle, ezt palacsintasütőben barnára pirítjuk, óvatosan, hogy meg ne égjen. A lábosban levő cukorra 2 deciliter tejszínt vagy tejet öntünk és forraljuk, a megpirított cukrot beleöntjük és időnként megkeverve, addig forraljuk, míg sűrűsödni kezd. Ekkor porcelán tálba öntve állandóan keverjük, míg zsírszerű lesz. Vajazott tálcára öntve kinyújtjuk, és kockára, vagy hosszúkás darabokra vágjuk.

Szaloncukor különböző ízzel készítve

30 dkg cukrot másfél deciliter tejjel felteszünk főni. Ha hólyagos, 3 dkg vajat és a kívánt ízt belefőzzük és forraljuk, míg sűrűsödik. Egy adaghoz a következő mennyiségű ízekeket tehetjük: két evőkanál darált mogyoró, mandula, dió, vagy egy kis kanál kakaó, vagy fél citrom leve és héja, vagy fél narancs leve és héja, vagy három evőkanál rum, vagy egy kávé csésze babkávészőzet. Ha látjuk, hogy elég sűrű, vajazott porcelán tálra öntjük, állandóan keverjük, míg zsírszerű lesz. Ekkor a kellő vastagságúra simítjuk, és kockára, vagy téglalap alakúra vágjuk. Jó étvágyat kívánok!

Dacziné

A Békés utcáit járva azon gondolkodom... címmel kiírt irodalmi pályázatra érkezett pályamunkák

A Békési Újság irodalmi pályázatot írt ki, melyben emlékezésre, múltidézésre, de akár egyfajta jövőbe tekintésre kérte a békésieket: írják le, tetszés szerinti műfajban, hogy mi jut eszükbe, amikor városunk utcáit járnak. Ebben a kiadványban a pályázatok legjobbait közöljük.

LISZKAI MÁRIA DANICA: A TŰZKÚT

Tudom, hogy álmodom: megyek szűk utcákon át a tűzkút felé. A kocsiút szélén vizesárok, fölējük hajolnak a járda melletti akácfa ágai. A nádfedeles házak apró szemei álmosak. Szürke ég borul az utcákra, a házakra. Seholy teremtett lélek. Nem baj, tudom, erre kell mennem, itt befordulok, s rövidesen elérem a csöppnyi teret, közepén a tűzkúttal. Az utcák kanyargósak, követik a holtág útját. A hirtelen felbukkanó sikátorok emlékez-

Fotó: Békési Újság

tetnek a régi, gyerekkori titkokra. Most a tűzkutat kell megkeresnem – mondom magamban. A tűzkút vár engem, valahol itt, a környéken. A sarkoknál, a fordulóknál szinte látni vélem a tűzkutat a maga álmóságában, ám csak újabb kis utcát vagy sikátort találok. No, majd a következő forduló! Egyre sietősebben megyek, rohanok, az utca végén ismét egy másik tér, de nem az, amit keresek. Az egész települést keresztül-kasul bejárom. Mindegyik utca üres, még egy kivert kutyát vagy tekerdő macskát se látok, úgyszintén, sehol egy madár, a fák ágai mozdulatlanok, szél se rebben. A tetőkre mindig ugyanaz a szürke ég borul, s tűzkút nincs sehol.

Újabbán, amikor a tűzkút kereséséről álmodom, cselet eszelek ki: ha tudom, hogy a tér közvetlen közelében vagyok, megállok. Meggyőzőm magam: ott van a tűzkút, egy kőhajításnyira csak tőlem, ha egyet lépek, meglátom. Mint aki kinccsel teli ládikóhoz jut, és még nem meri felnyitni, de a birtoklás teljes tudatában van, várok, és közben győzködöm magam: itt van, megvan, újra látom majd.

Miután minden kétséget elűztem, csak a vélt bizonyosság maradt, óvatosan – nehogy közben elillanjon a tér – kilopózom a ház fala mögül. S jön az újabb csalódás: ismert, de nem várt házak, ismert, de másik tér, és a tűzkútnak semmi nyoma.

Utazom haza, oda, ahol születtem, és gyerekkoromat töltöttem. A tűzkút! Vajon megvan még? Miért is nem jutott eszembe hamarabb, hogy elmenjek a tűzkúthoz?

A tűzkút tere egy külön világ volt, sok viháncoló, rikoltozó gyerekkel. Nyáron, délutánonként összegyűltünk az utcából vagy tízen. Mindig kitaláltunk valami játékot, amivel szinte észrevétlenül eltelt az idő. A porrugó versenyben az volt a győztes, aki a háztetőig tudta felrúgni a port. A sársuhintáshoz mindenki értett, csak egy hajlékony fűzfavessző kellett, tetejébe tűzött sárdarabbal, és zsupsz, csak úgy surrogott-burrogott a vessző. Külön módja volt, ha messzire, vagy ha magasra akartuk dobni a sárgolyót. A sárpukasztás egy másik játék volt. Téglatest alakúra formáztuk a sarat, közepébe lyukat formáztunk, majd nagyot köptünk bele (hogy hatalmasat durranjon majd), és a megköpött lyukas felével teljes erővel dobtuk a járdára. A sár szétmállott, és közben jó nagyot durrant. Versenyeztünk, melyikünké szól nagyobbat.

Aztán az ember újratereemtése folytatódott. A sáremberek mellé lovat, tehenet, szekeret formáztunk. És még megannyi rengeteg játék! Kukoricacsutkából emeletes üllökét építettünk, egy nagyobb eső után megrendeztük a békák ugróversenyét. Vagy egy tucat kiszámolóst tudtunk, ki tudja, hányszor játszottunk szoborformálót, és sosem untuk meg.

Majd' mindegyik háznál lakó néni időnként megkért bennünket, szedjünk lócitromot, mert tapasztani akarja vályog házának az alját. Volt,

amikor fél naphosszat rohantunk a lovas kocsik után, kezünkben vödörrel. Amikor elfáradtunk, felmáztunk a hátul nyitott részre. Néhány gazda elzavart a szekéréről, a többségük azonban megtűrt bennünket. Ilyenkor a kocsissal bebarangoltuk a fél Békést, közben leugrálgattunk a lócitromokért, aztán rohantunk vissza a szekérre.

Azért nem volt mindig gondtalan a játékunk: Amikor odajött a mérges néne s rikácsolt, hogy hess, haszontalanok, repültünk széjjel. Egy öreg, bottal járó nagybajuszú bácsika csóválta a fejét, amikor a sárból készített zúgó röppentyűket látta, ám dicsérőleg vizsgálta ember-alkotásainkat. Ez a bácsika sokat mesélt, s mi gyerekek körbeültük, és szájtátva hallgattuk. Történetet mondott Rózsa Sándorról, aki egyszer a megyénkbe vetődött. Elmondta, a betyár miként járt túl az őt kereső pandúrok eszén. Még régebbi időkről elbeszélte a vaskoporsóba zárt füves boszorkány esetét, s hogy Vashalom a vaskoporsóra lapátolt halomról kapta a nevét.

Ha jól emlékszem vissza ezekre a mesékkel átszótt estékre, a felkelő telihold sokkal kerekébb volt akkor, mint mostanság, és egészen közel, szinte karnyújtásnyira volt hozzánk. Egy-egy érdekes történetnél megfeledkezett az égi barangolásáról, ráült egy faágra, és velünk, gyerekekkel együtt hallgatta a mesét.

– Ezek az emlékek jutottak eszembe, miközben immár a valóságban megyek a tűzkúthoz. Eltűntek a nádfedeles apró házak, eltűntek a roskatag drót- és deszkakerítések. Majdnem mindegyik ház újonnan épült, vagy felújították a régit.

S itt van a tér, a maga teljes valóságában. Igaziból! Nem változott semmit, azaz hogy a tűzkútból a fémváz maradt. Vagy ilyen is volt? Próbálok visszaemlékezni, milyen volt valójában. Hiába.

A tér kihalt, csend van. Kezd alkonyodni. Egy fekete, elegáns autó lámpái már világítanak. Ki ülhet az autóban? Talán valaki a régi játszótársak közül; a vonásairól lehet, hogy felismerném. Kutatnám az arcát, de a fekete ablaküveg diszkréten elrejti.

– Itt van, hát, nézd meg jól a kutat! – biztatom magam, hogy jól belevéssem emlékezetembe.

Eltelik pár nap, s ugyanazok az álmok jönnek: keresem a tűzkutat, újból meg akarom találni, ám titkon sejtem: azt a régi kutat már soha nem találhatom meg.

CZIRA ADRIENN: BÉKÉS UTCÁIT JÁRVA AZON GONDOLKODOM...

Szép, napos, csendes napok köszöntöttek Békés kicsiny utcáira. Ilyenkor sok ember jár-ke, intézi ügyes-bajos dolgait, fagyizik, sétálgat, csak úgy, mert ez egy viszonylag kisváros. Mikor én is a városban vagyok, sok ismerős arc köszön vissza rám. Ez mindig jó érzéssel tölt el. Néha elgondolkodom, vajon milyen lehet egy nagyvárosban, például Budapesten lakni, sőt néha akár egy világvárosra is gondolok, mint amilyen például Kairó, New York. Az ember ott hány olyan emberrel találkozik postára menet, akiket ismer? Nem sokkal, szerintem. Ott minden zsúfolt, igaz sokkal több program és lehetőség vár az emberekre, de mit ér mindez, ha olyan nagy az a város, hogy szinte elveszünk benne.

Így visszagondolva, én biztosan elveszett lennék egy ilyen városban, még ha egy idő után élvezném, esetleg megszoknám is a körülöttem lévő világot. Sok ember vágyódik ilyen élet után, elmennek a kisvárosból, a lehetőségeket kutatva. Itt hagyják a régi életüket. Bár néha ezt is meg lehet érteni, a mai világban első helyen minden esetben a pénz áll, nagyon sok embernél, ezért az ő helyzetük is megérthető, hisz a felnőttek élete sehol sem egyszerű. Gondoskodniuk kell más emberekről, a családjukról.

Apáti-Nagy Lajos: Az én titkos kertem
A „Virágos Békés” címmel kiírt fotópályázatra érkezett pályamunka

Így, még ha akaratlanul is, el kell menniük innen. Mégis ha én belegondolok, mit szeretnék tenni majd a felnőtt életemben, örökre sosem tudnám itt hagyani ezt a várost.

Mennyi színes emlék és nevetés köt ide, néha-néha még szomorúság is, de az is az életem része. Emlékképek az életemből. Jó dolog egy ilyen helyen felnőni. A mai világban még errefelé is sokszor mennek el az emberek egymás mellett, nem törődnek a másik ember gondjaival, pedig néha egy kis beszélgetés lenne a törődés, nemhogy egy nagyvárosban, ahol erre szinte már lehetőség sincs. Sok barátom él itt, a családomról nem is beszélve. Minden, ami az életem része, itt, Békésen történt velem. És ezeknek az élményeknek nincs vége. Tudom, hogy lesznek még. Persze a mi kisvárosunknak is van még mit fejlődnie, hisz vannak hiányosságok, de az utóbbi időben szépül, szépülget minden: az utcák, a házak. Persze élvezet lenne úgy sétálni a Főtéren, hogy sehol egy eldobott szemét, még egy csikk sem hever szanaszét. Persze ez azoknak az embereknek a szégyene, akik ilyen „emléket” hagynak maguk után. És ugyanakkor a város szégyene is. Mégis sok szép virág, sok szín és sok szépség várja az idelátogatókat, az utcán sétáló embereket.

Sok lehetőség lakozik itt is: múzeum, üzletek, iskolák, a csodás Zeneiskolánkról nem is beszélve. Milyen gyönyörű érzés abba az épületbe belépni és a gyakorló diákok zenéjét meghallani! A Tájház, amely ennek a

Dr. Pálmai Éva fényképe
A „Virágos Békés” címmel kiírt fotópályázatra érkezett pályamunka

Fotó: Békési Újság

városnak a múltját mutatja be és őrzi mindenkinek. Még én sem tudom, mit hoz a jövőm és ezt senki sem tudja megmondani előre, de azt tudom, hogyha el is költözöm innen, és elmegyek egyetemre, főiskolára, a családomon és a barátaimon kívül, az a szeretet húz majd ide vissza, amit a szülővárosom iránt érzek. Felmerült bennem a kérdés, mi lett volna, ha nem ide születek, hanem egy teljesen más magyar városba, egy nagyvárosba, ha egy másik országba, egy másik földrészre.

Ha Békés utcáit járom, ezen mindig elgondolkodom. Régen nem tudtam örülni annak a szerencsének, ami nekem adódott meg, és minden ember, aki ilyen szép városban élhet, szerencsés. Távoli tájakon az emberek nyomorognak, éheznek. Ez sajnos nálunk is létezik. A világ nem tökéletes és egy még tökéletlenebb jövő felé tart. Bár elég lenne talán annyi, ha többet törődnének egymással, embertársainkkal, a városunkkal, ha megtanulnánk megbecsülni és értékelni, amink van, és vigyáznánk rá, talán más lenne a helyzet. Sok dolgot a pénz ural ebben a világban, ahol élünk, de azt nem uralhatja semmi és senki, még a pénz sem, hogy mit érzünk a szívünkben: szeretjük-e ezt a várost, és vigyáznunk-e rá kellőképp. Tiszteljük-e az embereket, akikkel együtt élünk? Van-e szeretet a szívünkben? Én nagyon szeretek itt élni, még ha néha csábít is egy másik város varázsa. Itt nőtem fel, és az emlékeim idekötnek. Itt élnek velem azok az emberek, akiket szeretek. És abban a városban élhetek, amit szeretek. Még ha jönnek is gondok, ez a tudat megnyugtató, és hálám jeléül igyekszem vigyázni szeretteimre és városunkra: Békésre.

DURKÓ GÁBOR: VÁSÁRFIA A VÁSÁRSZÉL UTCAI VÁSÁRBÓL

Békés város utcáit közel 86 éve járom. A meglévő 260 utcáról és térről van jó néhány emlékem. Az utcák nevei is bizonyítják városunk ezredévnyi múltját. Kígyó, Kasza, Sarló, Jobbágy, Hajó, Gát, Szélmalom; és sorolhatnám tovább utcáink neveit. Nekem természetesen a Durkó utca kiemelt, Óseim révén; lakos társaimnak pedig más-más utcához van kötődésük jobban.

Most, hogy a gyermek és fiatalkor emlékei között gondolatban lapozgatok, a sok-sok epizód közül egyet mégis kiemelek. A „Kőrözsön” túl születtem, a „nagyhídtól” számítva jó 12 km-re. Viszont a Dávid Pista bácsi által Rosszerdő (Vadalmáson) vezényelt révhajón való vízátkelés 8 km-re lerövidítette a dobozi erdő melletti tanyánkból utunkat. Köves útról álmaink 18 éves koromban váltak valóra, mikor Rosszerdő és Kamut bekötőutat kapott Békés vármegyétől. Addig csak az vígasztalt, hogy Tarhos-Békéserdő-Szilas-Vizesfás még sokkal messzebb van, és ott is laknak emberek, nem is kevesen.

Mint a maksári tanyai iskola tanulója, Kaposi János tanító úr unszolására szüleim nagy nehezen írtattak a Békési Reálgimnázium első osztályába 1931 őszén. Apám Pocsai Mihály csizmadia mestertől megvette életem első bokszcsizmáját. Ebben gyalogoltam minden reggel másfél órát a dobozi erdő mellől szeptember-októberben be a városba, és órarend végén délután vissza. Ha esős idő volt, egyik kezemben a táskával, másik kezemben a csizmámmal, és mezítláb a sárban. Míg Pista bácsi áthúzta a révhajót, a lábamat vízbe lógatva megmostam, és felhúztam a csizmáimat, aztán irány a Tátra utca, majd a mostani Fürdő sétányon bejutottam a diáktudományok fellegvárába, szeretett iskolámba. Csak novembertől áprilisig voltam városlakó kosztos diák.

Míg gyalogoltam, irigyeltem az Újsoron és Boltsoron lakókat, mert ők közelebb laktak a városhoz. Négyen voltunk csizmásdiákok a negyvenhat elsős között, és voltak, akik gúnyolódtak velünk a másodikosok-harmadikosok közül – Nagycsizma-nagycsizma – mutatott lábbelimirre gúnyosan többször a harmadikos Cinóber. Neki vörös haja volt, ezért hívták így. Talán rajtam akart elégtételt venni ezzel az őt ért csipkelődésekért, ám én egyszer azért nekitámadtam, és megfutamítottam. Így nem csúfolt többé.

1932-ben rozsdás gombabetegség pusztította a búzatermést. Apámék tíz holdján tizenhét mázsa ocsú termett, és sertéspestisben elpusztultak állataink. Így hiába volt jó tanulmányi eredményem, nem tanulhattam tovább.

Apáti-Nagy Lajos: Triumvirátus

– Nem leszel úr, van itt dolog, és még van két testvéred is – hárította el könyörgésemet apám, hiszen én csak tanulni szerettem volna, nem úri foglalkozásban dolgozni. Munka, az volt bőven, de vasárnap mindig pihentünk, templomba mentünk az állatok ellátása után. Nagy ünnep volt a karácsony, húsvét, Pünkösöd után a négy békési vásár. Ezek három-három napig tartottak. Az állatvásárokon szüleim mint eladók és állatvásárlók legtöbbször ott voltak, és „kocsi őrzőnek” engem is, mint legidősebb gyereket elvittek... Ők előbb körülnéztek hogy alakulnak az árak. Működtek a kupecok és cenzárok, csapkodták a vevőjelöltek tenyerét alku közben, de egy-egy aszályos évben „malacbőség” keletkezett. Sokaknak volt eladó malaca, a vevő pedig „ritka madár” lett. A „ferslógok” fedelét nem nagyon emelgették az érdeklődők.

Kocsor Pali bátyám az egyik eladó sor végénél egy faárnyékban is hiába várta nyolc malaca vevőjét. Vásár végén elhatározta, hogy szétnéz kicsit, vevő most már ritka, mint a fehér holló. A malacos ládát őrizetlenül hagyta, nem félt tolvajtól sem, hiszen kinek kell most malac. Egyik soron is, másikon is váltott néhány szót ismerősökkel, mind vevőhiányról panaszkodott elkeseredve. Alig kelt el néhány, csak a legszebbekből...

Mikor Pali bátyám visszajött a nézgelődéséből, és felemelte a láda födelét, nyolc szép malaca mellé négy kissé girhesebb került. „Valaki megajándékozta” vele. Nem akarta visszavinni, valószínűleg több kocája is vemhes volt az illetőnek. A helypénz pedig biztos kiadás volt mindig a piacon és a vásáron.

Sok takarmány kell míg a malacból süldő és végül hízó válik. Én borzasztóan untam a kocsiőrzést, alig vártam a másnapi kirakodóvásárt, de onnan is csak rúdcukor vásárfiára számíthattam. Anyám néha heti piacon azzal jött haza kisgyerek koromban: – Fiam, most összeveszett a török-mézes a cukorkással, így nem hoztam nektek cukrot, majd legközelebb. Bizony, a gazdasági válság idején sok kisbirtokos tönkrement, ha nem vigyázott, és könnyelműen kölcsönből vett földet, házat. Mikor aztán már nagyobb fiúk lettünk, Mihály öcsémmel és Bözsi húgommal, némi zsebpénz birtokába mi is elmehettünk a kirakodó vásárba.

Ez volt a nagy ünnep nekünk... A kirakodó vásárban szabó mesterek, csizmadiák, papucsosok, szita- és kaskötők, kosárfonók árulták készleteiket. Ezek minket azzal szórakoztattak, ha a gyerekek a keze fejéig ért a kabát, az árus azt bizonygatta: – Majd belenő a gyerek! Ha kicsi volt kissé: – Jobban tartja a meleget..., és így tovább! Annál jobban érdekelték a bazárosok és játékarusok, egy-két nagyobb fiú a mézeskalácsosok felé indult, vigyázva arra, hogy szíve választotta „ne vegye észre” mikor Mézeskalács szívet vesz vásárfiának, komoly szándékukat ezzel is bizonyítva jövendőbeljüknek.

– Tóninál nincs szabott ár, nálam minden olcsó már! – harsogta egy micisapkás eladó tükrökkel, bizsukkal zsúfolt asztalánál. Néhány lányismerősünk nézgelődött, közülük egyik sorba vette és nézegette a kisebb-nagyobb keretes tükröben magát, de vásárlásra mégsem tudott eljutni, elindult, visszajött, felvett-letett egy fogóval ellátott tükröt. Mi oldalról figyeltük, mi lesz. Az árus beleunt, és hogy a többi vevőtől ne vegye el a vásárlási kedvet, asztalánál ez a skót vevő jelölt ne foglalja továbbra is a helyet, hangos litániába kezdett: – Kistükör és nagytükör, belenéz a vén ökor, pedig csupán tizenhatért adom darabját! Hangos derűtséggel vonultunk barátaimmal tovább, a lány lecsapta a tükröt, vörösre vált arccal távozott jó messzire.

No, engem aztán nem szégyenítene így meg senki – és lecövekeltem egy játékarus előtt, aki gumis zsinóron jojót mozgatott villámgyorsan. Akkor divatos volt ez az orsóra le-föl pörgethető játék, a jojó. Ez az árus is látta, hogy percekig bámulom kirakatát, anélkül, hogy vásárolnék, felkapott a gumiszinóron függő majomfigurák közül egyet és orrom előtt hintáztatva bömbölte: – Majom az apád, majom az anyád, majom az egész famíliád. Erre én is gyorsan elhúztam volna a csíkot komáim derült-

sége között, de mégis ottmaradtam: – Azt erre a majomra értettem, nem rád!” – jegyezte meg végül az árus feléjük fordulva. Vásárfia nélkül végül egyikünk sem tért haza hiszen három hónap múlva lesz megint Békésen országos vásár. A Vásárszél utca melletti Vásártér ma a sportok gyakorlótere, labdarúgók, futók, görkorcsolyázó fiatalok edzik magukat itt, hogy erős felnőttek legyenek.

De hol vannak a „Körözsön” túli, a rosszerdei tanyaközpont utcái? Hobbitelkek hétvégi házacskákkal és néhány téglaház, melyek még az 1980. július 28-i nagy árvíz előtt épültek. Megmaradt viszont az „Újsor” elején még 1894-ben, a volt Fekete-Körös partjával egy magasságban téglalapra épített baptista imaház, amely most lakóház. Hiszen a vályogépületek mind vízbe roskadtak, lakóik új utcákban építették fel otthonukat a bánhidai, gőzös-zugi, Árvíz, Déceri utca, Szőlő, Nyereg utca és a Veress Péter tér házblokkjaiban.

Lakóik, volt rosszerdei, díteri, magsári tanyak lakói voltak. Rosszerdőnek boltja, iskolája volt haranggal, és az Egyetértés TSZ 1960. évi megalakulása után villanyhálózata, vízvezetéke, telefonhálózata, gázcseretelepe és napi ötszöri buszjárata is.

Az árvíz után Rosszerdő valóban rossz erdővé vált? Nem, mert a Csillag és Veress Péter utcákban ma is boldogulni akaró és tudó emberek laknak emberi körülmények között.

Magam is Rosszerdőn éltem egy tanyán családommal az árvízig. A víz romba döntötte tanyánkat, a „Körözsön” túl, így lettünk városi lakosok.

Fotó: Békési Újság

HAJNAL MIHÁLYNÉ: BÉKÉS UTCÁIT JÁRVA...

Békés utcáit járva
Azon gondolkodom,
Elcserélném-e másra
Az én városom.

Nemleges a válasz,
Soha semmiért,
Hisz minden utcája,
háza Az enyém.

Én még láttam mikor
A sár volt az úr,
A kocsi agyig süppedt,
Olyan volt az út.

Én még láttam a csürhét, gulyát,
A kondás karikását,
Hajtott haza a legelőről
A főtéren át.

Akkor is szerettem,
Ez volt az otthon,
Itt élt minden őszám,
Szabadon.

Láttam sok szép várost
Gazdagot,
Kértek maradásra,
Mondtam, nem maradhatok.

Mit szeretek ezen
A lapos, poros helyen,
Se dombja, se hegye,
Kérdezték szüntelen.

Válaszoltam, a szagát,
A porát, a sarát,
Az akácfákat, mikor nyílik
A virág.

A Köröst, a víz illatát,
Aki fürdött benne,
Uralja érzelmeit
Egy életen át, emlékezve.

Ha a hóolvasztó nap
A földet szikkasztja,
Akkor érzik a megújult
Föld szaga.

Nem értettek belőle semmit,
Csak néztek kételkedve,
Gondolták, az eszem van
Elmenőbe.

Nem értették, hogy én,
Aki itt születtem, nőtettem,
Ez a város mindenestől
Az életem.

Most, mikor már szép utcái, virágai
Szemet gyönyörködtet,
Szebb, kedvesebb várost
Nem ismerek.

Itt is maradok mindörökre,
Itt marad porom e földbe,
Vadvirág nyílik majd síromon,
Békés utcáit járva ezen gondolkodom.

VAS ZOLTÁN: BÉKÉS UTCÁIT (A TÉRKÉPEN) JÁRVA AZON GONDOLKODOM...

... hogy a városunk lakói közül vajon hányan tudnák kapásból megmondani, vagy a térképen megmutatni, hogy ez és ez az utca hol található?

Saját példából kiindulva, ha megkérdezik tőlem, hogy hol lakom és elárulom, hogy a Móricz Zsigmond utcában, hát nem mindenkitől jön egyből a válasz; hogy az ott van... Főleg az idősebbek esetében hozzá szoktam tenni, hogy régen Vadász utcának hívták. Így már valamivel jobb a helyzet. Pedig a Móricz Zsigmond utca nagy és hosszú utca, közel van a főtérhez és elég forgalmas is. (Csak zárójelben jegyzem meg, hogy talán túlságosan is forgalmas a mezőgazdasági gépek tekintetében. No, de ezt most hagyjuk.)

Azonban mi a helyzet a kisebb, eldugottabb helyeken lévő utcáinkkal? Ön például jól ismeri Békés város utcáit? Tegyük egy próbát. Megtudná-e mondani, vagy megtudná-e mutatni a térképen, hogy hol vannak a következő békési utcák?

Ág, Bérenc, Brassói, Búzavirág, Csendes, Darányi, Domokos, Ékes, Földvár, Görbe, Hajó, Hegedűs, Iglói, Jobbágy, Kerék, Kubikos, Kurta, Kút, Kürt,

Durkó Krisztián: Három az egyben
A „Virágos Békés” címmel kiírt fotópályázatra érkezett pályamunka

Lapos, Liliom, Nevelő, Névtelen, Pipacs, Sarló, Szalag, Toldi, Törökvész, Vág és végül a Vári utca.

A megfejtéseket megtalálja Békés város térképén. Jó lenne, ha minden családnak lenne egy ilyen segédeszköze (ha másra nem is, legalább ezekre az esetekre). Nagyon keveseknek jutott az még az eszükbe, hogy egy térképet ajándékozzanak rokonaiknak, ismerőseiknek városukról. Pedig ez egy aránylag olcsó, de annál hasznosabb ajándék lehet.

Ugye milyen érdekes? Itt élünk 20-30-40-50... éve és még sem ismerjük eléggé városunkat. Manapság már, aki megteheti, könnyen elutazhat több száz, több ezer kilométerre is lakhelyétől, ugyanakkor lehet, hogy nem ismeri lakóhelyének néhány kilométeres körzetét, szűkebb hazáját és annak utcáit sem. Továbbmenve, lehet, hogy nem ismeri, vagy nem elég jól ismeri városa történetét, szokásait, kultúráját, nevezetességeit, híres embereit, mai értékeit, stb. (Természetesen legnagyobb tisztelet a kivételnek.) Talán akkor mondhatja magát valaki igazi városlakónak, igazi békésinek, ha mindezeket ismeri, illetve ha törekszik arra, hogy megismerje, s mikor útra kel, magával viszi és elmondja másoknak is. Vagy ha úgy tetszik, mai szóhasználattal élve, reklámozza, népszerűsíti szülővárosát, lakóhelyét. Sokan közülünk kinevetik, szégyellik a szokásainkat, mendemondáinkat. Lásd „madzagosság”. Pedig ezt nem lenne szabad, mert lehet, hogy csak ebbe a kurta madzagba tudunk belekapaszkodni. Lehet, hogy ez a madzag köt össze, egyesít bennünket és vezet ki „vezérfonalként az útvesztőből”.

Mások már régen felfedezték (és jól ki is használják) meglévő értékeiket, legyen az bármily nevenséges is. Mert ugyanis nem az számít, hogy valami nevenséges vagy sem, hanem az, hogy beszélnek róla. S ha beszélnek róla, előbb-utóbb fel is keresik. Ez pedig hosszútávon nem kis pénzt hozhat a konyhára.

Ha nekünk az jutott, hogy „madzagosok” vagyunk, hát legyünk azok, s hozzunk ki belőle, amit csak lehet! Ne szégyelljük elmondani, megmutatni azt, amink van.

Természetesen ne csak kutassuk és megmutassuk, hanem gyarapítsuk is értékeinket. Mindenki tegyen hozzá meglévő közös kincsünkhöz a magáéból is, a saját tudása szerint és lehetőségeihez mérten. Ha szükség van erre, akkor az most van csak igazán...

S végezetül, rövid eszmefuttatásom befejezéseként azokhoz szólok, akik elhagyták Békés városát ilyen vagy olyan okok miatt. Akiket a szíve, a munkája, vagy az élet sodra máshová húzott. Mindig jusson eszükbe a következő Zolinymustól kölcsönzött gondolat:

„Vezessen a sors a szélrózsa bármely irányába, azért mindig emlékezz arra, hogy honnan indultál el!”

ZSOMBOK IMRE: A NYUGALOM BÉKESSÉGES HÍVÁSA

Békés utcáit járva azon gondolkodom, hogy már négy évtizede – „mióta az eszemet tudom” – járom városom, Békés utcáit, amely mint tudjuk 1973-ig nagyközség volt. Negyven évvel ezelőtt még csak hét éves voltam, de már ebből az időből – az 1960-as évekről van szó – sok mindenre emlékezem.

S hogy mire legfőképpen? A csendre, nyugalomra és békességre. Sokszor elmondjuk, elmondják emberek, barátok, ismerősök, rokonok – állandóan ismételtgetjük –, hogy akkoriban a '60-as években, de még a '70-es esz-

Soós Edit fényképe
A „Virágos Békés” címmel kiírt fotópályázatra érkezett pályamunka

tendőkben is, milyen nyugodt, biztosságos volt a világ, az átlagos hétköznapi emberek számára.

De szerintem ezt is kell állandóan ismételni, hogy ebből a régi, múltbeli, nagyszülőktől védett, óvott világból áthozzunk, megmentsünk valamit a jelenkor számára. Igen, s már el is árultam életem, gyermekkori életem fő támaszát, segítségét, nagyszüleim óvó szeretetét, gondoskodását. Tizennégy éves koromig – s éppen 1973-ig – nagyszüleim meghatározó szerepet tölthettek be életemben. Ez időben sokat tartózkodtam házukban, otthonukban, amely kicsi volt ugyan, de meleg, családi környezet az egész család számára.

S még mindig a '60-as esztendőknél kell időznöm, mert ahogyan egyre mélyebben kutakodom emlékezetemben, rájövök, hogy tényleg ez az időszak volt a felhőtlen boldogság, az ártatlan gyerekkor, a szép, színes, megható mesék, történetek, titkok korszaka.

A telek voltak a legszebbek. Nagy havazásokra emlékszem, a méteres havakra, arra, hogy akkoriban télen még lovas szánok közlekedtek az utakon, s főleg a Fábíán utcában, ahol is gyerekkoromban sokat közlekedtem óvodába, iskolában menet. Tetszettek nagyon a behavazott fenyőfák a házak kertjeiben, s természetesen az ígértes, titokzatos Téalpó – akkoriban még így nevezték – december 6-án, s persze a karácsony a szép, díszes, gyertyás, csillagszórós, karácsonyfával. Az emberek ezt a kérdést tették fel ekkor egymásnak és a gyerekeknek: – Na mit hozott a Jézuska?

Igen, az utca. Az utcák. Még mindig az utcákat járom gondolatban...

A nyarak kissé félelmetesek voltak, mert ez időben hajtották a teheneket estefelé a csordagyepről a Lengyel Lajos, a Móricz Zsigmond, a Fábíán és az Irányi Dániel utcákon át hazafelé valahová. Hogy hová, azt persze nem tudtam. S természetesen én féltem az állatoktól, ahogyan mentek az utcán, s mindig jól a kerítések mellé húzódtam.

A Fábíán utca. Erről az utcáról van a legtöbb gyermekkori emlékem. Emlékszem arra, mielőtt a Fábíán utcai hidat építették, a '60-as évek közepén. Deszka pallókon kellett átmenni az Élővíz-csatorna felett. Szerencsére a víz elég sekély volt ekkor.

A hatvanas években nyáron sokan jártak fürödni a Kettős-Körösre, a szélébe még én is bemerészkedtem, azért csak eddig, mert sajnos nem tudtam úszni. Édesapám a benti gyógyvizes fürdő medencéjében – télen – meg szeretett volna tanítani úszni, de ez a vállalkozása nem sikerült a féltékenységem miatt.

Ekkoriban sokan jártak télen is, nyáron is a gyógyvizes benti fürdőbe fürdeni. Még a kisgyermeket is beengedték a medencékbe.

Emlékszem a nagyközség arculatára a hatvanas esztendőkből, de még a hetvenes évek elejéről is. Mennyire más volt akkor még a főtér képe. Igen, azt mondtuk, főtér, de még most is van, hogy azt mondják akár a fiatalok

Apáti-Nagy Lajos: Alagút-virágfüggöny
A „Virágos Békés” címmel kiírt fotópályázatra érkezett pályamunka

Molnár Zita fényképe
A „Virágos Békés” címmel kiírt fotópályázatra érkezett pályamunka

is: főtér. Emlékszem a Bérház melletti üzletsorra, a vasboltra, a zöldség-gyümölcs boltra, ruházati üzletre, a Gyöngyvirág presszóra, amit „kiscukinak” neveztek, míg a mozi melletti presszót „nagy-cukinak”. A másik oldalon is üzletsor helyezkedett el, s a híres szolgáltató üzlet, nem messze tőle volt az egyetlen papírbolt a községben. A Dübögő étteremmel, s a bisztróval szemben szintén üzletsor volt található...

Réges-régen, már alig emlékszem rájuk, lassan a feledésbe vész a sok-sok épület. Az idősök még jobban emlékeznek.

Még szólnom kell a Bérházzól, a későbbi Művelődési Házzól, ahol még általános iskolás koromban színházi előadásokat és Ifjú Zenebarátok Hangversenyeit lehetett látni, hallani. És a gyermekek, diákok is itt adták elő színdarabjaikat társaiknak és szüleiknek. Ez a nagyterem volt a fiataloknak a „Siló”, ahol tánc – beat – és később rock zenére lehetett táncolni, híres zenekarok és énekesek is felléptek itt.

Na és a mozi. A hatvanas és hetvenes években a mozi mindennapos szórakozásnak számított. Emlékszem, akkor már a tízéves gyerekektől kezdve, az emberek hetente legalább kétszer mentek filmet nézni. De mehettek is, hiszen egy mozijegy mindössze 2 (!) forintba került. És is – ahogyan a többiek – a mozin nőttünk fel. Mert bizony megtekintettünk

minden szovjet, román, lengyel, olasz, francia, angol, amerikai – és még sorolhatnám – filmet. Mert akkor, ugye, még szinte minden országból importáltunk filmeket.

Négy évtized elég sok. Persze a hatvan, hetven, nyolcvan évesek még többet tudnának mesélni. De már az én emlékeim is lassan homályba vesznek.

Ahogy idősödöm – de persze nem vagyok még öreg – úgy jutnak egyre gyakrabban eszembe a nagyszüleim. Ők még egy nyugodtabb, kiegyensúlyozottabb, természet közelebbi világban éltek. Lassan. Lassan éltek. Csendben. Láttak is, nem csak néztek. Volt idő mindenre. Meglátták a Nap, a Hold fényét, a csillagok állását. Megtapasztalták a felhők mozgását, a szelek irányát, az eső csorgását, a különböző természeti jelenségeket... Meghallották a templom harangját...

S most, ma, a jelenben nekünk is meg kell(ene) hallani, hallgatni az ő hangjukat, meg kell(ene) figyelni az ő múltjukat, amelyek az emlékeinkben élnek. Mert veszélyben a jövő, bajban vannak embertársaink, pusztulnak értékeink, az emberről lassan nem lehet himnuszt zengetni, sőt énekelni, szólni sem, mert az ember lehanyatlik... Az emberi faj élete alkonyán van...

Adja Isten, hogy az ember egyszer felemelkedjen!

Fotó: Békési Újság

HAJMÁSSY ISTVÁN: RAGASZKODÁS DALOKBAN

Zeneszerző és szövegíró, zenész vagyok. 2007 tavaszán lesz három éve annak, hogy családommal Békésre költöztünk. Megfogott e kisváros külleme és bája, így az eltöltött évek benyomásait igyekeztem dalokban elmondani, leírni. Született Békésről táncdal, nóta, csárdás.

Úgy gondolom, hogy jómagam ezekkel a dalokkal tudok hozzájárulni a város kincseinek gyarapodásához, és jó hírének ápolásához. Bízom benne, hogy sokaknak tetszenek majd a most közreadott dalok, és mások is fogják énekelni, zenélni. Talán még az utókornak is fennmaradnak e kiadvány lapjain keresztül.

MINDEN JOG FENNTARTVA!

BÉKÉSHEZ KÖT MINDEN

HAJMÁSSY ISTVÁN

ANDALOGVA

Violin

LI LI O MOK NYÍL NAK, JÓ A NYÁM KERT JÉ BE.
GÓ LYA MA DÁR FÉSZ KEL, HÁ ZA TE TE JÉ BE. SZÉP BÉ KÉ SI TÁ JÉK,
VA JON, MI KOR LÁT LAK? NYÁM GYAK RAN ÍR JA: FI AM HA ZA VÁR LAK!

2. Szülöm, drága asszony rég jártam Békésen.
Ahol apám sírja domborul békésen.
Vajon az a szép lány, megismer-e engem?
Kéért boldogságom el kellett temetnem.
3. Békéshez köt minden gyönyörű emlékem!
Boldog gyermekkorom, meseszerű képem.
Liliomok, anyám, apám sírja hívnak!
Büszkeség és bánat, bennem harcot vívunk!

A BÉKÉSI GYÓGYKÚT...

HAJMÁSSY ISTVÁN

CSÁRDÁS Cm G7 Fm Cm Es dim G7 Cm D7

Violin

A BÉ KÉ SI GYÓGY KÚT MEL LETT, AD TAM RAN DIT MÁ RA.
KI VE TET TEM A HÁ LÓ MAT, EGY BÉ KÉ SI LÁNY RA! I SZUNK MAJD A
KÚT VI ZÉ BŐL, NAGY KOR TYO KAT NYEL VE. A GYÓGY VÍZ TŐL,
FEL PEZS DŰL MAJD A LÁNY NAK SZE REL ME.

2. Tudom én, hogy jó ötlet volt a gyógyvizet inni.
Egy hét múlva szerelemben kezdett vakon hinni.
A békési kút vizének sehol nincsen párja!
De jó az is, ha a legényt, egy lány haza várja!

A BÉKÉSI KÖRÖS PARTJÁN

HAJMÁSSY ISTVÁN

HALLGATÓ Cm C7 Fm G7

Violin

I. A BÉ KÉ SI KÖ RÖS PART JÁN, ÁR VA GÓ LYA ÁLL DO GÁLL.
BÚ SAN TE KINT LE A VÍZ RE, MERT A PÁR JA MESZ SZE SZÁLL. NE BÚ SULI, TE
GÓ LYA MA DÁR, LESZ MÉG NE KED KI KE LET! KE LE PELSZ MAJD,
ÚJ RA, VÍ GAN. PÁ ROD RÓL KAPSZ HÍ RE KET.

2. Visszatér ő megint hozzád, hisz nem repült messzire.
Fészket rakni szállt el tőled, ezért kellett mennie.
A békési Körös partján építgette otthonát.
Kelepel már hallod? Hívja új fészkébe a párját.

Békésiek részvétele Kossuth Lajos temetésén

A XIX. század egyik legnagyobb szülőtte, Kossuth Lajos, akit még életében Békés díszpolgárának választott és az országban legelsőként nevezett el róla utcát, 1891. március 20-án az olaszországi Turinban elhunyt. Élete utolsó négy évtizedét emigrációban töltötte. Temetésének körülményeiről és békési vonatkozásairól így számoltak be a korabeli helyi források.

Egész úton Budapestig valóságos gyász zászlóerdő közepette haladt a „drága tetemet” hozó vonat, minden állomáson ezrekre menő síró, zokogó közönség várta a „kormányzót”. A fogadó beszédekre a Kossuth fiúk zokogva válaszoltak, s válaszaik elragadtatták a gyászoló közönséget.

A fővárosban a Kerepesi úti temetőben helyezték örök nyugalomra. Az ország minden részéből százezrek zárandokoltak részint gyalog, részint vasúton a Nemzeti Múzeum csarnokában felállított szent gyászravatalhoz, aztán a szent sírhoz. A temetési menetben pedig majdnem félmillió (!) ember vett részt, a gyönyörű koszorúkat ezerszám vitte nyolc kocsí a temetőig. A koszorúkat később Kossuth két fia: Ferenc és Lajos Tódor szétosztotta a roppant közönség között.

Békésre március 21-én délelőtt érkezett meg Kossuth Lajos halálhíre. Ekkor a Szolgabíróság, a Városháza, a Gimnázium, a Bérház, a református valamint a görög keleti templom, a zsinagóga épületein és számtalan magánházon megjelentek a gyászlobogók és ott maradtak a temetés utáni nyolcadik napig.

Békés képviselőtestülete március 24-én ült össze és e gyűlésen elhatározta, hogy „Kossuth Lajos elhunytá felett jegyzőkönyvében mély fájdalomát fejezi ki, s dicső érdemeit megörökíti. A ravatalra a város nevében koszorút helyez, a gyászoló családnak részvétlétviratát küld. A halálesetről a városiakat gyászjelentésben értesíti. A temetésre a város költségén tizenkét tagú küldöttséget meneszt, egy Kossuth-szobor és a síremlék javára a város pénztárából 500 forintot utalványoz. A temetés utáni nyolc napig külsőleg is gyászol.”

A temetésre végül körülbelül száz békési ember ment el Budapestre: a kaszinó, a polgári kör, az ipartestület, az ipari olvasó egyesület, a dalárda és a tizedbeli olvasókörök képviseltették magukat. Dr. Meskó László országgyűlési képviselőt felkérték, hogy egy közadakozásból vásárolt gyönyörű koszorút helyezzen a gyászravatalra.

A városban a római katolikus egyházon kívül minden felekezet méltón megemlékezett Kossuth Lajosról (az államférfi közismerten evangélikus hitű volt, így a pápisták számára elfogadhatatlan).

A zsidók és a görög keletiek gyász istentiszteletet tartottak Kossuthért, míg a református gyülekezet két alkalommal is összehívta a híveket. Az egyik istentiszteleten az összes elemi iskola valamennyi

növendéke (több mint 1600 gyermek) előtt hirdettetett Isten ígéje és az egykori kormányzó életműve. Jámbor Lajos tanító a gyermekeket és felnőtteket egyaránt lebilincselő beszédben ismertette Kossuth Lajos gyermekkorát, példaképül állítva őt a növendékek elé. Vaday József rektor vázolta Kossuthnak, mint államférfiúnak tetteit és jellemét. Paulinyi Károly segédlelkész és tanító elszavalta Kun-ságinak „Kossuth nevéet soha el ne feledd” című költeményét.

A temetés napján rendezett istentiszteleten soha nem látott ember-tömeg jelent meg a református templomban. Korabeli feljegyzések a hihetetlennek tűnő 7-8 ezer ember jelenlétét rögzítik. Színes és gazdag liturgia során emlékeztek meg Kossuthról. Szegedi Károly lelképásztor könnyeket fakasztó imát mondott az elhunytért, Kecskeméti Ferenc lelképásztor pedig remek beszédben sorolta dicső tetteit. A szószék és az Úr asztala gyászleppellel volt letakarva.

Szefgű Katalin

Bár halála után nem sokkal elhatározták Békés vezetői, hogy egészalakos szobrot állíttatnak Kossuth Lajos emlékére, a szobor sosem készült el. Néhány éve azonban – egy sokak által nem méltónak mondott helyen, a főtéri híd lábánál – látható egy magánszemély által adományozott, a Városvédő és Szépítő Egyesület közreműködésével ide került bronz mellszobor (képünkön)

/Készült id. Somlyai Gábor: Emlék irat Békés városának a legelső megüledésétől kezdve az 1893-ik esztendő végéig című, 1894-ben Békésen kiadott könyve nyomán/

Keresztesné Molnár Andrea versei

ÉLETEM ÉRTELME

Én vagyok az árnyéka,
nap fényének játéka;
én mászok a fára, falra,
én lépek a pocsolóba;
én kerülök az utcára,
ha a kaput bezárta.

Nem vágyódom távolra,
hozzá vagyok álmodva;
őt kímélve töretlen
élem le az életem.

S ha kisüt a nap fölöttem
eltűnök én örökre
– ŐBENNE.

OLY JÓ LÁTNI TÉGED!

Belépsz az ajtón, s
még nem is sejted
miért,
de teljes lelkemmel
átölellek téged, s nézlek,
azért
(nézd mily halvány fénnel,
mégis nagy igénnyel),
mert elég nekem, ki művészelkű,
s kicsit megért engem:
hogyan szenvedem az életem
(pedig sokkal,
sokkal több kell nekem,
az ő élete teljes,
többre nem kérhetem,
s mégis);
ha szívedben ajtót nyitasz
rád borítom szeretetemet.
(Kis pillangóim! Segítetek
máshová terelnem eszem!)

SZERELEM?

Csak rá gondolok belső forrássággal,
mely nem éri el arcomat,
bent ég állandó parázssal,
szívem, agyam telve rá gondolással.

VIGYEN A RAJZ!

Vigyen az értéke,
vigyen a szépsége,
vigyen a mélybe
majd fel az égbe!

Vigyen a tánca,
piruló bája,
a tiszta erénybe,
az ártatlan szépbe!

Vigyen a merészsége,
titkos szenvedélye,
vigyen az éjbe,
bele a kéjbe!

Vigyen a hulláma,
fájó sóhajtása,
kék áradata,
tűz gondolata!

Vigyen a jókedve,
lüktető ereje,
lángoló szerelme:
éltető rejtelm!

Vigyen a bűgása,
fény-melódiája,
arcodat fordítsa
vagyódó hívása!

Vigyen a kétsége,
sejtelmes másága,
engedd a szívedet
eleven húsába;
szikrázó szemedet,
igazi valódat,
bimbózó lelkedet
engedd, hogy kíváltsa
a RAJZ!

Hagyd magad!
(No, megérte?)

IDŐTOLVAJ VONATSÓHAJ

Rima Hajnalkának

(A tudattalan élet elszalasztja a percet?)

Vonatról csorduló életenergia -
az idő részvétlen megmutatja,
hogy mennyire voltál önmagadnak fontos,
mennyire vagy a „nagy jelen”-ben hasznos.
Mikor másoktól kértél segítséget,
csak az önmagába forduló lélek,
ő volt közeledben; látod,
önmagad építéd várad, tornyod.

Ne hagyd azt újra összeomlani,
mit keservvel tudtál csak felépíteni!

A vonat ringató mozgása,
monoton zúgása elbágyaszt.
Nem kell neked e sablonélet,
húzd meg a vészféket!
Vágyakozz a titokba,
hagyd, hogy hívjon suttozva.
Beleolvadsz majd a rétbé,
vadvirágos szép mesébe,
álomvilág fenyvesébe:
megtört lélek - menedékbe.
Segítsd lelked Rózsavirág,
kiáltsa ki mély fájdalmát.
Kérdésed, mi várhat reád?
Csak az élet, ébredj fel hát!

Ne félj kicsim, vigyázok rád.
Zúgó patakok mélyében ott vagyok,
suhogó - bűgő hegyek közt szaladok,
szürke felhők cseppjében maradok,
szemedből születő könnyekbe olvadok,
ha nem is láatsz.

Még csak rózsaszín hajnal van,
az élet megunhatatlan.

Hogyan éld meg életedet?
Légy tudatos tudattalan.

Gyerekkoldalak

Pótold a kipotyogott betűket.

OBA E T

O_V_S

Ö Ü E

BA LAN Á

V_ZSZ_R_L

ERVE Ö

GIANNI RODARI

A MESTERSÉGEK SZÍNEI

Jól tudom, a mesterségek színe sok: fehérek a péksegédek, inasok, korán kelnek, madaraknál korábban, fehérednek a nullásliszt porában. Feketék a kéményseprők egész nap, kelmefestők szivárványszínt hordanak, gyárban a sok esztergályos, lakatos kék zubbonya, kék nadrágja olajos, tenyerük meg korom, rozsda lepi be. De aki csak sétafikál, naplopó, henyé, kisujját se piszkítja be, meglehet, mestersége mégis a legszennesebb.

Beszélgessetek el a versben felsorolt mesterségekről. Az utolsó sorok kire utalnak?

Írd ide, te mi szeretnél lenni:

Hedves !

A mi -ban mindenki

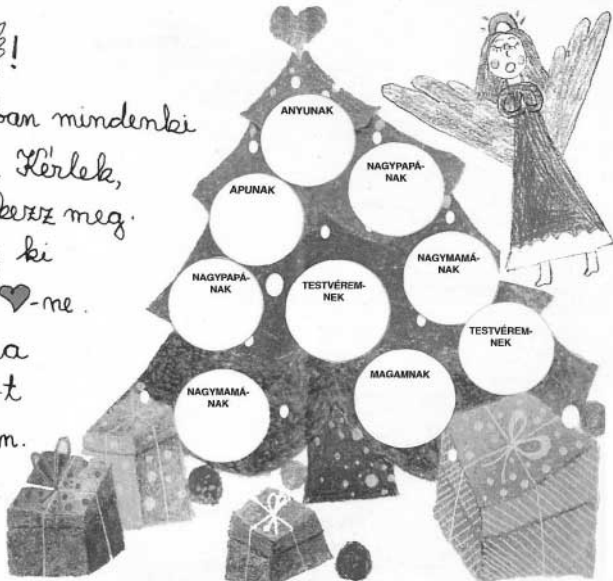
nagyon jó volt. Kérlek, senkielő se feledkezz meg.

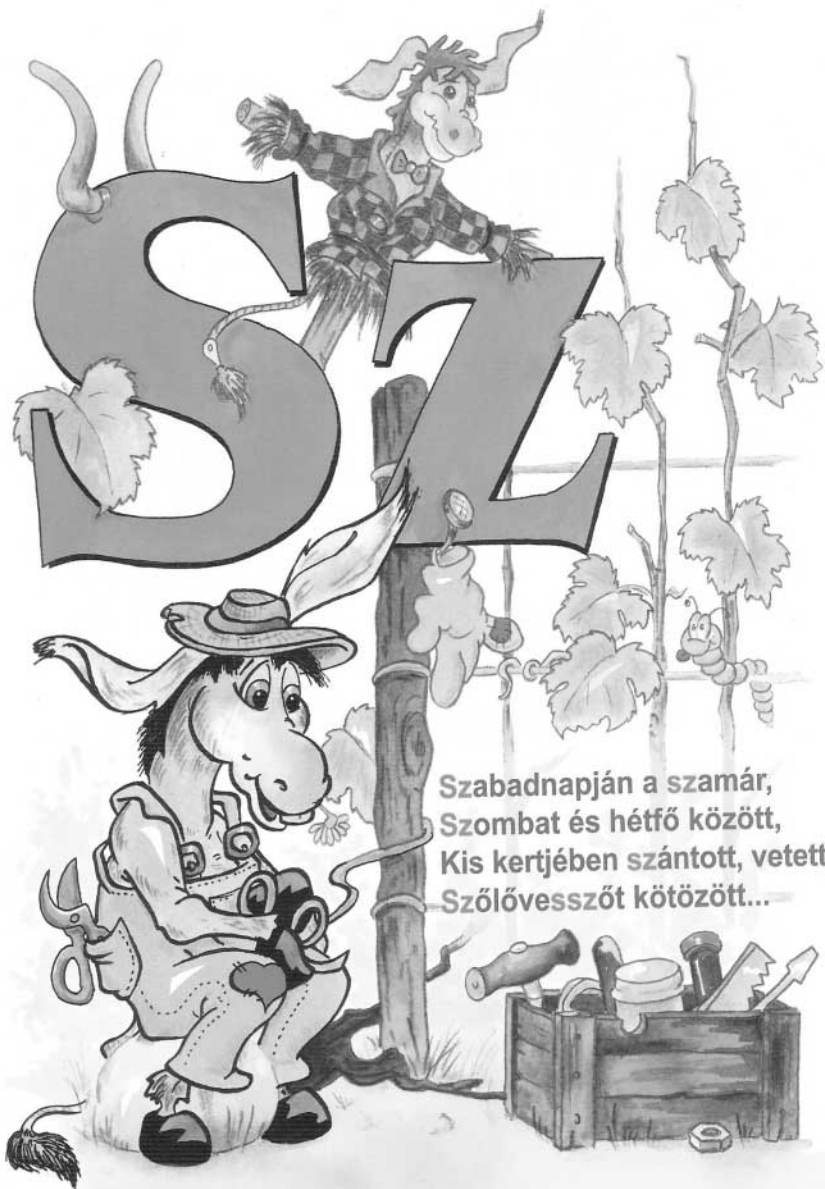
Íde -em, hogy ki milyen -ot -me.

-táromra már csak 5 -t kell fel--anom.

Nagyon -lak!

(én)

Szabadnapján a szamár,
Szombat és hétfő között,
Kis kertjében szántott, vetett,
Szőlővesszőt kötözött...

(fűrés**z**, kesz**ty**ű, madá**ri**esz**t**ő, **sz**almakalap, **sz**arv, **sz**áz**sz**or**sz**ép...)

Találós kérdések gyerekeknek

1. Egy kis házban öt kis szoba sorakozik szépen, öt kis ember bújik oda melegedni télen.
2. Se oldala, se fenéke, mégis megáll a víz benne.
3. Melyik út nem porzik sose?
4. Szádba teszed, mégsem eszed, mi az?
5. Milyen fa van legtöbb a vásárban?
6. Fúr-farag, de mégsem ács, kopog, mint a kalapács, Fák orvosa, doktora, erdőben az otthona.
7. Édesanyád gyermeke, de neked nem testvéred, ki az?
8. Két kezemmel füled fogom, s ott csücsülök az orrodon.
9. Melyik karó véd a hideg ellen?
10. Csak becsukott szemmel láthatjuk, mi az?
11. Kertben élek, illatozom, én vagyok a szépek szépe, Aki letép, jól vigyázzon, tövis karcot tenyerébe!
12. Fent lakom az égen, melegít a fényem, sugárból van bajszom, este van, ha alszom.
13. Se hárfája, se gitárja, mégis szól a muzsikája. Mi az?
14. Vadonatúj, mégis lyukas, ha megfoltozzák, semmit sem ér.
15. Nyári réten virulok én a búzatáblában, Szellő ringat, hajladozom piros szoknyácskámban.

15. Pipacs
14. Szita
13. Tücsök
12. A Nap
11. Rózsa

10. Alom
9. A takaró
8. Szemüveg
7. Te magad
6. Harkály

5. Kofa
4. Kandál
3. Tejút
2. Felbő
1. Kesztyű

Megoldások:

Békési KELTETŐ

Üzem

Lakossági vásárlókat és termelőket
egyaránt kiszolgálunk!

Havi 130 000 darabos kapacitás!

Garantált vakcinázás!

**Békés egyetlen, engedéllyel
rendelkező, hivatalos keltető üzeme!**

Folyamatosan ellenőrzött minőség!

Februártól októberig folyamatosan!

Húshibridek:

- Ross 308
- Hubard Flex
- Shaver Redbro
- Master Gris

Kettős hasznosításúak:

- Farm
- Farm Master
- Farm Color
- Avicolor

Tóth Szabolcs
baromfikellető
20/918-96-47
toth.szabolcs@t-online.hu

Tóthné Liszkai Anita
agrármérnök
baromfikellető
70/339-79-83
tothne.anita@freemail.hu

**Békés,
Babilon sor 45.**

Családért Alapítvány

Tisztelt Adózó!

Adója egy százalékával segítheti a
Békési Újságot kiadó
Családért Alapítványt!
Adószám: 18376287-1-04

„Úgy érezzük, hogy az, amit teszünk, csak csepp
a tengerben, anélkül a csepp nélkül azonban
sekélyebb volna a tenger.”

FA KLUCKKÓ

Fajátékok • készségfejlesztő játékok
társasjátékok • puzzle-k
tanulást segítő füzetek
• címeres magyar zászlók
többféle méretben

Békés, Piac tér 3.

Nyitva tartás:
hétfőtől péntekig 8-17 óráig
szombaton 8-12 óráig

**Folyamatosan
újuló árukészlet!**

TORONY RÁDIÓ BÉKÉS FM 94,4 Mhz

Egy nyugodt hang a viharsarokban.

ТОНОВ РАДИО

Tel.: 66/414-944

Sms: 20/357-4880

E-mail: toronyradio@bekesnet.hu

**Wolf Német Minőségi
Használtáruház**

Német használt, minőségi
bútorok, lakberendezési tár-
gyak, konyhai és háztartási
felszerelés, szórakoztató
technika, kerti és barkács
kisgép óriási választékban.

Minden héten új áru!

Békés, Csabai u 11.

– a patika mellett

Telefon: 30/262-53-30

www.wolfhasznaltaru.atw.hu

Békés

MATRIX

Békés Internetes Közösségi Oldala!

www.bekesmatrix.atw.hu

Info line: 20/9-351-683

IP & Petya Team

(István Péter és Vad Péter)

R-VIDEO

R- video Stúdió - Békés város televíziója

Minden vasárnap magazinműsorral
várja a város kábeltelevízió nézőit

A program: 17:45-től szezonban kézilabda-mérkőzés,
19:00-tól magazinműsor, a város életével foglalkozó képes beszámoló.
A rendelkezésre álló archívumunkból kérésre másolatot készítünk.

**Vállaljuk esküvők, lakodalmak és családi rendezvények
eseményrögzítését DVD minőségben.**

Ezenkívül régi felvételek DVD-re írását, celluloid filmek átírását, amerikai
NTSC felvételek konvertálását, illetve sokszorosítást is vállaljuk.

**Bármilyen képi hordozóról - bármilyen formátumba áttesszük
felvételeit!**

R-video Stúdió - A békési televízió

Rácz Attila stúdióvezető, főszerkesztő 06-30/93-87-487

Juhos Bútor Békés

*Fenyő bútorok gyártása
kiváló minőségben
eredeti borovi fenyő
alapanyagból.*

5630 Békés, Cseresznye u. 15.

Telefon: 66/414-024

Telefax: 66/416-536

Mobil: 70/941-40-24

Ifj. Juhos Balázs: 20/979-39-10

Id. Juhos Balázs: 20/448-57-60

Szekeres Sándor: 20/473-68-66

www.juhosbutor.hu

Ndikő Ajándékbolt

Ajándéktárgyak, üveg, kristály,
porcelán, kerámia tárgyak és konyhai
eszközök, evőeszközök, étkezészetek,
komplett családi garnitúrák,
dekorációs anyagok és tárgyak.

Békés, Rákóczi u. 1.

Díszcsomagolást vállalunk!

Biztos tudás – barátságos ár 2006-ban is vezessen a 10 éves Rutinnál! Rutin Autós Iskola Békés

Balikó György

Tel.: 06 (20) 980-8097

Pogoszov Miklós

Tel.: 06 (20) 312-3596

Jelentkezni lehet M, A1, AK,

A és B kategóriákra

**Miért érdemes a Rutinnál
megszerezni a jogosítványt?**

Nálunk szabadon választhatasz oktatót, diákoknak 50% kedvezményt adunk az elméleti oktatás díjából, ingyen biztosítjuk a tankönyvet, tesztkönyvet, tesztlapokat.

**Részletfizetési lehetőség
biztosított!**

DIGI
DIGITAL TV

37 CSATORNA AZ
ALAPCSOMAGBAN,
VALAMINT
HBO, HBO2 ÉS CINEMAX

HIVATALOS FORGALMAZÓ:

ELECTRIC
Áruház

BELÉPÉSI DÍJ NÉLKÜL!!!

0 Ft HAVIDÍJ
EGY ÉVEN ÁT!

Címünk:

5630 Békés

Rákóczi út 1/1

Tel.: (66) 411-650

Békési Pálinka Rt.
5630 Békés,
Gőzmalom sor 12.
Tel./fax: (66) 411-580

www.bekesipalinka.hu

E-mail: bekesszesz@bekesnet.hu

Termékeinket megvásárolhatják ital kis- és nagykereskedésünkben, ahol a több mint 30 féle saját gyümölcspálinka mellett még sört, bort, üdítőt, ásványvizet, egyéb szeszes-italokat, valamint ajándékozáásra díszdobozos termékeket is nagy választékban talál.

Cím:

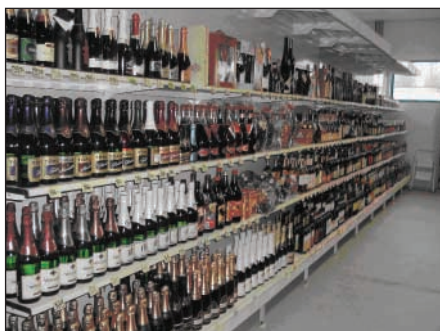
5630 Békés,
Szent Pál sor 3.

(Barta udvar)

Tel./fax:
(66) 411-336

Nyitva tartás:

hétfőtől-péntekig 8-16 óráig,
szombaton 8-12 óráig

ESZTÉTIKA SZÉPSÉGSTÚDIÓ

PEDIKÚR, MANIKÚR, MŰKÖRÖM

Nyeste Klára 70/256-53-09

Japán manikűr, regeneráló kéz és lábmasszázs, különleges köröm díszítések és lakkozások, tyükszemek, benőtt körömök szakszerű kezelése, lábköröm díszítése, körömpépítés hipoallergén anyagokkal

KOZMETIKUS

Molnárné Kis Mária

20/932-07-12

Professionális arckezelés
Ilszi szépitőfűvek termékeivel,
gyantázás, alkalmi és menyasszony
smink készítése,
ultrahangos arckezelés

Békés, Széchenyi tér 11.

VELO SHOP KERÉKPÁRSZAKÜZLET ÉS SZERVIZ

Békés, Szabó Dezső u. 28.

Tel.: 411-380

Mountain, BMX, Holland női kosaras,
hagyományos, cruiser és gyermek
kerékpárok óriási választékban

Elektromos kerékpárok

Kerékpárszerviz, garanciális
és bármilyen típusú kerékpárok javítása
rövid határidővel

**Tűzoltó készülékek forgalmazása,
felújítása és töltése**

**Nyitva: hétfőtől péntekig 8-12 és 14-18,
szombaton 8 és 12 óra között**

Zsinóros Községi Művelődési Ház

Alkoholtól, drog és füstmentes hely!
5630 Békés, Ady Endre u. 1.

Nyitva tartás: vasárnaptól csütörtökig 10-22 óráig, pénteken és szombaton 10-23 óráig

SZOLGÁLTATÁSOK, PROGRAMOK

MUFTI

Tanácsadás, állásajánlatok, önéletrajzírás, képzések, személyiségfejlesztő tréningek, Internetes állás-keresés

INTERNET

Zsinóros klubkártyával ingyenesen igénybe vehető szolgáltatás az emeleti galérián

GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI PROGRAMOK

Zsinóros gyermekhetek, gitárklub, kézműves foglalkozások

KULTURÁLIS PROGRAMOK

Író-olvasó találkozók, amatőr festők kiállításai, koncertek, ismeretterjesztő előadások

ÉTTEREM ÉS PIZZÉRIA

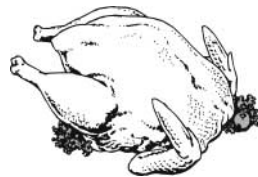
Menü rendszeres étkeztetés, party service, esküvők, bankettek, osztálytalálkozók, és egyéb rendezvények lebonyolítása

Adója 1%-ával hozzájárulhat a Mégis van Remény Egyesület céljainak megvalósításához!
Adószám: 19231550-2-04

Konyhai fortélyok

Tegyünk néhány szem nyers rizst a sószóro aljára, és így töltjük fel sóval. Ezzel megakadályozzuk, hogy a nedvességtől összeálljon a só így aztán könnyebben szórhatjuk.

Szép sült lesz a csirke a keveréktől: fehérbor, gyömbér, őrölt bors, méz. Ezeket összekeverjük és meglocsoljuk vele a csirkét.

A reszelt burgonya nem barnul meg, ha egy kanál aludttej keverünk bele.

Borral készülő ételt sose készítsünk alumínium edényben, mert az íze és a színe is megváltozik.

Az erősen sózott sonka elveszti sós ízét, ha egy éjszakán át előzőleg felforralt hideg tejben áztatjuk.

Az ütődött vagy sérült cékla főzés közben veszít színéből és ízéből is. Ezt megakadályozhatjuk, ha a sérülés helyét sóval alaposan bedörzsöljük főzés előtt.

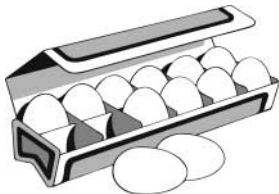
A hagyma szaga (és a hal szaga is!) elillan a kezünkről, ha nedves sóval mossuk meg.

Gyorsabban puhul meg a hús, ha sótlanul főzzük, és csak akkor sózzuk meg, amikor már majdnem kész.

Ha bármit sütünk alufóliában, ügyeljünk arra, hogy ne legyen túl szoros, mert a meleg levegő szétfeszítheti.

Ha a méz megkristályosodott, akkor langyos vízben (maximum 40 fokon) olvasszuk fel. Így nem veszíti el értékes alkotó elemeit. Melegítés közben sűrűn kevergessük.

A szeptember végi, valóban friss tojás karácsonyig is eláll minden konzerválás nélkül. Csak annyi a dolgunk, hogy hetente fordítsuk át a tojásokat a tojásrekeszekben. Nem túl hideg élelőkamrában tároljuk.

A kenyeres zacskóba tegyük egy szelet zellert, a kenyér tovább megőrzi frissességét.

Forró sült gesztenyét készíthetünk otthon is. A lapos végén kell bevágni, száraz tepsiben, langyos sütőben hamar megsül.

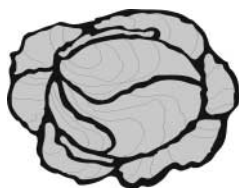
Tegyük egy kis vaját a sárgarépa főzővizébe, úgy könnyebben megpuhul, és az íze is jobb lesz.

A fokhagymagerezdeket hámozatlanul főzzük az ételbe, az érzékenyebb gyomrúak is panasz nélkül fogyaszthatják.

Több lesz a rántotta, ha a tojásfehérjét habnak felferjük.

A virsli nem pukkad ki, ha nem vízben, hanem gőzben főzzük. A fazekat félig töltjük vízzel, és ha forr, a fazék száján keresztbe teszünk egy főzőkanalat. Ráakasztva a virsliket, vigyázva, hogy a vízbe ne érjenek.

A káposzta nem tartozik a könnyen emészthető ételek közé. Elkerülhetjük a kellemetlen utóhatást, ha a káposztaleveleket először néhány percig forraljuk, majd a vizet leöntjük róla.

Gyakran készítünk olyan ételeket amelyekbe a megfelelő ízhatás érdekében szemes borsot, babérlevelet, fokhagymát teszünk, s ezeket a tálalás előtt ki kell „halásznunk”. Ezt könnyen megoldhatjuk, ha a szükséges fűszereket teafőzőtojásba vagy túllzacskóba tesszük, és a főzés végén csak kiemeljük az ételből.

Ismét puhává varázsolhatjuk a sajtot, ha íróba áztatjuk. Tejet is használhatunk, de tegyük bele egy kevés szódadikarbónát.

Az egész, ép citromokat jól záródó üvegbe tegyük, melyet előzőleg megtöltöttünk vízzel, így tároljuk a hűtőszekrényben. A citrom sokkal lédúsabb lesz.

Omlettet zsír nélkül is süthetünk. Két-három evőkanál tejet forraljunk fel a palacsintasütőben, majd a jól felkevert, megsózott tojásokat öntsük bele. Keverés nélkül süssük meg!

Ha a szárazkolbászt hideg vízzel lemossuk, könnyebben lejön a héja.

A húsdarálót könnyen kitisztíthatjuk, ha a hús után egy száraz zsemlet darálunk le rajta.

A fémdobozban tárolt sütemény friss marad, ha mellé teszünk egy fél almát.

Mihalik Mátyásné gyűjteményéből

Apáti-Nagy Lajos: Felhőtörő

Az élővízi vidrák

*...tegyünk együtt azért, hogy a vidrák szebb jövő elé nézhessenek...
– Teremtsünk egy jobb jövőt a békési vidrák számára! –*

Sajnos napjainkban egyre több veszélyeztető tényező fenyegeti a vidrákat (*Lutra lutra*) is. Ebből az ismertetőből megismerhetjük a vidrák életmódját, ugyanis nagyon sokan nem ismerik. Amint a címből is jól kivehető, az „élővízi” kifejezés a Békés városon keresztül folyó Élővíz-csatornáról kapta nevét.

A csatorna 1857 után szárazon maradt. Először a Malom-csatornával kötötték össze, de a gyulai duzzasztómű megépítésének idejétől már közvetlenül a Fehér-Körösből kapja az „élő vizet”. Ettől kezdve örökké hálás lehet a város a csatornának, hogy ilyen sok szép természeti értékkel dicsekedhet.

Futkározó vidrák (*Lutra lutra*)

Az egyéb, kevésbé zavart szakaszain rendkívül változatos állat- és növényvilág figyelhető meg. Ritkábbnál ritkább madaraknak, kétlétűeknek, növényeknek, stb. nyújt kedvező élőhelyet bizonyos időszakokban. A város központjában lévő szakaszán

észrevehető, hogy mennyire szegényes közvetlenül a vízpart és a vízfelület növényvilágban. Csak néhol lehet megfigyelni kisebb foltokban nádat, sást és egyéb vízínövényeket. Azonban ámulatba ejtik az embereket az öreg fűzfák, ahogy a vízfelszínre nyúlnak, szinte mesélni tudnának a csatorna történetéről. Állatvilágban is igen szegényes ez a rész, legfőképpen tőkés récéket (*Anas platyrhynchos*) figyelhetünk meg bármely időszakban.

Am, ha minél jobban elhagyjuk a város belsejét, és a Malomvégesi kertek felé vesszük az irányt – ahol zavartalanabb környezetet figyelhetünk meg –, úgy ezzel párhuzamosan egyre változatosabbá válik a csatorna élővilága. A gyulai közútnál lévő szakaszán már rá sem lehet ismerni, ugyanis a fűzfák – amelyek helyenként a vízre dőlnek –, a kőrisfák, a sűrű nádas és maga a környezete vadvízi birodalommá alakít mindent. A látvány olyan, mintha egy dzsungel alakult volna ki. Mindent befut a komló, a parti szőlő, zöldellik az egész csatorna környezete.

Ez a rész annyira jó adottságokkal rendelkezik, hogy megtalálható az oly rejtett életmódú, a házi macskánál valamivel nagyobb vidra (*Lutra lutra*) is. Teste henger alakú, karcsú. Háta sötétbarna, a hasa világosbarna. Farka töve vaskos, vége felé elhegyesedő. Fülei igen kicsik, alig látszódnak ki. Súlya 5-16 kg. Eszmei értéke: 500.000 forint. Fokozottan védett. Sajnos az elmúlt évtizedekben európai elterjedési területének nagy részén erősen megfogyatkozott.

Az elmúlt évek országos állományfelmérései alapján megállapítható, hogy Európa egyik legstabilabb vidrapopulációja Magyarországon él!

Városunkban bármely időszakban megfigyelhetők. A csatorna bizonyos szakaszain rendszeresen előfordulnak vándorló példányok. Azonban megfigyelhetők olyanok is, amelyek kifejezetten kedvelik a csatorna bizonyos részeit és ott élnek. Néha igen nagy territóriumot ural, ugyanis ahogy az időszakok váltakoznak, és ahogy változik a halállomány is a csatornában, így egyes időszakokban rákényszerül a vándorlásra, vagy pedig nagyobb területet jár be halak után rendszeresen. Nagyon sűrűn változik a territóriumának a nagysága, ez legfőképpen bizonyos környezeti tényezők hatására alakul ki.

Veszélyt szimatoló példány

A vidra nagyon fontos szerepet tölt be, ugyanis elfogyasztja az elpusztult állati tetemeiket, amelyek a csatornát szennyezik. Időszakonként ismeretlenek elpusztult csirkéket, libákat, sőt még sertést is beledobnak a csatornába.

Számos esetben a saját szememmel láttam, amint a vidrák elfogyasztják ezeket az „ingyen kosztokat” is.

A nyári időszakban már az alkonyati órákban meg lehet figyelni a csatorna egyéb zavartalan szakaszain. Ha ilyen helyeken sétálunk, akkor arra lehetünk figyelmesek, hogy nagyon hullámzik a vízfelszín. Ilyenkor próbál felmerészkedni a víz alól, tájékozódik, hogy teljes biztonságban van-e. Ha igen, akkor kidugja a kis fejét a vízből, és megkezdzi a leginkább éjszakai rejtett életmódját. Vannak annyira zavartalan helyek, ahol a vidra fényes nappal is szokott vadászni. Tápláléka: legfőképpen halak és (pl. kárász, törpeharcsa és más egyéb kishalak) kagylók. Ha valaki a horgász-helyeken talált már halcsontvázat, kárászfejet és kisebb kiemelkedésen lévő ürüléket, vagy az iszapban lábnyomokat, akkor az a vidra jelenlétére

Vidracsalád

utal. Ugyanis a nagyobb halakat a vízparton fogyasztja el. Hangja jellegzetes füttyentgetés, amelyet veszjelzésre, és bizonyos helyzetekben igen sűrűn hallat. Egész éjszaka aktívan vadászat. Ahogy hajnalodik, úgy fokozatosan visszatér a nappali rejteke közelébe. Ha veszélyt érez, csap egyet a farkával és hirtelen, egy pillantás alatt lebukik a víz alá és már csak a hullámzó víztük-röt látjuk. Ha elmúlt a veszély, akkor feljön a vízfelszínre, és

tovább vadászat, de előfordul az is, amikor a víz alatt úszik tovább és egy rejtettebb helyen bukkan fel. A mélyben 5 percen át képes lent maradni levegővétel nélkül. A csatornán gyakran lehet látni játszadozó vidrákat. A nyári időszakban általában 5-6 km-es a territórium. Az őszi-téli időszakban teljesen megváltozik az életmódja, ezáltal akár 11-12 km-es területet képes uralni, ugyanis ezek az időszakok a legkedvezőtlenebbek a számára. Ahogy csökkenő tendenciát mutat a halállomány, úgy változik a territóriumának a nagysága. Nagyon gyakori eset, hogy a csabai szakaszok felé figyelhetjük meg, amint táplálék után kutat. Óriási, az ember el sem hiszi, hogy milyen nagy szakaszokat képes bejárni a csatornán.

Sokszor lehet csapatosan látni vidrákat, leginkább a téli időszakban. Ezek inkább „összeverődött” hímekből, vagy nőstényekből álló csapatok. Ilyenkor nem annyira agresszívek egymással szemben, ugyanis rákényszerülnek arra, hogy együtt vadásszanak. A vidrák számára a legkritikusabb időszak a tél (mint már kiderült a fentiekből).

Amikor keményebb teleken teljesen befagy a csatorna felszíne, akkor rákényszerülnek arra, hogy a parton vagy a nádasban keressenek maguknak élelmet. Ilyenkor egy kicsit távolabb merészkednek a csatornától és az elhullott állati tetemekre is rávetemednek. Ebben az időszakban a legkönnyebb megfigyelni az életmódjukat.

A tavaszi időszakban általában mindig visszatérnek a nyári szállásukhoz, ugyanis a kishalak számára kedvezővé válik a csatorna ahhoz, hogy ismét visszatérjenek. A vidrák számára a legkedvezőbb időszak ez. Az életmódjukat a nagyon csapadékos és tikkasztóan száraz időjárás sem befolyásolja. A város lakóinak többsége már látott az Élővíz-csatornában vidrákat.

Vidrapárt csak a párosodási időszakban láthatunk, csak a nászidőszakban vannak együtt, amely 1-2 hétig tart. Az év bármely szakában lehet párosodási hajlamuk. A 2003-as évben 3 kölyökvidrát lehetett megfigyelni az alkonyati órákban a Malom úti hídnál. A 2004-es évben két kicsi füttyentgetett a csatornában, amelyeket legfőképpen a Malomvégesi kertereszek felé lehetett látni. Az utóbbi években mindig egy bizonyos nősténytől valók a csatornán megfigyelt kölykök. Tehát évről évre változik tartózkodási helyük, amikor kicsinyeik is vannak. A kicsik sűrűn füttyentgetnek anyjuknak.

Há a vidrának kicsinyei vannak, akkor nappal is megfigyelhetők, amint hancúroznak a kölykök a vízben, vagy a nádasban. A kölykök mihelyt a vízbe merészkednek, az elején még félnek a mély víztől, éppen ezért az anya egy perce sem hagyja magukra őket. Ezáltal sokkal közelebről lehet megfigyelni őket. Az anya nyomban figyelmezteti a kicsiket, mihelyt embert szimatol. A kicsinyek az anyjuktól igen gyorsan tanulnak. Amikor annak a bizonyos nősténynek kicsinyei vannak, akkor a piactéri szakasztól a csabai szakaszig képes élelem után elvándorolni, ugyanis a kicsik állandóan éhesek, éppen ezért az anyának nagy területet kell végigúsznia, míg elegendő táplálékot talál. Azonban mihelyt elérik a két hónapos kort a kölykök, akkor együtt jár a család vadászni. A kicsik nagyon kíváncsiak, mindent bejárnak. Betörnek a sűrű nádasokba, nagy zajt csapnak, füttyentgetnek, nem csak a testvéreikkel játszanak, hanem még a megfogott kishallal is. Mindent megvizsgálják, ami az útjukba kerül. Az anyának nagy fejtörést okoz, amikor a ját-

A vidra fő tápláléka a hal

szadozó kicsik elzavarják a körülöttük lévő összes kishalat. A kicsik 8-12 hónapig maradnak az anyjukkal együtt, majd szétoszlik a család.

A téli időszakban sokat segíthetünk, ha kisebb halakkal, vagy nyers húsdarabokkal etetjük őket, amelyet a befagyott víz szélére dobva szívesen elfogyasztanak. Sajnos a vidrákon is érezhető az urbanizálódás bizonyos foka, ugyanis néha túlságosan bemerészkednek a városba. Alkalmazkodó képességét tekintve tud még új „dolgokat” mutatni a jövőben.

Az Élővíz-csatorna vetekedik a nála jóval nagyobb Kettős-Körössel is az élővilág gazdagságát tekintve. Sajnos, néha igen sokat szenvednek a vidrák. Legfőképpen a csatornaszennyezések miatt, amely egyre sűrűbben előfordul. A csatornaszennyezés hat ki legnagyobb mértékben az egész élővilágára. Sajnos, ahogy a szennyezés bekövetkezik, úgy ezzel párhuzamosan eltűnnek a kishalak és a vidráknak újabb és újabb területeket kell bejárniuk.

Világszerte is, éppen a vizek szennyezése miatt, csökkenő az állományuk. Sajnos volt olyan eset is, amikor elhagyták a vidrák a csatornát, mert annyira szegényes volt halban. A Malomvégesi kertben élők, akik a csatorna mellett laknak, közvetlenül a téli időszakban pa-

naszkodnak a legtöbbet, ugyanis az udvarukban található baromfikból, leginkább házi kacsából néhányat elkaptak a vidrák. Ilyen eset legutóbb az előző évben fordult elő és sajnos vidrára utaló nyomokat találtak.

Azzal fenyegetőztek, és fenyegetőznek a mai napig is, hogy lelövik őket, így megoldódik a probléma. Sajnos, még páran próbálkoztak ezzel a módszerrel, de szerencsére nem sikerült. A horgászok kiváltképp nem kedvelik őket, ugyanis elzavarják a halakat. Volt olyan eset, hogy az éjszakai horgászat közben a vízben lévő szák oldalát kirágták, és kiszedték belőle a kifogott halakat. Néha igen rafináltak tudnak lenni. Sokan azért akarják megfogni, mert a prémje értékes.

A mezőberényi útnál egy elgázolt példányt is meg lehetett figyelni. Legnagyobb veszélyeztető tényező maga az „ember”.

Jól látszik, hogy mennyire kedvezőtlen a vidra helyzete. Sajnos nagyon sokan csak a negatív oldalát ismerik ezeknek a kis kedves szőrmés vízi emlősöknek. Igaz, hogy rengeteg halat zsákmányol, de nem befolyásolja oly nagymértékben a csatorna halállományát. Ahol vidra telepszik meg, az egészséges ökológiai állapotokra utal. Városunk ebből a szempontból is igen szerencsés. Ha mindenki legalább egy pozitív tulajdonságát megismerné, akkor mindjárt jobb irányba fordulna a jövője. Sajnos még ma is nagyon sok helyen üldözik, lövik, legfőképpen halastavakon, horgásztavakon. Képzeljük el, ha nem lennének a csatornában vidrák! Ha nem ennék meg a különböző állati tetemeket, akkor „fertő” lenne a csatorna. Ennek a kisállatnak pedig sokkal több a jó tulajdonsága, mint a rossz. A város lakóin múlik a sorsa és a jövője. Becsüljük meg azt, amink van. Sok város örülne annak, ha ilyen természeti adottságokkal rendelkezne, mint Békés. Tegyük azért, hogy a vidrák szebb jövő elé nézhessenek!

Durkó Krisztián: Mézgyűjtés
A „Virágos Békés” címmel kiírt fotópályázatra érkezett pályamunka

Félresikerült mondatok

Salvador Dali:

Hál' istennek, még mindig ateista vagyok.

Woody Allen:

Nem mintha félnék a haláltól, csak éppen nem akarok ott lenni, mikor jön.

Samuel Goldwin:

1. Ne kímélj semmi költséget, hogy mindent a legtakarékosabban oldhass meg!
2. Mondd meg annak a színésznek, hogy több életet vigyen a haldoklásába!
3. Nem bánom, ha a filmjeim csak egy cent hasznot hajtanak. Csupán azt akarom, hogy minden ember nézze meg őket Amerikában.
4. Míg élek, nem akarom megírni az önéletrajzomat.
5. Vígjátékainkon nem csak úgy nevetni.

Rádióbemondó:

Most lejátszunk néhányat a nagy zeneszerzőnek a halála előtt komponált műveiből.

Tévéműsor:

A ma esti beszélgetés tárgya, hogyan éljük túl a gyilkosságot.

Szállodai prospektus:

A magányt kereső emberek a világ minden tájáról sereglenek hozzánk.

Kiképzőtiszt:

Az a jó stratégia, ha nem hagyjuk, hogy az ellenség megtudja, hogy elfogyott a lőszerünk, csak egyszerűen tüzelünk tovább.

Újságcikk:

1. A Harvard Egyetem kutatóorvosai nem értették miért betegíti meg a szacharin a patkányokat, és miért nem az embereket. Végül arra a következtetésre jutottak, egyszerűen azért, mert a patkányok különböznek az emberektől.
2. Ha Martin Luther King élne, forogna a sírjában.
3. Az Egyesült Államok az első katonai hatalom a világon. Senki sem következik utánuk.

-
4. Hála az orvosoknak, minden generáció később hal meg, mint az előző. Ennek bizonyossága, hogy manapság sokkal több nagyszülő él, mint dédszülő.
 5. Ez a legjobb film, amelyben a nagy színész halála előtt szerepelt.

Filozófus:

A különlegesség olyan tulajdonság, amelyik mindenkiben megvan.

Apróhirdetés:

1. Dr. XY a nők és az egyéb betegségek specialistája.
2. Analfabéta? Írjon még ma, ingyen segítünk!

Figyelmeztetés a villanyoszlopon:

A vezetékek érintése tilos és halálos. A szabály megszegői ellen eljárást indítunk.

Fotó: Békési Újság

Utcan hallott mazsolák:

1. Feltétlenül látnod kell „A lát-hatatlan ember”-t.
2. Egyszerűen belehalok, ha senki nem jön el a temetésemre.
3. Azért járok el a barátaim temetésére, hogy ők is eljőjenek az enyémre.
4. Ha kioktattak volna a születtesszabályozás módjairól, nem lennék egy hajadon kisbaba anyja.
5. Azoknak a hazugságoknak, amelyeket be akarsz adni nekem, a fele sem igaz.

Tábla a színház ajtaján:

Ezen a héten a szombati matinét csütörtök helyett kedden tartjuk.

Tábla az új könyvtár ajtaján az avatás napján:

Nyitás miatt zárva.

Gyűjtötte: Juhász János

Békési évfordulók 2007-ben

290 éve, 1717-ben elrendelték a lakosság összeírását Békés megyében.

150 éve, 1857-ben Új Körös-csatorna ásátását kezdték meg (a mai Kettős-Körös medréről van szó). Ugyanebben az évben beindult az első gőzmalom Békésen (a mai pálinkafőző helyén, emlékéét a Gőzmalomsor utca neve őrzí). Szintén ekkor szentelték fel az új katolikus temetőt.

150 éve, 1857. október 11-én felszentelték az új békési temetőben épült kápolnát és a kálváriát. Az ünnepi szentmisére és a szentelésre Békésre érkezett a nagyváradi egyházmegye főpásztora, Fogarassy Mihály püspök. A kápolna építésének és berendezésének teljes költségét id. Jantíyk Mátyás békési földműves, a település vagyonos bírása állta, az építést fia vezetete. A kálvária 13 stációjának felállítására buzgó katolikus hívek adtak jelentős adományokat. A stáció képeit Orlai Petrics Soma (Petőfi Sándor unokatestvére) festette Budapesten. A 150 évvel ezelőtti felszentelési ünnepséget követően Jantíyk Mátyás „gazdag terítékű ebédet adott a pap-ság, az urak és a polgárság, férfiak és nők részére”, egy másik házánál a város 200 legszegényebb lakóját látta vendégül a nagy napon.

100 éve, 1907-ben elkészült a járásbírorság épülete a Kossuth utca 4. szám alatt.

50 éve, 1957-ben elkezdődött az első tömblakás építése (a Vásárszél utca).

40 éve, 1967-ben elkészült a 100 m³-es hidroglobusz (víztartály).

30 éve, 1977-ben megrendezték az első népi építészeti tanácskozást városunkban, a rendezvény kétévencént a mai napig vonzza a szakembereket. Ugyanebben az évben megkezdte működését az első idősek napközije a Jantíyk utcán.

25 éve, 1982-ben befejezte tevékenységét az első gázközmű társulás és üzembe helyezték vezetékrendszerüket Újvárosban.

20 éve, 1987-ben elkészült a Móricz Zsigmond utca – Kossuth utca kerékpárút. Ugyanekkor kezdték az Élővíz-csatorna partfal rendezését.

15 éve, 1992-ben kezdték a Holt-Körös csatornarendszerének burkolását.

/Készült: Ferenczi Sándor helytörténet-kutató adataiból/

Eszperente feladványok

Az eszperente egy olyan nyelvi játék, ahol olyan rokon értelmű szavakat kell mondani a megadott szavak, kifejezések helyett, amelyekben a magánhangzók csak „e” betűk lehetnek. Egyébként az „e” betű a magyar nyelv leggyakrabban használt magánhangzója. Akár egész mondatokat lehet „e” betűs szavakból alkotni kicsit furcsa, tréfás formában. (Eszperente: teljesen e-vel szerkesztett nyelv, melyet egyesek kecskenyelvnek neveznek.) Itt viszont csak az lesz a feladat, hogy mondjuk csupa „e” magánhangzós más szóval a következő kifejezéseket! (Példa: madzag, azaz kendertekercs.) (A válaszok lehetnek ragozott, összetett, régies vagy idegen szavak is.)

1. alszik 2. ámít 3. ámokfutó 4. antialkoholista 5. bátor 6. beleavatkozik 7. bélszín 8. bőbeszédű 9. cserjés 10. dívány 11. elfut 12. faiskola 13. fattyú 14. floppy 15. fontos 16. gonosz 17. hajnalodik 18. házasodik 19. híresztel 20. hitehagyott 21. indulatos 22. induló 23. izgalom 24. kacérkodik 25. kazetta 26. keverék 27. könnyed 28. könyörög 29. köpeny 30. lehangolt 31. maradi 32. mór 33. naiv 34. orvosság 35. összeállít 36. patak 37. patinás 38. piszmozg 39. pogány 40. sejt (ige) 41. száguld 42. szid 43. szófogadó 44. szókimondó 45. ténfereg 46. többször 47. válogat 48. vánszorog 49. viharos 50. zár.

Válaszok:
1. szendereg 2. kecsget 3. eszeveszett 4. szeszellenes 5. rettentőbőrtelen 6. belény-
erl 7. vesépcsenye 8. cserfes, nyeltes 9. berek 10. kervert 11. elszelet 12. csemétkert
13. szerelemgyerekek 14. deléjlenmez 15. elengedhetőbőrtelen 16. embertelen, kegyetlen 17.
dereg 18. egybékél 19. rebesget, terjeszt 20. eretnek 21. vebmens, beves 22. menet-
zene 23. gerjedelem 24. enyereg 25. szelence 26. elegy, egyveleg 27. lezser, fészelen 28.
esdél, esedezik, eseng 29. lebernyeg 30. kedvetlen, elkédvertlenedett, kedveszegett 31.
begyepesdedett 32. szerezsen 33. gyermetes, gyermeked, gyerekes 34. ellenszer 35.
egybeszerkeszt, megszerkeszt 36. csermely 37. veretes 38. pépcesel 39. megkereszteltelen
40. megneszel 41. repeszt 42. letervint 43. engedelmes 44. egyenes 45. csilleng 46.
nemegyszer 47. szemezget 48. kecmereg 49. fergetes 50. retesz.

Egybeszerkesztette: Fez (Vas Zoltán)

A magyar lakosság (benne Békés város lakosainak) egészségkultúrája

Közismert a magyar lakosság rendkívül kedvezőtlen egészségi állapota:

- *egyres megbetegedések, halálokok tekintetében vezető helyet foglalunk el az európai /néhány szempontból a világ/ statisztikában*
- *a születéskor várható élettartam elmarad az EU-s átlagtól*
- *csökken az élve születések száma és nő a halálozások száma*

Fenti helyzeten az egészségkultúra magasabb szintjének elérése javíthat.

A magas színvonalú egészségkultúrának három jellemzője van:

- az egyes embernek személyes felelősséget kell éreznie az egészségmegőrzés szabályainak megismerésére, és kellő elszántsággal kell rendelkeznie a szabályok betartásához,
- időben és indokolt esetben orvoshoz kell fordulni,
- a kapott tanácsok betartásával együttműködési készséget kell tanúsítani.

Az egészségmegőrzés legfontosabb szabálya az egyénre szabott, helyes életmód kialakítása:

Tekintsük egészségünket olyan értéknek, melynek megőrzésére legalább olyan gondot fordítunk, mint pénzen szerzett értékeink őrzésére, illetve őriztetésére!

Egyéni életmódunk vizsgálatánál több kérdésre kell választ adni magunknak:

1. Helyesek-e táplálkozási szokásaim?
2. Rendelkezem-e a mindennapi mozgás igényével? /nem egyenlő a munkahelyi vagy házkörül teendők okozta fáradtsággal/
3. Dohányzom-e?
4. Milyen a „viszonyom” az alkohollal?
5. Nem vagyok-e gyógyszerfüggő? /altató, nyugtató, kábítószer, játékszenvedély-játékautomata, stb/
6. Van-e stressz-kezelési, stressz-tűrő képességem?

Vegyük sorra a kérdéseket és a legfontosabb szabályokat következetesen tartsuk be!

1. Egészséges táplálkozás alapelvei

A naponta elfogyasztandó élelmiszerek arányát egy képzeletben kialakított piramisban a legkönnyebb meghatározni. A piramis alapja a legnagyobb teret alkotja. Ezt töltjük meg teljes kiőrlésű gabonákból készült pékáruval, tésztafélékkel. E fölött van a második legnagyobb tér, melyet zöldséggel és gyümölcscsel érdemes telíteni. A keskenyedő részben fele-fele arányban foglaljanak helyet a tej és tejtermékek, és a húsok, húskészítmények, tojás. A húsok közül a fehér, zsírszegény húsok fogyasztása ajánlott. Kiemelve a tengeri hal fogyasztásának szerepét, mely értékes vitamin tartalma mellett az érlemzesedést gátló, hasznos zsírsav tartalma miatt nagy jelentőségű.

Figyelni kell!!!

- a kevés zsír-fogyasztásra, zsír milyenségére (telített zsírsavak károsak)
- az energia bevitt az életforma energia-szükségletéhez kell igazítani (ülőmunka, nehéz fizikai munka)
- a konyhasó bevitelének minimálisra szorítására (6 g/nap az ideális/
- a cukor fogyasztásának mellőzésére (élelmi anyagok a szükséget tartalmazták)
- kerülni érdemes az alkohol-fogyasztást
- megfelelő mennyiségű folyadékbevitelről gondoskodni kell (2-3 liter/nap)
- az étkezések gyakorisága optimálisan 3x-5x/nap

A helytelen táplálkozás következménye lehet a növekvő számban előforduló szívinfarktus, magasvérnyomás-betegség, a cukorbeteg és a rosszindulatú béldaganatok.

2. Megfelelő mozgás

A civilizáció egyik legnagyobb egészségre káros hatása, hogy az embereket leszoktatja a mozgásról. Az életfenntartásnak nem feltétele a mozgás. A szív-és érrendszeri betegségek számának növekedése, az elhízás gyakorisága, és a mozgásszervi megbetegedések számának emelkedése a mozgásszegénységgel indokolható.

Fontos a napirendbe beiktatni az életkornak és életkörülménynek megfelelő rendszeres mozgást (kerékpározás, séta, stb)

3. Dohányzás

A dohányzás korunk legnagyobb egészségi problémája. A dohányzók életkora 5-8 évvel rövidebb, mint akik soha nem dohányoztak. Jelentős kockázatot jelent a daganatok, szív-érrendszeri betegségek és a légzőszervi megbetegedések kialakulásában. Hazánkban évente mintegy 38 ezer ember hal meg a dohányzással kapcsolatba hozható betegségekben. (Békés lakosainak száma 21 ezer)

Az egy főre eső évi cigaretta számmal a világranglista harmadik helyén állunk. Rendkívül nagy veszélyt jelent, hogy a nők körében emelkedik a dohányzók száma, és a dohányzásra való rászokásnak időpontja egyre fiatalabb korra tevődik. Köztudott, hogy a dohányzó nők között gyakoribb a koraszülés és a kis súllyal született csecsemők száma.

Szükséges a jó példa! Szeretettel, türelemmel segítsük dohányzó családtagjainkat, munkatársainkat a leszokásra, gyermekeinket óvjuk a rászokástól!

4. Az alkohol

Ezen a területen is vezető helyet „vívtunk” ki magunknak. Évente 10 liter abszolút alkoholt fogyasztunk fejenként. Ez évi 20 liter pálinkának felel meg, beleértve a csecsemőkorúakat is.

Rendkívül nagy jelentősége van az italozási szokásainknak a lakosság egészére. A lakosság mintegy 10 százaléka rendszeresen fogyaszt nagy mennyiségű, tömény alkoholt.

Az alkoholizáltak a munkaképes korosztályból kerülnek ki.

A rendszeres alkoholfogyasztás következménye az alkoholos májzsugor kialakulása. Az összes halálozás 4-5 százalékának oka a májzsugor. Szomorú tény, hogy az alkoholos májzsugor 40-50 éves kor között a legmagasabb.

Az alkoholizáló nők arányának növekedése rendkívül kedvezőtlen.

Az alkoholos halálozások számának emelkedése a legmeredekebb.

Gondolkozásra érdemes: alkoholos italokat viszünk ajándékba, lépten-nyomon alkoholt bontunk, iszunk derűre-borúra – a részegyet pedig elítéljük. Sürgős változtatásra van szükségünk – az alkoholizmushoz vezető út elején – legyünk segítők és a visszafordulásban példái embertársainknak!

5. Drogfogyasztás, gyógyszerfüggőségek, egyéb szenvedélybetegségek

Ezzel a problémával szembe kell nézni mindenkinek személyesen. Fel kell tenni a kérdést: miért nem tudok, vagy a családtagom miért nem tud nemet mondani a tiltott szerekre?. Mi hiányzik nekem, mit pótolok, mi hiányzik a gyermekemnek, mi helyett nyúl drogokhoz?

A társadalomnak is jelentős szerepe van a drogkérdés hatékony kezelésében, de a legeredményesebb megelőzés kulcsa a családban van. A szülők értékvilágának, mintaszerepének megléte, ennek mindennapi közvetítése a gyermekeink felé, a legfontosabb szülői feladat.

Lehet a kíváncsiság is motiváló erő, a helytelen önértékelés, vagy egyszerűen valakinek anyagi érdekeltsége is a droghoz nyúlásban. Figyeljünk egymásra!

6. Stressz

Az ember akkor marad egészséges, ha megtanul alkalmazkodni a külvilág terheléseihez. A stresszkezelésre, stressz tűrésre fel nem készült emberek állandó belső feszültségben élnek. Ezen feszültségekből erednek a magas vérnyomás, egyéb pszichoszomatikus betegségek.

Általános vélemény, hogy a magyaroknak különösen rossz a stresszkezelő és tűró képessége.

Meg kell tanulni a terhelésekhez alkalmazkodni, fel kell ismernünk a kompromisszumok jelentőségét.

Ezek tanulásában szintén nagy szerepe van a családnak. Az okos, biztonságot nyújtó szeretet, melyhez követelmények is társulnak, már gyermekkorban helyes irányba terelik a személyiség fejlődését.

Summázva az életmóddal kapcsolatos tanácsainkat:

- a tudatossággal vezetett élet nem enged sodródni bármilyen irányba
- merjük felvenni a harcot az önzést sugalló szellemi fertőzőöttséggel, („válósítsd meg önmagad”, „csak magaddal törődj”, „mert megérdemlem”) mely eláraszt bennünket! Az egyes embert lelki-testi egészségének kia-

Soós Edit fényképe

A „Virágos Békés” címmel kiírt fotópályázatra érkezett pályamunka

Amikor jó magyarnak lenni

Magyarnak lenni! Érdekes és elgondolkodtató felvetés. De ki a magyar? Ennek meghatározása már nem egyszerű. Papír szerint lehet az, akinek magyar az állampolgársága, vagy idegen állampolgárságú, de magyar nemzetiségű szülők gyereke. E két esetben egyszerű a döntés. A harmadik változat már bonyolultabb, nem a fenti szempontok szerint alakul. Idegen nemzetiségű szülők gyereke is mondhatja magáról, hogy ő felmenői származása ellenére magyarnak érzi, vallja magát, gondoljunk Petőfi Sándorra. Így a „magyar” meghatározás sem mindig könnyű, de a mindennapi életben ez talán legfeljebb beszélgetésekkor, ritkán merülhet fel.

Magyarnak lenni! Mit jelent ez a gyakorlatban? Nagyon sok honfitársunknak semmit, talán nem is kerül rá sor, hogy ezzel foglalkozzon: lehet, hogy nem is érdekli ez a kérdés, fel sem merül benne, hogy hová tartozik, meg ugyan hol tartják fontosnak nálunk azt, hogy ki minek tartja magát? Legtöbbször akkor ébred(het) tudatára, hogy magyar, ha előnytelen, kellemetlen sőt veszélyes helyzetbe kerül magyarsága miatt. Mielőtt a címben feltett kérdéssel foglalkoznék, nem maradhat említés nélkül ez a tény sem.

Hogy ilyen helyzet alakulhatott ki, az az 1920-as trianoni diktátumhoz vezethető vissza. Több milliónyi magyar nemzetiségű honfitársunk került idegen, velük szemben ellenséges érzületű államhatalom fennhatósága alá, akik a szóban vagy írásban vállalt ígéreteik ellenére is mindent megtettek, hogy a magyarok ne érezzék jól magukat szülőföldjükön, új államban, ahová akarataik ellenére, megkérdésük nélkül kerültek. A velük szemben alkalmazott korlátozások, megszorítások, iskoláik bezárása, tetteges bánalmazások, nem azt az érzést ébresztették bennük, hogy jó magyarnak lenni, hanem sokuknak menekülni kellett az anyaországba az üldözések és a megélhetési lehetőségek hiánya miatt. A kialakult új politikai helyzet hozta magával azt a tényt, hogy a magyarokban kialakult identitásukkal kapcsolatban az érzés: jó-e vagy rossz magyarnak lenni

Magamról néhány szót, mielőtt megfogalmaznám élményeimet, ami a magyarságtudattal függ össze. Családi indíttatásom is van, ami magyar érzésemet kialakította gyerekkoromban. Anyámat 1919-ben kitették az aradi posta távírdájáról, mivel nem beszélte az államhatalom nyelvét, szüleitől elszakadva Békéscsabára menekült. Apám, aki délvidéki volt, az államfordulat után nem óhajtott szerb katona lenni, ő is Csabára jött a szülői házból. Mindketten abban reménykedtek, hogy a kialakult helyzet nem végleges (sajnos, nagyot csalódtak). Az elemi iskolában remek

tanítónk volt, aki hazafias történetek elbeszélésével, ilyen versek megtanításával, no meg azzal a ténnyel, hogy a tanteremben elhelyezett nemzeti zászló alá mindig másnak kellett virágot hozni, szilárd, máig is ható magyarságérzést alakított ki. Még emlékszem, milyen lelkesen vettünk részt a március 15-i ünnepségeken, kis gyerekként is átéreztük az ünnep lényegét. Középiskolai tanulmányaim elején, a békéscsabai evangélikus gimnáziumban is nagy súlya volt a hazafias nevelésnek, a kommunista rendszerig.

Fotó: Békési Újság

Ennyi bevezetés után lássuk a pályázat címében felvetett kérdést, mikor jó magyarnak lenni. Elég hosszú életemben szerencsére nem egy alkalom adódott, amikor éreztem ezt. Kezdjük talán a váratlan, pillanatnyi helyzettel, amibe bárki bármikor kerülhet. Ez az idegenekkel való találkozás, de nem jelenlegi határainkon kívül, hanem mostani országunkban.

Amikor a külföldi állampolgár saját nyelvén kér segítséget, útbaigazítást, és én nem tárom szét karomat, jelezvén, hogy nem értem, amit mond, próbálkozzon mással. Szerencsére több nyelven meg tudom értetni magamat, így az eddig hozzám forduló megkapta azt, amire számított. Mondhatnánk, hogy ez a legkevesebb, a segítségnyújtás, ami maga is jó érzés. Ám e mellett büszke is vagyok arra, hogy magyar vagyok. Igen, egy kis nép egyik tagja, melyet legutóbbi történelmünk során sokszor megáláztak, semmibe vettek, szerették volna, ha mielőbb nem is léteznék. Nyelvünk nem világnyelv, idegen nyelvismereteinkkel hiányosságok vannak. Amikor segíték egy idegennek, arra vagyok büszke, hogy nemzetem nem Ázsiából idevetődött, kultúrátlan tömeg, hanem megfelelünk más európai népek elvárásainak. Úgy vélem, jó érzés arra gondolni, hogy magyarként segítségemmel nemzetem, országom jó hírét növelem, a róla alakított kép kialakulását cselekedetem is befolyásolja.

Fotó: Békési Újság

Jó érzés magyarnak lenni a trianoni határokon kívülre került földrajzi helyeket, történelmi emlékeket látva. Ezek elsősorban az ép és romos várakat, épületeket jelentik, sajnos, magyar vonatkozású szobrok, emléktáblák már alig-alig találhatóak, hála az új uralom kulturális felfogásának. Többször jártam a Vereckei-hágónál. Megállva a gerincen, előttem és mögöttem is lejt a domborzat. Mögöttem az egykori Galícia, soha nem volt magyar. De előttem az élő Feszty-körkép, valóságban láthatom azt a helyet, ahol talán nem is történt észrevehető változás a honfoglalás óta. Innen vágtattak le Árpád hős hadai új hazát keresve, itt kezdődött Magyarország. A táj lenyűgöző szépségű, de ennek nincs köze a magyarságtudathoz. De beleképzelve magamat az ezerszáz évvel ezelőtti eseménybe, magam előtt látni lelki szemeim előtt a történelmet, csak azt mondhatom, hogy itt is jó magyarnak lenni. Itt is eltölthet büszkeség, hogy őseink milyen nagyszerű tettet hajtottak végre, mely évszázadokra meghatározta hazánk fejlődését, jó és rossz sorsát. Ugyancsak jó érzés volt magyarnak lenni, amikor utoljára cserkészeimmel jártam itt, és láttam, hogy megfogta őket a történelem, hatással volt rájuk, amit a helyről magyaráztam, remélve, hogy befolyásolja majd későbbi nézetük formálódását is.

Hely, de másmilyen. Visszatérve egy-egy útról jelenlegi határaink mögé, mindig különös érzés fogott el, amikor a nemzeti színű, címeres, államjelöléses határtáblát megláttam. Még akkor is, amikor azon még a Magyar Népköztársaság virított. Igen, sokat látva jövök vissza, de még ha csonkított, kicsi is az ország, mégis jó érzés hazatérni magyarként.

Munkácsi vár. Szerencsére épségben van, így szinte kézzelfogható közelségbe kerül a történelem. Itt tartotta Zrínyi Ilona és Thököly Imre esküvőjét, a gyerek II. Rákóczi Ferenc a maga módján is belekerült hős édesanyja várvédő harcába. Bolyongva a falak között, megfog a környezet, megint csak az jár a fejemben, jó magyarnak lenni, dicső és hős elődeink voltak, nem hoztak szégyent a hazára, cselekedetük követendő példa.

Jó érzés Kassán járva betérni a Szent Erzsébet székesegyházba, Rákóczi fejedelem és bujdosótársai sírboltjába, megállni a márványszarkofágok előtt. Miközben kegyelettel fejet hajtok előttük, torkomat különös érzés szorongatja. Büszkeség rájuk gondolni, történelmi nagyságainkra, és megint csak jó érzés magyarként vallani, igen, nagyszerű őseink voltak. Ugyanilyen hatással volt rám Késmárkon Thököly Imre kőkoporsóját megérintve gondolni rá.

Arad, a kivégzés feltételezett helye (a valóságban nem itt történt). Olvasva a tábornokok neveit, többségük idegen hangzású, sőt voltak, akik nem is tudtak magyarul. Mégis a magyar szabadságharc mellé álltak, nemcsak a csatákban, de a bukás után is vállalták a halált. Erre gondolva is eltölt az érzés: jó magyarnak lenni, ilyen nagyszerű katonákkal

büszkélkedni, akik bekapcsolódtak, támogatták egy kis nemzet, a magyarság függetlenségéért vívott harcát a zsarnokság ellen. Jó érzés, hogy nem álltunk egyedül, magunkénak mondhatjuk az idegen ajkúakat is.

Jó érzés magyarként látni az elcsatolt területek számtalan kastélyát, várát, azokat is, amelyeknek nincs is történelmi múltja. De mindegyik sugallja alkotójuk, építtetőjük azon szándékát, hogy maradandót, szépet, hasznosat hagyjanak az utánuk következőknek, emelve az ország rangját. Bár idegenbe kerültek, mégis jó érzés magyarként építő elődeinkre gondolni. Ezek az épületek most az új gazda tulajdonai, ők „büszkélkedhetnek” velük, hasznosíthatják. Vajon mit mutogatnának, ha nem lennének ezek az épületek, amiket esetleg ők alkottak, össze sem hasonlíthatók a múltbeliekkel.

Felemelő érzés, hallani, jó magyarnak lenni akkor, amikor sikert elérő sportolóink tiszteletére felhangzik a Himnusz, magasba kúszik a magyar zászló. Ilyenkor különös érzés fut át rajtam, talán kicsit „ki is lépek” lélekben testemből, s öröm fog el, hogy magyar lehetek.

A közelmúltban volt azonban olyan élményem, ami messze felülmúlta a korábbiakat. Karácsony előtt az újkígyósi templomban adott hangversenyt az erdélyi, szentegyházai gyermekfilharmónia, Haáz Sándor vezetésével. A templom megtelt emberekkel, az oltár előtt sorakozott fel a 135 tagú kórus és zenekar, mely diákokból állt. Már a megjelenésük is szívdobogtató volt, nem lehetett közömbösen nézni rájuk. A lányok fehér blúzban, fekete-piros székely népviseletben voltak, a fiúk fekete mellényt viseltek fehér ingük felett. Szinte Erdélybe képzeltem magam, egy kis falu templomába. Műsoruk igényes, megkapó, változatos volt. Az ősi magyar himnusszal, a Boldogasszony anyánkkal kezdték, de Händel győzelmi kórusa, kuruc dalok, magyar és más népek karácsonyi dalai is felhangzottak. A Klapka indulónál zengett az egész templom. Kimagasló teljesítményt nyújtottak, a magyar kultúra gyöngyeit, igazi kincsét hozták magukkal messzi, havas, idegen országbeli szülőföldjükről. Tiszta tekintetű fiatalok voltak, csillogó szemmel, látszott rajtuk, hogy át is élik játékukat. Nem zeneiskolások, hanem általános tanulmányaik mellett vállalják a zenélést, éneklést, az ezzel járó áldozatvállalást. Ötnapos túrájuk alatt kétszer aludtak a menő buszban, idejövet és kígyósi fellépésük után indultak éjjel az 500 kilométeres útra, mert másnap tanítás következett! A legmeghatóbb, legfelemelőbb élményt a befejezés nyújtotta. A Szózat, a székely és a magyar himnusz szívbemarkoló dallama töltötte be a templomot. Az anyaországtól határral elválasztott otthonukból érkezett székely gyerekek mély érzéssel énekeltek a magyar hazairánti rendületlen hűség-ről, a székelyek sanyarú sorsáról, Isten segítségét kérve, hogy ne hagyja elveszni Erdélyt. Népükre, a magyar népre Isten áldását kérték, legyen

vége már egy jobb jövő a múltbéli sok szenvedés után. Torokszorító érzéssel hallgattam, könnyeimet nyelve, annyira meghatott. Szerettem volna odarohanni, mindegyiket megölelni, hogy ilyen élményben részesülhettem. Szerettem volna mindenkinek odakiáltani, amíg ilyen magyarokkal találkozhatok, nagyon jó, kimondhatatlan érzés magyarnak lenni, büszkék lehetünk rájuk. Percekbe került, míg lassan múlt a varázs, s rájöttem, nincs tovább, mindenki indulhat haza.

Ragyogó példát adtak magyarságukból. Hazaszeretetük minta lehetne az anyaország sok fiatalja számára. Azoknak, akikből hiányzik ez az érzés, akik talán azt sem tudják, hogy mi az, hogy magyaroknak születtek. Akik arra is képtelenek, hogy megadják viselkedésükkel a tiszteletet a Himnusznak, Szózatnak, idétlenkedésükkel, cinikus, nemtörődöm magatartásukkal tönkreteszik az ünnepélyek méltóságát (külön értekezés lehetne arról, hogy miért alakult így, mennyire felelős az iskola a hazafias nevelésért, ami kötelessége lenne).

/A szerző nyugalmazott középiskolai tanár. Ezt a pályamunkát a hasonlító címmel küldte irodalmi pályázatra/

Apáti-Nagy Lajos: Parttalan ős

Sír a telefon

Reggel rémálom riasztotta, nem a megszokott nyújtózkodó ébredés. Érezte, valami nincs rendben, s amikor kitekintett az ablakon legszívesebben ki se dugta volna az orrát, inkább a takaró meleg simogató biztonságában keresett volna menedéket. Csak a kötelességtudat parancsoló szava irányította lépteit a fürdőszoba felé. A zuhany meleg paskolása némileg mégis megnyugtatta és a forró kávé végre életet lehelt elgyötört testébe. Ám az óra gonosz szelleme hangos kongatással újra visszarepítette a kijózanító valóságba: Jézusom, már fél nyolc! Mindjárt elkések! Nekilódult, de rohanását az ajtón kilépve a szakadó hó, mely a járdán süppedő jéghideg szőnyegben végződött, igazságtalanul lelassította lépteit. Úgy érezte, egy örökkévalóság telt el míg a garázsig jutott. Türelmetlenül indított és irány az iroda, a városközpont. Az utcákon sem volt jobb a helyzet, mint odahaza. Bármerre tekintett, mindenütt csak hó, hó és hó. Lépésben totyogó tétova járművek, bukdácsoló meg-megcsúszó gyalogosok, elkeseredett küzdelmet folytató hótakarító munkások és áthatolhatatlan hófüggöny. Abban a pillanatban elérhetetlennek tűnt az úti célja, ám mégis makacs elszántsággal araszolgotott tovább felé. Egy-egy megcsúszása a kerekeknek páni félelemmel töltötték el, de mégsem adta fel a küzdelmet. Tudta hogy nem teheti. Nem késhet el, mert már a múlt héten is megesett vele és akkor a főnöke megfenyegette: Ha még egyszer elkésik, ... Mi mást tehetne hát?! Konokul tovább! Csak tovább! Megkönnyebbült sóhaj szakadt ki belőle midőn egy már többé-kevésbé letakarított utcácskába érkezett. Itt már autóstársai is bátrabban törhettek előre és a gyalogjárón is meggyorsultak, sietőssé váltak az emberek lépteit. Gázt adott annak reményében, hogy győzedelmeskedhet a vágató idő felett, s akkor ... Akkor muzsikálni kezdett az az átkozott telefon. A kedves dallamot máskor tán kedvtelve hallgatta, s nem sietett felvenni, de most inkább borzolta az idegeit. Te jó ég! Ennek is most kellett megszólalnia! Mikor úgyszem tudja hol áll a feje! Hová is csapta be tegnap esete? Az még ott motoszkált az agyában, hogy valami telefonbetyár szórakozott vele. Nem is érti honnan tudta a számát. Személyiségjogok? Adatvédelem? Manapság úgy látszik eléggé lazán fogják fel ezt a társaságnál. De ezt nem is hagyja annyiban. Lesz hozzájuk egy-két keresetlen szava! Féktelen dühében fogta és becsapta valahová a készüléket. Talán a kesztyűtartó mélyén lapul. Türelmetlen kotorászásba kezdett, de az autót nem fogta vissza, mert hiszen ... Végre, végre megvan az az átkozott rendbontó! Már lenyomta a gombot, füléhez emelte a mobilt, mikor minden bizonynal

valami jégfoltra futottak a kerekek, az autó megcsúszott és ... Ettől a perctől kezdve felgyorsultak az események. A kocsi tovább száguldott némi irányváltoztatás után. Kétségbeesetten próbálta helyes irányba terelni a fémparipát, de az megmakacsolta magát és tovább törtetett előre, egyenesen a járda felé. Kormányt markoló keze egészen belesápadt az erőfeszítésbe, míg párja mentőövként markolta még mindig a telefont. Kimeredt szemekkel kereste a kiutat ebből a vészjósló helyzetből, s aztán már csak egy rándulás, egy puffanás és lefulladt a motor. Szinte feltépte a kocsi ajtaját. Kiugrott, hogy megnézze mi történt és ... A véres, mozdulatlan parányi test, a havon kiszolgáltatottan hevert az autó előtt pirosra festve maga körül a szűz havat. A kétségbeesett sikoly, mely az anya szájából szakadt ki és szárnyaszegetten hullott alá a földre, rémülettel töltötte el a lelkét. Úgy érezte jeges karmok markolásszák a szívét és csak állt tehetetlenül, megbénult aggyal, zsibbadtan lógó karokkal. A dermesztő temetői csendet, mely belsejéből áradt, kizárva a sikoltó külvilágot, egy oda nem illő hang törte meg; megszólalt a telefon. Halló! Ott vagy még? Válaszolj már! A parányi hipermodern készülék ólomsúlyként húzta le az ujjait, hogy lassan kicsusszanjon közülük és egy hókupacba huppanjon. Még akkor is mondta a magáét kitartóan, mintha soha nem akarna elhallgatni. A síri csöndben olybá volt az egész, mintha sírna. Sír a telefon. Ő csak állt kábultan és nem értette: Mért sír a telefon?

Fotó: Békési Újság

A divat hatásai mindennapi életünkre

AVAGY MIT ÍGÉR A 2007-ES ÉV AZ ÖLTÖZKÖDÉSBN

A nők többsége, bárhol is élnek, nagyon sokra képesek azért, hogy az eszményit elérjék, hogy szépüljenek és ezáltal sikeresen bódítsanak. Így volt ez hajdanán is, például a kínaiak kicsike cipőbe kényszerítették lábaikat, hogy kisebb legyen a lábfejük, s ezáltal tipegő a járásuk. De megemlíteném a Thaiföld északi részén élő nőkre jellemző nyakkarikákat, vagy az általunk kissé rémisztőnek ható afrikai hegtevővadásokat is, amelyek még ma is a szépséget jelképezik ezekben az országokban.

Ha elgondolkozunk, hogy néha mi is mi mindent kibírunk, csakhogy szépek legyünk, például az örökös szőrtelenítési procedúra, élen a szemöldökszedéssel, amely már a férfiak körében is egyre népszerűbb. Sőt, a ma olyannyira divatos testplasztikázás is nagy bátorságra vall szerintem. Nem csak a távoli kultúrákban, itt Európában is megfigyelhető volt a test formájának erőszakos megváltoztatása. Gondoljunk csak a fűzőkre, amelyeket a lányoknak kiskoruktól kezdődően viselniük kellett. S most vegyünk egy nagy levegőt és mondjunk köszönetet a világ egyik legmeghatározóbb divattervezőjének Coco Chanel-nek, mert ő volt az, aki a múlt század 20-as éveiben „felszabadította” a hölgyeket, mert félredobta a fűzőt, haját rövidre vágatta, nadrágot viselt, sőt még azt is hagyta, hogy a nap leburnítsa arcát, amely addig elképzeltetlen volt az előkelőségek körében.

Mindig minden korban megvoltak az adott példaképek, amelyeket követni, utánozni lehetett, voltak szabályok, amelyeket beillett tartani, de úgy gondolom, hogy habár most is megvannak a példaképek és néhol még a szabályok is érvényesek, de szerencsésnek érezhetjük magunkat, hogy a 21. század az újabb és újabb divatirányzatok ellenére szabadságot adott a kezünkbe! Bármit viselhetünk, amiben jól érezzük magunkat! Ha reggel felöltözünk, belenézünk a tükörbe és elégedettek vagyunk a látvánnyal, akkor jól választottunk és nincs szükségünk semmilyen plasztikai sebészre, mert én úgy gondolom, hogy az öltözködésnek ez a varázslatos játéka: megtalálni azokat a színeket, szabásvonalakat és kelméket, amelyekben a lehető legjobban érezzük magunkat és ezt mások felé is közvetíteni!

Most pedig hadd kalauzoljam Önt tisztelt olvasó a 2007-es év divatja felé, hogy egy pár ruhadarab beszerzésével új színt vigyünk öltözködésünkbe. Hiszen a tervezők már azon dolgoznak, hogy papírra vetett álmaik

"GLOBÁLIS NOMAD" STILUS

AZ ELEGANCIA JEGYÉDEN...

KELETIES
NÖVENYI INDI
BŐR APLIKÁCIÓ
VAL

SZÖRME
ÉS
ZSABÓS GALLÉR

HIMZÉSEK

NEMES
KELMÉK

KÖTÖTT,
HORGOLT
ANYAGOK

MARAD A MIN-
TA'S HARISNYA
KISSÉ SZOLIDA
VÁLTOZATA

NÉPI MOTÍVUMOK
BŐTÖK ÉS DÖZTÖK

CIKLÁMEN, ZÖLD, V. SZÜRKE SZÍNEK

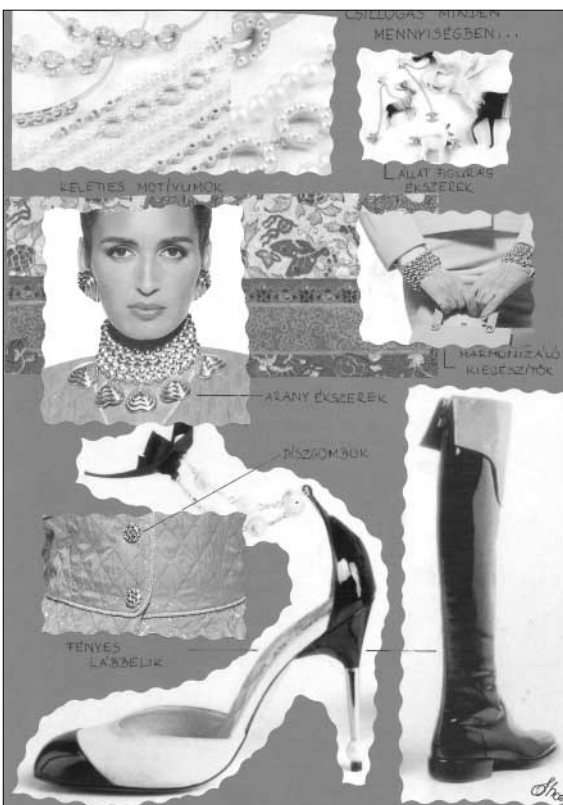
DIVAT A RÉTEGES
OLTÓZKÖDÉS

AZ INGEKEN MÉLY
KIVÁGÁS

DIVAT A
KOCKÁS,
AKÁR SZÍ-
NESBEN IS

BERMUDA NADRÁGHOZ
ZAKÓ, V. SPORTOS
DZSEKI

megvalósulhassanak a következő szezonra, amelynek kulcsszavai a férfi divat tekintetében: sportos, lezser és rövid. A 2007-es divatban a pasztell és élénk színek keveredése fog jellemzővé válni, megjelenik a ciklámen, a zöld és a kék hármasa, s ennél is meghökkentőbb a merész és mély kivágás, amely eddig csak a hölgyek körében volt elfogadott. Így aztán Uraim, irány a konditerem, mert nemcsak a felsőtest, hanem a lábak is nagy szerephez jutnak, hiszen a legújabb trend szerint a forrónadrágot és bermudanadrágot zakóval kell majd párosítani. S ennek következtében a zakó is sportosabbá válik, hossza rövidül. Divat színek lesznek még a piros-fekete-fehér hármasa, valamint a szolidabb sötét szín párosítva különböző pasztell árnyalatokkal. Uraim, azt hiszem, a jövő évben Önökön lesz a sor, hogy kibontakoztassák merész egyéniségüket!

rövidül. Divat színek lesznek még a piros-fekete-fehér hármasa, valamint a szolidabb sötét szín párosítva különböző pasztell árnyalatokkal. Uraim, azt hiszem, a jövő évben Önökön lesz a sor, hogy kibontakoztassák merész egyéniségüket!

A hölgyek divatja most talán egy kicsit visszafogottabb lesz, de ez is egyéniségtől függ. Az elegáns, nemes, nőies ruhadarabok kerülnek előtérbe. Az őszi divatot a fekete-fehér színek párosa, a pepita fogja jellemezni, így ha még nem dobta ki régi kockás, pepita mintájú ruhadarabjait, akkor most elő lehet keresni. Emellett marad és hódít a pöttyös, valamint a csíkos minden irányban, attól függően, hogy kinek mi áll jól, de itt is csak fekete-fehér színben. A jövő vezető színei emellett: sötétzöld, arany, okker, vörös, sötétkék, olajzöld és a padlizsán.

A szabásvonalak nőiesek, az '50-'60-'80-as évek divatját idézik: élére vasalt nadrág, hosszú, lenge selyemszoknya vagy térdig érő szűkített fazon, rafinált lépéshasítékkal. Hozzá szabós ingek, kitűzővel, széles csipke kézelővel vagy akár tölcser ujjal. S mindehhez karcsúsított, térdig érő,

széles gallérú kabát párosul, szőrmegallérral. Ugyanis ismét hódít a szőrme, amely úgyszintén az elegancia egyik ékköve. Az anyagok lágyesésűek egyre több népi motívumokat ábrázoló hímzésekkel, díszítésekkel; kiegészítve díszes gombokkal, selyemsálakkal, ezüst- és arany csatokkal, ékszerekkel. Ugyanis a következő év még több kiegészítőt enged, főként az aranyat, amely szintén az eleganciát, az előkelőséget hivatott tükrözni.

Az extravagáns formák kedvelőinek sem kell elkeseredniük, hiszen újra a divat palettájára kerültek a '80-as évek nagyon színes, mintás anyagai, amelyekből szoknyák és nadrágok egyaránt készülhetnek, s hozzá ajánlhatom az egyedi készítésű horgolt, kötött felsőket, amelyek ismét a kézimunkát részesítik előnyben, de emellett bátran viselhetünk angóra, plüss és bolyhos pamutanyagból készült felsőket is.

váljanak a divat áldozataivá. Csak keressék meg azokat a darabokat, amelyeket élvezet lesz viselni, amelyben magabiztossá válnak és jól érzik magukat a bőrükben, mert ez az igazi feladata az öltözködésnek!

Érdekesség még, hogy a 2007-es cipő divat, mind a férfiak, mind a nők viseletében az 1930-40-es évekre jellemző kissé fényes, klasszikus stílust fogja követni. A fényes, ékszerekkel díszített lábbelik jönnek divatba bársonyból, brokátból, szaténból. Színeiket tekintve a klasszikus fekete mellett tavasszal megjelennek az aszalt szilva, mandarin és grapefruit színek is.

Mindezek mellé „út- ravalóként” azt ajánlanám Önöknek, hogy minden vásárlás előtt gondolkozzanak el, mire is van igazán szükségük, ne dőljenek be a reklámok manipulációinak, és ne

A hazáról és a benne élőkről

– CSEPPEK A TENGERBŐL –

Áldott Magyarország...
(*Bornemissza Péter*)

Óh én édes hazám, te jó Magyarország!
(*Balassi Bálint*)

Ne bántsod a magyart!

Szép és dicső dolog a hazáért meghalni...
Még szebb a hazáért élni!
(*Zrínyi Miklós*)

Hívnak maguk után a többi nemzetek:
„Magyarok! derék nép! mit késtek? jöjjetek!”
(*Csokonai Vitéz Mihály*)

... üsd az
Orrát, magyar, ki bántja a tied!
(*Katona József*)

Ébreszd fel alvó nemzeti lelkedet!
(*Berzsenyi Dániel*)

Minden áldozat kicsiny azokhoz képest
miket a hazának kívánni joga van.

Szeresd a hazát!... Mi a haza, mint a legszentebb
kapcsokkal egybefoglalt emberek társasága?
(*Kölksey Ferenc*)

Éljen hát a hős vezér magzatja,
Addig éljen, míg a honnak él!

Szeresd a hazát és ne mondd!
(*Vörösmarty Mihály*)

Sokan azt gondolják: Magyarország volt; -
én azt szeretem hinni: lesz!

Legyünk igaz hazafiak, ne annyira szájjal,
mint inkább vállal.
(Széchenyi István)

Ismét magyar lett a magyar,
Bilincset összetörte.

Ha nem születtem volna is magyarnak,
E néphez állanék ezennel én!
(Petőfi Sándor)

Dicső, nemes faj...!
Halálra mennek érted, ha kívánnák...

Rothadjon a nyelv, mely téged profánál
Édes enyím, szentem, magasztosom!

Nekem áldott az a bölcső,
Mely magyarrá ringatott...
(Arany János)

De hát nem volna itt már semmi ép?
Az nem lehet! Van, igenis, a nép!
A nemzet ős fájának törzse még jó...
(Vajda János)

A mennyországért se szabad
elárulni Magyarországot!
(Jókai Mór)

...mivel hazámat jobban szeretem, mint... akárkinek
baráti kézszorítását, nem ismerem el olykor kormány
lehetőségét, melynek, ha vét..., vétkét... szolgálai
önmegtagadással tűrjem.
(Kossuth Lajos)

Sok (mindened) van. Ezeket mind a haza adta
neked... azon gondolkozz egész életedben, hogy te mit
adtál ezért a hazának! Törlessz, fiam, örökké törlessz!
(Mikszáth Kálmán)

Lehajolok a szent humuszig...

Régmúlt virágok illata
Bódít szerelmesen.

Kitárul a felé a karom,
Kit magyarrá tett értelem,
Parancs, sors, szándék, alkalom.
(*Ady Endre*)

A föld a népé... a föld azé, aki megműveli!
(*Móricz Zsigmond*)

édes Hazám, fogadj szívedbe,
hadd legyek hűséges fiad!

Igazán
csak itt mosolyoghatsz, itt sírhatsz,
óh lélek! ez a hazám.
(*József Attila*)

nekem szülőhazám itt e...
kis ország...
Belőle nőttem én, mint fatörzsből gyöngé ága.
(*Radnóti Miklós*)

Hogy állhat helyt a magyarság? Ki kell egyenesednie,
és sorsa helyére kell szöknie.
(*Németh László*)

Magyarországon születik a legkevesebb gyermek... ez a
szembenállás jele: a magas rendű élet igényét fejezi ki.
(*Illyés Gyula*)

Aki ma Magyarországról beszél, szükségszerűen
és elszántan politizál.
(*Csoóri Sándor*)

K...a Magyarország. Nyüves Magyarország.
(?)

Válogatta: Juhász János

Barkács praktikák kezdőknek és haladóknak

Biztonságos drótozás

Drótkerítések méretre szabásakor, rácskészítés során mindig problémás a szabad drótvég visszahajtása. Nehézséges, balesetveszélyes, nem tartós. Egy hosszúkás acéllemezdarab egyik végét felslicceljük, majd kampószerűen visszahajtjuk, végül oldalait legömbölyítjük, hogy ne sértse fel a kezünket. Így ennek segítségével a visszahajtandó szabad huzalvégeket egyetlen mozdulattal a keresztszálra tudjuk hajlítani.

A csőfestéshez kesztyű

Akármilyen profi valaki, akármilyen hajlított nyelvű ecsetet használ, nincs az az ecsettartás, amivel csíkok nélkül tökéletesen tudna festeni egy falhoz simuló fűtésű kálygát. Megoldás: egy régi szakadt bundakesztyűt kifordítunk, és gumikesztyűt húzunk rá. Nem az egész tenyeret kell belemártani a festékbe, hanem csak rákenve adagolni, így takarékos, és a végeredmény gyönyörű, és egyenletes lesz.

Fúrás – takarítás nélkül

Mikor fúrógéppel falat, vagy plafont fúrunk elő – például tipliknek – a por és törmelék lehullását csak akkor tudjuk eleve megakadályozni, ha valami nagyon modern fúrógépünk van. Ha nincsen ilyen: a fúrószárral először egy festékspray, vagy PUR hab kupakját fúrjuk át, és úgy fúrunk a mennyezetbe, a törmelék így abba esik, vagyis munka után nem kell majd takarítanunk.

Rásegítő szerelőtámasz

Nem egyszerű a dolgunk, ha valamit egyenletes síkba kell reszelni. Ráadásul a szerszám kiegyensúlyozott mozgatáshoz a markolatán kívül másik érdes/éles végét is fognunk kell, ami előbb vagy utóbb feltöri a tenyerünket. Ha azonban peremesre hajlított kemény fém-, vagy műanyag lemezhangert húzunk a reszelő végére, és két oldalt csavarral rögzítjük, akkor ez nem csak a tenyerünket védi, de a reszelő vízszintes eltolását is megkönnyíti.

Befőttesüvegek – más szemmel

Fűszer és csavartartót – konyhába vagy műhelybe – az alábbi egyszerű módszerrel meg tudjuk csinálni magunknak is. A felső konyhaszekrény alá két-két csavarral rögzítjük libasorban az üvegek tetejét, és az egyetlen csavarással hozzáférhető üvegeket még csak fel sem kell címkézni, hiszen egyből látható, hogy milyen fűszerek, csavarok vannak benne.

Nedves falak megoldása

Ha nedves a fal, nagy felületű tepsibe, vagy tálcába öntsük sót, és a nyirkos falhoz tolva hagyjuk, hogy a só a nedvességet magába szívja. 2-3 nap múlva a víz a só felszínére gyűlik. Ezt öntsük le és cseréljük a sót az edényben mindaddig, amíg ez szükséges. Így megelőzhetjük a penészedést a falakon, valamint a kellemetlen nyirkos szagot a lakásban. Ha a sót sütőben kiszárítjuk, újra használhatjuk a nedvesség elszívásához.

Izzó kicsavarása – egyszerűen

Az eltört izzó maradványának kicsavarása a foglalatból veszélyes feladatnak tűnhet, mert a törött üvegszilánkok könnyen felsérthetik a kezünket. De egy darab száraz szappannal gond nélkül megoldható ez a feladat. A szappan sarkát egy határozott mozdulattal szorítsuk be a törött izzó menetes fémköpenyébe, és már ki is csavarható a lámpából. A munka megkezdése előtt természetesen áramtalanítani kell a hálózatot.

Biztonságos ablak

Biztosan nem eshet ki az ablakon a gyermek, ha így készül: két szemes csavar, egy rövid lánccdarab és egy karabiner kell az elkészítéshez. A két csavart a tokba és az ablakszárnyba csavarjuk (lehetőleg az ablak felső részére, így a gyerek nem éri el) a láncsal pedig beállítjuk, meddig legyen nyitható. A karabinert az ablaktisztítás miatt célszerű közbeiktatni. Felszerelése mindössze 5-10 perc.

„Tűvé tevés” – könnyedén

Aligha örül bárki, ha tű, gombostű esik hosszabb szálú szőnyegbe. Hiszen ezt minimum ki kell vinni kirázní. Illetve dehogy: kössünk a porszívó csövére egy régi harisnyát, és indítsuk el a gépet; a harisnya felfogja a felszippanzott tűket, nekünk már csak a helyükre kell tenni őket.

Vidám zuhany

Megunt egyszerű üvegajtós zuhanyfülkénket könnyedén fel lehet dobni az alábbi módszerrel: A zuhanypanelra készítsünk üvegfestékekkel vicces halacszkákat, buborékokat – a színessé és vidámabbá tett zuhanyzóban a tusolás is jobban fog esni.

Olcsóbb nincs!

Pinceajtóba, a kert végi tárolóhoz felszerelt lámpa burájaként tökéletesen megfelel egy nagyobb befőttesüveg. Olcsó (ennél olcsóbb lámpabura nincs), és rettentően praktikus, szükség esetén rendkívül egyszerűen javítható, pontosabban pótolható: ha ugyanis a szabványos üveg tetejét a lámpafoglat alatt csavarozzuk a falhoz, az üveg bármikor kicserélhető. Arról már nem is beszélve, hogy izzót is könnyebb cserélni benne, mint más burákban.

A lépcső túloldala

A lépcsők alatti, „parlagon heverő” teret kiválóan hasznosíthatjuk az apróbb tárgyaink, például barkácsszerszámaink tárolására: a lépcsőfokok járófelületével ellentétes oldalon alulról csavarozunk jó erősen egy-egy pluszdeszkát, és már készen is van az új polcsor. Ha akarjuk a polcok elejére lécet is szögelhetünk, hogy nehezebben sodródjanak le a tárolt eszközök.

Kábel gubancmentesen

Általában a legelső használat után úgy összecsimbókosodik a lengőkábel, hogy hosszas perceket kell a kibogozásával tölteni. De itt a megoldás. Kábeldob híján saját készítésű tartót tudunk könnyedén csinálni. Kétfokos létravázat kell készítenünk, amelyek anyagszükséglete mindössze kb 1,5 méter tetőléc, bár megteszi más hasonló faanyag is. A 30-40 centis darabokat (méretük attól függ milyen hosszú kábelt szeretnénk az eszközre fölcsvélni) gyaluljuk vagy csiszoljuk le, majd szögeljük össze. Elkészítése nagyjából félórás munka.

Kellően illeszkedő élvédő

Ha elveszett vésőnk védőkupakja, az él (és saját kezünk) védelmére a legegyszerűbb, ha PVC-csőből vágunk egy megfelelő darabot, egyik oldalán bevágjuk, és helyre rakás előtt ráhúzzuk a vésőnkre.

Csiszolórúd egyszerűen

Akár üveg-, akár fatábla szélét szeretnék lecsiszolni, nagy segítségünkre lehet egy lécdarab, amelyre feltekerhetjük a dörzspapírt. Így csak ott smirg-lizünk, ahol szeretnénk, nem „szalad mélyebbre” a csiszolóvászon.

Majdnem tökéletes kör

Aki fúrt már bádoglemezbe, az tudja, hogy szinte soha nem sikerül pontos kör alakúra a lyuk. Íme a megoldás: tegyünk a fúró alá egy darab többször összehajtott vásznat – esetleg egy vastagabb, erősebb rongydarabot –, és a lyuk alakja megközelíti a tökéletes kört.

Láthatatlan lesz a szilikontömés

A fapadlóból előbukkanó fűtőcsövek számára vágott lyukak „csőre szabásáról” van most szó. Nem látszik majd a hajópadlóból, parkettából kibukkanó fűtőtestcsövek köré nyomott, átlátszó szilikontömés, ha a tetejére egy réteg fűrészport szórunk, és jól odanyomkodjuk. A szilikon megszáradása után a felesleges fűrészport porszívóval távolíthatjuk el a legkönnyebben.

Vízvezetés olcsón, szépen

Az adott anyagi lehetőségek ellenére is kiváló vízvezetési megoldás ha bontott, régi beton kúpcserépek összeállításával (az elemeket misunggal összekötve) irányítjuk az esővizet a megfelelő helyre. A cserépek helyét sekély árkot ásva alakítjuk ki, így a csatorna egy szintbe kerül a talajjal, s akár pázsitos kertrészen is lerakható – felszedhető; úgy néz ki, mint egy kis betonárok.

Összeállította: Gregor Alexandra

Fotó: Békési Újság

Tartalomjegyzék

Köszöntők	3. oldal
Hónapok, névnapok, évfordulók	4-27. oldal
Dr. Pálmai Tamás:	
Olyan egyszerű	28. oldal
Fiatal békésiek külföldön	32-59. oldal
Hirdetések	49-56. oldal
Szilágyiné Szabó Ágnes:	
Az új éra Ludas Matyija	60. oldal
Békési közterületi kvíz	65. oldal
Mucsi András:	
A békési református templom története	66. oldal
Szellemes hasonlatok	69. oldal
Cigányokról dióhéjban	70. oldal
A szellemes elme értelmező szótára	73. oldal
Két elfeledett színművész békési kötődéssel	74. oldal
Vicces találós kérdések	77. oldal
Fakanál – receptgyűjtemény	78. oldal
<i>Békés utcáit járva azon gondolkodom irodalmi pályázat legjobb munkái</i>	
Liszcai Mária Danica: A tűzkút	86. oldal
Czira Adrienn: Békés utcáit járva azon gondolkodom	89. oldal
Durkó Gábor: Vásárfia	92. oldal
Hajnal Mihályné: Békés utcáit járva (vers)	96. oldal
Vas Zoltán: Békés utcáit (a térképen) járva azon gondolkodom	97. oldal
Zsombok Imre: A nyugalom békességes hívása	99. oldal
Hajmássy István: Ragaszkodás dalokban	104. oldal

Békésiek részvétele Kossuth Lajos temetésén	106. oldal
Keresztesné Molnár Andrea versei	108. oldal
Gyerekoldalak	110. oldal
Találós kérdések gyerekeknek	112. oldal
Hirdetések	113-120. oldal
Konyhai fortélyok	121. oldal
Pap Zsolt:	
Az élővízi vidrák	124. oldal
Félresikerült mondatok	130. oldal
Békési évfordulók 2007-ben	132. oldal
Eszperente feladványok	133. oldal
Dr. H. Kovács Eszter:	
A magyar lakosság egészségkultúrája	134. oldal
Dr. Budur Lajos:	
Amikor jó magyarnak lenni	138. oldal
Gurzó Györgyné:	
Sír a telefon	144. oldal
Horváth Hajnalka:	
A divat hatásai mindennapi életünkre	146. oldal
A hazáról és a benne élőkéről	151. oldal
Barkács praktikák kezdőknek és haladóknak	154. oldal
Tartalomjegyzék	158. oldal

